

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

حقوق مدنی

مدرس: دکتر لطفی

حقوق مدنی

اول- کلیات، اموال و مالکیت

۱- عقد وقف در کدام یک از موارد زیر، باطل است؟

- ۱) وقف مالی که نسبت به آن، شخص دیگری حق ارتفاق دارد.
- ۲) وقفی که به موجب اراده واقف، متضمن پرداخت نفقه زوجه او از منافع موقوفه است.
- ۳) وقف مالی که در اجاره شخص دیگری است.
- ۴) وقف مالی که میان واقف و موقوف علیه، مشاع است.

۲- در وقف بر مصالح عامه، اگر واقف تولیت را برای خودش قرار داده باشد:

- ۱) قبض متولی صحیح است و قبض واقف نیز کفایت می کند.
- ۲) در حالتی که منافع ملک موقتاً متعلق به دیگری بوده باشد هم وقف صحیح است.
- ۳) اگر خود واقف مصداق موقوف علیه هم واقع شود، می تواند منتفع گردد.
- ۴) همه گزینه ها صحیح است.

۳- اگر مالک برای حق انتفاع مدتی تعیین ننموده باشد:

- ۱) حق انتفاع با تلف شدن مال موضوع انتفاع از بین می رود.
- ۲) انتقال عین موضوع انتفاع به غیر، موجب بطلان حق انتفاع می شود.
- ۳) حق انتفاع با فوت هیچ یک از طرفین عقد موجد حق انتفاع، از بین نمی رود.
- ۴) مخارج لازمه برای نگهداری مال موضوع انتفاع برعهده منتفع است.

۴- واگذاری حق انتفاع اموال، وقف و اجاره اموال به ترتیب در کدام یک از اموال صورت می گیرد؟

- ۱) در اموال غیرمنقول مفروز و مشاع / در اموال غیرمنقول مفروز و مشاع / در اموال منقول و غیرمنقول مفروز
- ۲) هر سه در اموال منقول و غیرمنقول اعم از مشاع یا مفروز
- ۳) دو مورد اول در اموال منقول یا غیرمنقول اعم از مشاع یا مفروز و مورد سوم در اموال منقول یا غیرمنقول مفروز
- ۴) مورد اول در اموال منقول یا غیرمنقول مشاع یا مفروز و مورد های دوم و سوم در اموال منقول یا غیرمنقول مفروز

۵- در مورد حق انتفاع کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) در برخی اقسام حبس، قبض شرط صحت است.
- ۲) منتفع باید از مال موضوع حبس سوءاستفاده و تفریط نکند وگرنه حق او زایل می شود.
- ۳) انتقال عین موضوع حق انتفاع امکان پذیر بوده و منتقل الیه حق فسخ عقد موجد حق انتفاع را دارد.
- ۴) حق انتفاع برای معدوم به تبع موجود و نسبت به مال مشاع می تواند ایجاد شود همانند وقف.

۶- درباره «حق دینی» کدام مورد صحیح است؟

- ۱) موضوع حق می تواند یک شیء مادی باشد.
- ۲) اسباب ایجاد حق، محدود به موارد خاص است.
- ۳) متضمن حق تقدم برای دارنده آن است.
- ۴) در برابر همه قابل استناد است.

۷- کدام مورد مصداق غیرمنقول تبعی است؟

- ۱) دعاوی که موضوع آن حق غیر منقول است.
- ۲) خسارت وارد بر املاک و نیز اجرت المثل املاک
- ۳) تعهد به تسلیم ملک
- ۴) همه گزینه ها صحیح می باشند.

۸- شخصی به ادعای این که سابقاً کالایی را خریده است، مدعی مالکیت آن شده و استرداد آن را از متصرف فعلی درخواست می کند. کدام مورد صحیح است؟

- ۱) پس از اقرار متصرف به مالکیت سابق مدعی، متصرف در مقام منکر و مقرر له در مقام مدعی قرار می گیرد.
- ۲) با ارائه سند عادی خرید، بیع به عنوان سبب مملک، ثابت و به نفع دارنده سند، حکم می شود.
- ۳) اثبات مالکیت سابق مدعی، به موجب اقرار متصرف، مانع استناد به اماره تصرف است.
- ۴) اثبات مالکیت سابق، با هر یک از ادله اثبات دعوی، مانع استناد به اماره تصرف نیست.

۹- انتقال ملک توسط صاحب حق ارتفاق از طریق عقد بیع:

- ۱) به شرط تصریح به عدم انتقال حق ارتفاق به خریدار، این حق را برای بایع محفوظ می دارد.
- ۲) حق ارتفاق را زایل نمی کند بر خلاف حالت تقسیم ملک میان شرکای دارای حق ارتفاق.
- ۳) حق ارتفاق را زایل نمی کند بر خلاف تصرفات مالک ملک مورد حق ارتفاق، که می تواند موجب زوال این حق شود.
- ۴) اصولاً موجب زوال حق نمی شود به مانند حالت تقسیم ملک میان شرکای دارای حق ارتفاق.

۱۰- در خصوص تولیت و متولی موقوفات، کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) اصل بر عدم قابلیت تفویض بوده و اصل بر جواز توکیل نیست.
- ۲) تولیت تحت هیچ شرایطی قابل تفویض و واگذاری نیست.
- ۳) هرگاه متولی برای انجام تمام یا قسمتی از امور مربوطه به موقوفه وکیلی انتخاب کند وکیل مزبور باید توانایی انجام مورد وکالت را داشته باشد خواه شرط مباشرت متولی شده یا نشده باشد.
- ۴) اگر شرط مباشرت متولی نشده باشد ولی حق توکیل دارد، ولی اصل بر عدم جواز تفویض است.

۱۱- علی حق ارتفاق از ملک خود را به زهرا واگذار نموده و سپس آن را به مدت یک سال به حسین اجاره می دهد. اگر علی در صدد وقف این ملک به سعیده برآید در این حالت:

- ۱) در حالتی که این وقف به انگیزه فرار از ادای دین انجام شود، نیز صحیح است.
- ۲) وقف این ملک امکان پذیر است.
- ۳) تنها اگر موقوف علیهم را حسین و نسل های بعد او قرار دهد، چنین وقفی صحیح است.
- ۴) تنها اگر موقوف علیهم را زهرا و نسل های بعد او قرار دهد، چنین وقفی صحیح است.

۱۲- تصرفات صاحب ملک آنجا که موجب زیان صاحب ملک مجاور گردد، در چه صورت مجاز است؟

- ۱) هرگاه به مقدار متعارف باشد، هرچند برای رفع حاجت انجام نشود.
- ۲) آنجا که برای رفع حاجت یا رفع ضرر از متصرف صورت گیرد.
- ۳) هرگاه برای رفع ضرر از متصرف و به مقدار متعارف انجام شود.
- ۴) چنانچه به مقدار متعارف انجام شود، اگرچه برای رفع ضرر از متصرف هم نباشد.

۱۳- حق انتفاع بر معدوم و وقف بر معدوم به ترتیب چه حکمی دارند؟

- ۱) هر دو در حالتی که به تبع موجود واقع شوند، صحیح می باشند.
- ۲) هر دو باطل هستند.
- ۳) اولی باطل و دومی اگر به تبع موجود واقع شود، صحیح است.
- ۴) اولی اگر به تبع موجود واقع شود، صحیح بوده و دومی باطل است.

۱۴- کدام مورد، مصداق منقول محسوب می شود؟

- ۱) دعوی مطالبه اجرت المثل هر نوع مال
- ۲) مطلق اشجار و شاخه های آن
- ۳) ثمره و حاصل
- ۴) مال الاجاره ملک استیجاری

۱۵- کدام یک از موارد زیر، موجب زوال حق انتفاع است؟

- ۱) در صورت انتقال حق انتفاع، بدون اذن مالک
- ۲) در صورت فوت مالک، اگر برای حق انتفاع، مدتی معین نشده باشد.
- ۳) در صورت تعدی و تفریط منتفع که موجب ضرر فاحش شود.
- ۴) در صورت انتقال ملک به غیر، بدون اذن منتفع

۱۶- تصرف متصرف فعلی به عنوان مالکیت منافع در چه حالت دلیلی بر مالکیت ذوالید، محسوب نمی شود؟

- ۱) آنجا که مالکیت سابق مدعی (غیر متصرف) از راه شهادت شهود، اثبات شود.
- ۲) جایی که مالکیت سابق مدعی (غیر متصرف) از راه اقرار متصرف، احراز شود.
- ۳) در حالتی که احراز نشود که تصرف وی ناشی از سبب مملک یا ناقل قانونی بوده است.
- ۴) در حالتی که تصرف وی بالمباشره نبوده و به توسط نمایندگان او صورت گرفته باشد.

۱۷- در وقف بر اولاد و وقف ملکی جهت بیمارستان، به ترتیب احکام قبول وقف و قبض عین موقوفه چیست؟

- ۱) قبول طبقه اول موقوف علیهم یا قائم مقام قانونی آن ها و قبض طبقه اول موقوف علیهم / قبول حاکم و قبض متولی وقف در همه موارد.
- ۲) قبول طبقه اول موقوف علیهم یا قائم مقام قانونی آن ها و قبض طبقه اول موقوف علیهم / قبول حاکم و قبض وی در همه موارد.
- ۳) قبول طبقه اول موقوف علیهم یا قائم مقام قانونی آن ها و قبض ایشان / قبول حاکم یا متولی وقف و قبض وی.
- ۴) قبول طبقه اول موقوف علیهم یا قائم مقام قانونی آن ها و قبض طبقه اول موقوف علیهم / قبول حاکم و قبض متولی یا حاکم حسب مورد.

۱۸- عقد وقف نسبت به کدام مال برقرار می شود؟

- ۱) مالی که منافع آن دائماً متعلق به غیر است خواه مشاع باشد یا مفروز و منقول یا غیر منقول
- ۲) مالی که حق الارتفاق آن متعلق به دیگری است و صرفاً مفروز بوده خواه منقول یا غیر منقول
- ۳) عینی که قبض و اقباض آن توسط موقوف علیه امکان پذیر باشد خواه مشاع یا مفروز باشد نه دین و منفعت.
- ۴) مطلق اموال اعم از عین یا منفعت خواه مشاع یا مفروز و منقول یا غیر منقول.

۱۹- حسین به ادعای اینکه سابقاً زمینی را خریده است مدعی مالکیت آن شده و استرداد آن را از

متصرف (جواد) درخواست می کند. کدام مورد صحیح است؟

- ۱) پس از اقرار جواد به مالکیت سابق حسین، جواد در مقام منکر و حسین در مقام مدعی قرار می گیرد.
- ۲) با ارائه سند عادی خرید، بیع به عنوان سبب مملک، ثابت و به نفع دارنده سند، حکم می شود.
- ۳) اثبات مالکیت سابق حسین به موجب اقرار جواد، مانع استناد جواد به اماره تصرف است.
- ۴) اثبات مالکیت سابق حسین با هر یک از ادله اثبات دعوی، مانع استناد به اماره تصرف نیست.

۲۰- حسین متصرف اتومبیلی است. در کدام مورد، تصرف وی به عنوان دلیل حقانیت او محسوب نمی شود؟

- ۱) تعارض تصرف وی در مقابل ادعای مالکیت عمومی و یا تعارض تصرف وی در برابر ادعای وقفیت سابق
- ۲) تعارض تصرف وی در برابر شهادت شهود بر مالکیت فعلی و یا تعارض تصرف وی در برابر اقرار او به مالکیت سابق مدعی مالکیت فعلی.
- ۳) تعارض تصرف وی در مقابل اماره قضایی بر مالکیت فعلی.
- ۴) در گزینه های «۲» و «۳» تصرف حسین دلیل حقانیت ایشان نمی باشد.

۲۱- در خصوص اختلاف زوجین در اثاث خانه:

- ۱) اصولاً آنچه را از اثاثیه خانه که عرفاً و عادتاً اختصاص به زن تعلق دارد متعلق به او محسوب می شود.
- ۲) برای تشخیص مالک اثاث، باید به عرف و عادت رجوع کرد.
- ۳) هر یک مالک نصف اثاث خانه هستند.
- ۴) قول زوج مقدم است مگر اینکه زوجه مالکیت خود بر اثاث خانه را اثبات کند.

۲۲- کدام گزینه در خصوص حق انتفاع صحیح است؟

- ۱) موضوع حق انتفاع می تواند مال مصرف شدنی و یا مصرف نشدنی باشد.
- ۲) موضوع حق انتفاع ممکن است مال معین باشد اما نمی تواند مجموع دارایی مالک یا بخشی از آن باشد.
- ۳) حق انتفاع تنها نسبت به اموال مصرف نشدنی امکان پذیر است و چنانچه موضوع آن مال مصرف شدنی باشد رابطه طرفین مشمول احکام تملیک عین و منفعت یا اباحه انتفاع است.
- ۴) ایجاد حق انتفاع برای معدوم امکان پذیر نیست به مانند وصیت به نفع معدوم.

۲۳- اگر سعید حق انتفاع از اتومبیل خود را به پرمیدا واگذار کند و سپس بدون اطلاع او، آن را به میترا بفروشد، در این حالت:

- ۱) معامله صحیح بوده و پرمیدا می تواند عوض منافع را از سعید مطالبه کند.
- ۲) میترا در صورتی می تواند از منافع اتومبیل بهره برداری کند که عقد موجد حق انتفاع، فسخ شود.
- ۳) میترا می تواند از منافع اتومبیل بهره برداری کند.
- ۴) معامله صحیح است و پرمیدا در صورتی مجاز به استفاده از مال است که میترا رضایت دهد.

۲۴- حق انتفاع در چه مواردی زایل می شود؟

- ۱) در صورت انقضای مدت یا تلف شدن مال موضوع حق انتفاع مگر اینکه آن مال مثلی باشد و مثل آن داده شده باشد
- ۲) انتقال عین از مالک به منتفع یا واگذاری حق انتفاع از منتفع به مالک
- ۳) رجوع مالک یا مرگ آن در حبس مطلق یا حجر مالک یا منتفع
- ۴) در صورت تعدی یا تفریط منتفع در مال موضوع حق انتفاع

۲۵- در عقود عینی، اگر بعد از ایجاب و قبول و قبل از قبض، یکی از طرفین بمیرد یا محجور شود عقد چه وضعیتی می یابد؟

- ۱) عقد باطل می شود مگر در هبه
- ۲) عقد باطل نشده و عمل قبض توسط وارث متوفی یا ولی محجور، انجام می شود
- ۳) عقد باطل می شود مگر در هبه که حجر متهب، موجب می شود که قبض مال موهوب توسط ولی او انجام شود
- ۴) عقد باطل می شود

۲۶- کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) تعهد به وقف نمودن ملک معینی، اماره بر وقفیت آن است.
- ۲) در موضوع اختلاف در ملکیت و وقفیت اصل بر وقفیت بوده و مدعی ملکیت باید خلافش را ثابت بکند.
- ۳) وقف بر غیر محصور به مانند وصیت بر محصور، نیاز به قبول دارد.
- ۴) همه موارد.

۲۷- در «وقف بر مصالح عامه» و «وصیت بر امور عام المنفعه»، به ترتیب قبول چه وضعیتی دارد؟

- ۱) قبول شرط نیست / قبول شرط است.
- ۲) قبول حاکم شرط است. / قبول شرط نیست.
- ۳) قبول شرط نیست / قبول حاکم شرط است.
- ۴) قبول حاکم شرط است. / قبول حاکم شرط است.

۲۸- شرط صرف $\frac{1}{3}$ از منافع موقوفه در راستای بدهی های واقف چه حکمی دارد؟

- ۱) شرط باطل است ولی عقد وقف صحیح است.
- ۲) شرط باطل و مبطل عقد وقف است.
- ۳) شرط صحیح است.
- ۴) شرط باطل است و وقف فقط در همین بخش تعیین شده به وسیله شرط، باطل است.

۲۹- متولی وقف با ملاحظه صرفه موقوفه مجاز به انجام کدام امر زیر است؟

- ۱) می تواند با دیگری شریک و به نحو اجتماع موقوفه را اداره نمایند.
- ۲) می تواند موقوفه را فروخته و تبدیل به احسن نماید.
- ۳) می تواند با دیگری قرارداد اجاره منعقد و موقوفه را اجاره دهد.
- ۴) تولیت را به دیگری تفویض کند یا اجرت خود را مقدم بر مخارج بقای موقوفه، بردارد.

۳۰- در خصوص متولی، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) تولیت اصولاً امری قابل توکیل است.
- ۲) متولی در حکم وکیل واقف است، نه وقف.
- ۳) متولی می تواند نسبت به موقوفه برای زمان تصدی خود و پس از آن تعهد کند.
- ۴) اجازه واقف به شخص متولی، در مصرف نمودن قسمتی از منافع به نظر خود، در امور خیریه به هر نحو که صلاح بداند، مجوز واگذاری مصرف منافع از طرف متولی به غیر است.

۳۱- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) وقف بر مجهول صحیح نیست اعم از اینکه موقوف علیهم یا مصرف منافع و درآمد وقف، مجهول باشد.
- ۲) در حالت مشرف شدن مال موقوفه به خرابی، عین موقوفه به فروش نمی رسد.
- ۳) واقف در هیچ حالتی نمی تواند از منافع موقوفه منتفع شود.
- ۴) قبول متولی برای ایجاد سمت وی شرط نیست.

۳۲- در کدام مورد، وقف باطل است؟

- ۱) وقف برای تأدیه نفقه زوجه واقف
- ۲) وقف عامی که مصرف آن، مجهول است.
- ۳) وقف بر مفهوم کلی که چند مصداق دارد.
- ۴) به سود واقف، شرطی برعهده موقوف علیهم گذاشته شده باشد.

۳۳- کدام مورد در خصوص وقف، صحیح نیست؟

- ۱) در موسساتی که برای امور خیریه تاسیس می شوند، اصولاً عین اموال حبس نمی شوند.
- ۲) در تردید میان وقفیت و ملکیت، اصل بر ملکیت است.
- ۳) وقف ملکی که در اجاره است، جایز است.
- ۴) در وقف بر اولاد و اولاد اولاد، اگر طبقه اول منقرض شوند و اولادی نداشته باشند، وقف باطل است.

۳۴- در عقد وقف اگر موقوف علیهم، مجهول باشند:

- ۱) عقد وقف باطل است.
- ۲) در وقت خاص، وقف باطل است و در وقف عام، منافع موقوفه در تحقیق و تبلیغ و نشر کتب در زمینه معارف اسلامی و عمران موقوفات مصرف می شود.
- ۳) در وقف عام و وقف خاص، منافع موقوفه در تحقیق و تبلیغ و نشر کتب در زمینه معارف اسلامی و عمران موقوفات مصرف می شود.
- ۴) در وقف خاص، منافع موقوفه در تحقیق و تبلیغ و نشر کتب در زمینه معارف اسلامی و عمران موقوفات مصرف می شود و در وقف عام، باطل است.

۳۵- اگر تصرفات مالک در ملک خود موجب ضرر همسایه شود:

- ۱) در صورتی که تصرفات او در حد متعارف و برای رفع حاجت یا دفع ضرر از خود باشد مسؤولیتی ندارد.
- ۲) هر نوع تصرفی که برای رفع حاجت یا دفع ضرر از مالک باشد مجاز است و مالک مسئول نیست.
- ۳) فقط در صورتی مسئول است که تصرفات او به قصد اضرار به همسایه باشد.
- ۴) چنانچه تصرفات او در حد متعارف باشد هیچ مسؤولیتی ندارد.

دوم- عقود و تعهدات به طور کلی**اقسام عقود و شرایط اساسی صحت معاملات****۳۶- تعلیق در انشاء و تعلیق در منشاء، چه اثری بر عمل حقوقی دارند؟**

- ۱) هر دو اصولاً موجب بطلان می شوند.
- ۲) هیچ کدام اصولاً موجب بطلان نیستند.
- ۳) اولی موجب بطلان می باشد برخلاف دومی که اصولاً چنین نیست.
- ۴) اولی اصولاً موجب بطلان نیست برخلاف دومی.

۳۷- معامله اکراهی که توأم با اشتباه در شخص طرف معامله واقع شود، چه حکمی دارد؟

- ۱) اصولاً اشتباه آن را مخدوش ننموده و به دلیل اکراه، غیرنافذ است.
- ۲) اشتباه موجب بطلان آن شده و بحث غیرنافذ بودن ناشی از اکراه مطرح نمی شود.
- ۳) در صورت تنفیذ آن توسط مکره، صحیح می باشد هرچند اکراه به درجه ای باشد که عاقد فاقد قصد بوده باشد.
- ۴) اشتباه هیچ تأثیری بر آن نداشته و معامله مطلقاً غیرنافذ است.

۳۸- در انجام يك معامله، متعامل که قادر بر تکلم بوده، عقد را با اشاره قبول کرده است. این معامله چه وضعی دارد؟

- ۱) صحت معامله، منوط به تنفیذ بعدی آن با لفظ است.
- ۲) با امکان تکلم، اشاره برای صحت این معامله کافی نیست.
- ۳) فقط در صورتی صحیح است که طرف مقابل، قادر به تکلم نباشد.
- ۴) صحیح است.

۳۹- پس از بروز اختلاف بین زوجین، زوجه اقدام به اجرای مهریه خود از طریق مرجع ثبتی می کند. زوج یک روز پس از ابلاغ اجرائیه به وی، اقدام به فروش ملک خود به قیمت واقعی می کند. وضعیت حقوقی معامله مزبور چیست؟

- ۱) غیرنافذ است.
- ۲) اصولاً صحیح است.
- ۳) به دلیل اضرار به زوجه، قابل فسخ است.
- ۴) به دلیل نامشروع بودن جهت آن، باطل است.

۴۰- چنانچه مدیون برای فرار از دین، اموال خود را به یکی از نزدیکانش بفروشد، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) در صورت اطلاع خریدار از قصد فروشنده برای فرار از دین، معامله باطل است، اعم از اینکه معامله صوری باشد یا خیر.
- ۲) چنانچه معامله صوری باشد، در صورتی باطل است که قصد فرار از دین محرز باشد.
- ۳) معامله اگر صوری نباشد، در مقابل اشخاص ثالث، غیرنافذ و مبیع قابل توقیف است.
- ۴) چنانچه معامله صوری نباشد، صحیح است، لیکن اخذ مال مورد انتقال از خریداری که از قصد فرار از دین آگاه بوده، جهت وصول طلب ممکن است.

۴۱- کدام یک از موارد زیر، در خصوص نقش قبولی در معاملات، صحیح است؟

- ۱) قبولی ایجاب پس از رد آن، در صورتی معتبر است که تغییری در مفاد ایجاب داده نشود.
- ۲) قبولی در عقد عینی، می تواند پس از قبض واقع شود.
- ۳) در تحقق قبولی در عقد رضایی، صرف رضا کافی است.
- ۴) قبولی باید به همان شکلی اعلام شود که ایجاب صورت گرفته است.

۴۲- وجود جهت نامشروع برای معامله چه اثری بر آن می گذارد؟

- ۱) در حالت تصریح به آن در معامله یا توافق ضمنی طرفین یا آگاهی طرفین از آن، معامله باطل می شود.
- ۲) صرفاً در حالت تصریح به آن در معامله یا توافق ضمنی طرفین بر آن بر اساس توافقات و تبنانی قبل از معامله و اوضاع و احوال معامله، موجب بطلان معامله می شود.
- ۳) صرفاً در حالت تصریح به آن در معامله باطل می شود.
- ۴) صرفاً در حالت آگاهی طرفین از وجود چنین جهتی، معامله باطل است.

۴۳- فردی شخص غایبی را به عنوان وکیل خود انتخاب می کند و مراتب را طی یک رایانامه (ایمیل) به اطلاع وی می رساند. این وکالت چگونه محقق می شود؟

- ۱) به اعلام اراده انشایی وکیل
- ۲) ارسال رایانامه قبول
- ۳) وصول رایانامه قبول به موکل
- ۴) با رضایت وکیل

۴۴- به ترتیب شرط معلوم بودن مورد معامله و شرط معین بودن مورد معامله به چه کیفیت در معاملات مطرح می شود؟

- ۱) شرط معلوم بودن به علم تفصیلی در عقود مبتنی بر مغاینه و به علم اجمالی در عقود مبتنی بر مسامحه مطرح شده و شرط معین بودن اصولاً در عقود مبتنی بر مغاینه و مسامحه مطرح می شود.
- ۲) شرط معلوم بودن به علم تفصیلی در تمام عقود مغاینه ای و به علم اجمالی در تمام عقود مسامحه ای مطرح شده و شرط معین بودن در تمام عقود مغاینه ای مطرح می شود.
- ۳) شرط معلوم بودن و نیز شرط معین بودن در تمام عقود مغاینه ای و مسامحه ای مطرح می شود.
- ۴) شرط معلوم بودن به علم تفصیلی در عقود معوض و به علم اجمالی در عقود رایگان مطرح شده و شرط معین بودن اصولاً در عقود مبتنی بر مغاینه و مسامحه مطرح می شود.

۴۵- نادر یک آپارتمان را به سهیلا به صورت مجانی صلح می کند در صورت حدوث سفاهت بر یکی از طرفین و سپس اقاله صلح، وضعیت این اقاله به چه نحو است؟
 (۱) اقاله مذکور با رعایت غبطه و مصلحت و اذن دادستان صحیح است.
 (۲) هرکدام از نادر و سهیلا که سفیه شده باشد اقاله آنان با اذن دادستان صحیح است.
 (۳) اگر نادر سفیه شده باشد اقاله صلح صحیح است.
 (۴) اگر سهیلا سفیه شده باشد اقاله صلح صحیح است.

۴۶- یک شرکت تولیدی آمادگی خود را برای فروش نوع مشخصی از محصولات خود با قیمتی معین آگهی می کند و فردای آن روز بازرگانی خرید مقدار معلوم از آن کالا را از طریق نامه اعلام می کند و مدیر شرکت سه ماه بعد از دریافت نامه تقاضای بازرگان را می پذیرد؛ در این حالت معامله چه وضعی دارد؟
 (۱) آگهی شرکت در حکم ایجاب است و با ارسال نامه خرید بازرگان عقد به طور صحیح منعقد می شود.
 (۲) آگهی شرکت در حکم ایجاب است و با قبول بازرگان عقد به طور صحیح منعقد می شود.
 (۳) معامله باطل است به علت عدم توالی بین ایجاب و قبول.
 (۴) مفاد نامه خرید بازرگان ایجاب تلقی شده و پس از قبول مدیر شرکت عقد به طور صحیح منعقد می شود.

۴۷- کدام گزینه در مورد «قبول» یک عقد و «اجازه» یک عقد صحیح نیست؟
 (۱) قبول بعد از رد و اجازه بعد از رد هر دو باطل و بی اثر است.
 (۲) قبول ضمنی و اجازه ضمنی هر دو صحیح و معتبر است.
 (۳) قبول باید در مهلت مقرر یا به فوریت صورت گیرد ولی اجازه مهلت ندارد.
 (۴) قبول باید با مفاد ایجاب و اجازه با مفاد عقد، بدون تبعیض منطبق باشد.

۴۸- وسایل و اشکال ابراز اراده در انعقاد اعمال حقوقی در نظام حقوق مدنی ایران اصولاً:
 (۱) محدود و اجباری است.
 (۲) در طول هم و اختیاری است.
 (۳) در عرض هم و اختیاری است.
 (۴) در عرض هم و اجباری است.

۴۹- در مذاکرات پیش از فروش یک باب آپارتمان، مالک به خریدار اظهار می دارد که فروش آپارتمان موقوف به موافقت بانک با وام درخواستی ظرف یکماه است. یک هفته بعد، ایجاب و قبول بیع میان طرفین بدون ذکر تعلیق واقع می شود، در حالی که در اراده فروشنده، ایجاب عقد معلق بر موافقت بانک واقع شده، لکن اراده خریدار بر قبول عقد بدون تعلیق بوده است. چنانچه سه روز پس از ایجاب و قبول، بانک با وام مزبور موافقت کند، معامله یاد شده چه حکمی دارد؟
 (۱) غیرنافذ منعقد شده و با تحقق شرط معلق علیه، نافذ شده است.
 (۲) صحیحاً و به نحو منجز واقع شده است.
 (۳) صحیحاً و به نحو معلق واقع شده است.
 (۴) باطل است.

۵۰- حسین طی ایمیلی به رضا ایجاب فروش یک دستگاه خودرو می دهد و مهلت یک هفته برای پاسخ رضا نسبت به ایجاب تعیین می نماید. آنگاه رضا در روز ششم از مهلت مقرر، متن «دستگاه خودرو مزبور را خریدم» را نوشته و دکمه رایانه را جهت ارسال پیام الکترونیکی می فشارد. در صورتی که در حین ارسال پیام، برق قطع شود و پیام سه روز بعد به صندوق دریافت پست الکترونیکی حسین واصل شود:
 (۱) عقد واقع شده است به شرطی که حسین قبل از لحظه ارسال جواب، از ایجابش رجوع نکرده باشد.
 (۲) ایجاب متقابل است که نیاز به قبول حسین دارد.
 (۳) عقد واقع شده است هرچند قبل از لحظه ارسال جواب، حسین رجوع از ایجاب کرده باشد.
 (۴) عقد واقع نشده است.

هرگونه تکثیر، مطالعه و استفاده بدون اجازه کتبی از مؤسسه آموزش عالی فاضل به لحاظ قانونی و شرعی غیر مجاز بوده و موجب ضمان می گردد.

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

پاسخنامه

- ۱- **گزینه ۲ صحیح است.** با استناد به ماده ۷۲ ق.م. و ر.ک به حاشیه ۲ ماده ۷۳ در کتاب قانون مدنی در کتاب نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان
- ۲- **گزینه ۴ صحیح است.** درستی گزینه «۱» با استناد به مواد ۶۲ و ۶۳ ق.م. و صحت گزینه «۲» با استناد به ماده ۶۴ ق.م. و صحیح بودن گزینه «۳» با استناد به ماده ۷۴ ق.م. معلوم می شود. ماده ۶۲ ق.م. «در صورتی که موقوف علیهم محصور باشند خود آن ها قبض می کنند و قبض طبقه اولی کافی است و اگر موقوف علیهم غیر محصور یا وقف بر مصالح عامه باشد، متولی وقف و الا حاکم قبض می کند.» ماده ۶۳ ق.م. «ولی و وصی محجورین از جانب آن ها موقوفه را قبض می کنند و اگر خود واقف تولیت را برای خود قرار داده باشد، قبض خود او کفایت می کند.» ماده ۶۴ ق.م. «مالی را که منافع آن موقتاً متعلق به دیگری است می توان وقف نمود و همچنین وقف ملکی که در آن حق ارتفاق موجود است جائز است بدون اینکه به حق مزبور خللی وارد آید.» ماده ۷۴ ق.م. «در وقف بر مصالح عامه اگر خود واقف نیز مصداق موقوف علیهم واقع شود می تواند منتفع گردد.»
- ۳- **گزینه ۱ صحیح است.** درستی گزینه «۱» با استناد به بند ۲ ماده ۵۱ ق.م. و نادرستی گزینه های «۲»، «۳» و «۴» به ترتیب با استناد به مواد ۵۳، ۴۴ و ۴۹ ق.م. مشخص می شود. ماده ۵۱ ق.م. «حق انتفاع در موارد ذیل زایل می شود: ۱- در صورت انقضاء مدت ۲- در صورت تلف شدن مالی که موضوع انتفاع است.» ماده ۵۳ ق.م. «انتقال عین از طرف مالک به غیر موجب بطلان حق انتفاع نمی شود ولی اگر منتقل الیه جاهل باشد که حق انتفاع متعلق به دیگری است اختیار فسخ معامله را خواهد داشت.» ماده ۴۴ ق.م. «در صورتی که مالک برای حق انتفاع مدتی معین نکرده باشد حبس مطلق بوده و حق مزبور تا فوت مالک خواهد بود مگر اینکه مالک قبل از فوت خود رجوع کند.» ماده ۴۹ ق.م. «مخارج لازمه برای نگاهداری مالی که موضوع انتفاع است بر عهده منتفع نیست مگر این که خلاف آن شرط شده باشد.»
- ۴- **گزینه ۲ صحیح است.** ر.ک به مواد ۴۶، ۵۸ و ۴۷۵ ق.م. و اطلاق لفظ مال در این ماده از حیث منقول یا غیرمنقول بودن و مفهوم موافق ماده ۴۷۵ ق.م. به این بیان که وقتی اجاره مال مشاع جایز است اجاره مال مفروز به طریق اولی جایز است.
- ۵- **گزینه ۴ صحیح است.** با استناد به مواد ۴۵ و ۴۶ ق.م. در مورد حق انتفاع و مواد ۵۸ و ۶۹ ق.م. در مورد وقف. نادرستی گزینه «۱» به دلیل کلمه «برخی» و مخالفت با ماده ۴۷ ق.م. است. صحیح نبودن گزینه «۲» به دلیل مخالفت با ماده ۴۸ ق.م. و نیز این است که با سوءاستفاده یا تعدی یا تفریط منتفع، ید او به موجب ماده ۵۲ ق.م. از امانی به ضمانی مبدل می شود اما چنین امری از اسباب زوال حق انتفاع، مذکور در مواد ۵۱ (و حواشی ۱ و ۲ این ماده و حاشیه ۱ ماده ۵۳ ق.م. در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان) و ۴۴ ق.م. نمی باشد. نادرستی گزینه «۳» به دلیل مخالفت با ماده ۵۳ ق.م. است. زیرا منتقل الیه نمی تواند عقد موجد حق انتفاع را فسخ کند و فقط در صورت جهل به وجود حق انتفاع در مال موضوع معامله، حق فسخ معامله انجام شده را دارد.
- ۶- **گزینه ۱ صحیح است.**
- ۷- **گزینه ۴ صحیح است.** با استناد به حواشی ۲ و ۴ ماده ۱۸ ق.م. و حواشی ۲ و ۳ ماده ۲۰ ق.م. در کتاب قانون مدنی در کتاب نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان. طبق حاشیه ۲ ماده ۱۸ ق.م. دعوایی که موضوع آن حق غیرمنقول است به تابعیت از حق، غیرمنقول است، مانند دعوی تصرف و خلع ید امانی و غاصبانه و اجبار فروشنده ملک بر تسلیم مبیع و دعوی که موضوع آن تملک مال غیرمنقول است (دعوی فسخ و بطلان و عدم نفوذ معامله انجام شده) و طبق حاشیه ۴ ماده ذکر شده دعوی مربوط به اجرت المثل و خسارات وارد بر املاک، غیرمنقول است. مطابق حاشیه ۲ ماده ۲۰ ق.م. تعهد یا دینی که موضوع آن به طور مستقیم مال غیرمنقول باشد (مانند تعهد به تسلیم ملک) به تابعیت از موضوع آن، غیرمنقول است. پس، در ماده ۲۰ فرض شده است که موضوع قرض و ثمن و مال الاجاره پول یا مال منقول دیگری است و به اطلاق آن نباید اعتماد کرد و مطابق حاشیه ۳ این ماده، اجرت المثل را نباید با مال الاجاره در این ماده قیاس کرد و در هر حال منقول شمرد. دعوای اجرت المثل املاک باید در محل وقوع ملک اقامه شود.
- ۸- **گزینه ۳ صحیح است.** با استناد به ماده ۳۷ ق.م. نظر مشهور و قانون مدنی بر آن است که در تعارض بین مالکیت سابق و تصرف فعلی، تصرف فعلی یک اماره بوده و بر مالکیت سابق مدعی ترجیح دارد و تنها با اقرار متصرف به مالکیت سابق مدعی، اماره تصرف از اعتبار ساقط شده و مالکیت سابق مدعی، استصحاب می شود. در واقع در این حالت انقلاب دعوی رخ می دهد یعنی متصرف (که منکر بود) جای خود را به مالک سابق (که مدعی بوده) می دهد و جای مدعی و منکر عوض شده و زین پس متصرف مدعی است و باید انتقال ملک به سبب ناقل صحیح به خود را اثبات نماید. البته مرحوم دکتر کاتوزیان معتقدند که مالکیت سابق مدعی با هر یک از ادله اثبات دعوی (حتی غیر از اقرار) اثبات شود همین است اما نظر مشهور ارجح است. ایراد گزینه «۱» برخلاف صحیح بودن آن است. ایراد گزینه «۲» آن است که سند عادی نیاز به احراز و تأیید دادگاه به موجب حکم دارد. ایراد گزینه «۴» آن است که با اقرار متصرف، اماره تصرف از اعتبار ساقط می شود. صحت گزینه «۳» با لحاظ ماده ۳۷ و توضیحات فوق معلوم می شود.
- ۹- **گزینه ۴ صحیح است.** به استناد ماده ۱۰۲ و ۱۰۳ قانون مدنی. گزینه «۱» نادرست است، با توجه به حاشیه یک ماده ۱۰۲ کتاب نظم مرحوم استاد دکتر کاتوزیان. گزینه «۲» نادرست است زیرا در گزینه «۲» عبارت مطلقاً عنوان شده که ارتفاق را زایل نمی کند در حالی که می بایست عنوان شود اصولاً؛ زیرا یکی از استثنائات آن تصریح بر خلاف آن است (ماده ۱۰۲). قسمت ادامه هم برخلاف ماده ۱۰۳ است. گزینه «۳» نادرست است زیرا قسمت اول گزینه مانند گزینه «۲» می بایست از عبارت اصولاً استفاده شود و قسمت دوم هم برخلاف ماده ۱۰۶ می باشد.
- ۱۰- **گزینه ۴ صحیح است.** با توجه به ماده ۸۳ قانون مدنی، متولی نمی تواند تولیت را به دیگری تفویض کند مگر آن که واقف در ضمن وقف به او اذن داده باشد ولی اگر در ضمن وقف شرط مباشرت نشده باشد می تواند وکیل بگیرد پس در واقع در تولیت اصل بر عدم تفویض است مگر با اذن واقف و اصل بر توکیل است مگر اینکه شرط مباشرت متولی شده باشد، پس ایراد گزینه های ۱ و ۲ مشخص گردید. همچنین با توجه تبصره ۳ ماده ۴ قانون اوقاف: در موقوفاتی که شرط مباشرت نشده باشد هر گاه متولی برای انجام تمام یا

قسمتی از امور مربوط به موقوفه و کیلی انتخاب کند وکیل مزبور باید توانایی انجام مورد وکالت را داشته باشد در صورتی که وکیل انتخابی به تشخیص سازمان قادر به ایفاء وظایف محوله نباشد مراتب کتباً به متولی ابلاغ خواهد شد هر گاه ظرف دو ماه برای متولیان مقیم ایران و چهار ماه برای متولیان مقیم خارج از کشور، متولی، اقدام به تغییر وکیل ننماید موضوع به دادگاه صالح احاله و پس از ثبوت عدم توانایی وکیل مزبور با ابلاغ سازمان از دخالت ممنوع می شود این حکم شامل وکلایی که قبلاً نیز انتخاب شده‌اند خواهد بود. لذا ایراد گزینه «۳» نیز مشخص گردید.

۱۱- **گزینه ۲ صحیح است.** با استناد به مواد ۶۴ و ۶۵ ق.م. همچنین ر.ک به حاشیه ۱ ماده ۶۵ در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان. لازم به ذکر است که دادن مالکیت منفعت به صورت موقت یا حق انتفاع یا حق ارتفاق از سوی مالک به دیگری هیچ مانعیتی در صحت وقف ایجاد نمی کند. اما دادن منفعت ملک به صورت دائم به دیگری، مانع صحت وقف است؛ زیرا وقف ملکی که منافع دائم آن به دیگری تعلق دارد (مسلوب المنفعه) صحیح نیست (ر.ک به حاشیه ۱ ماده ۶۴ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان).

۱۲- **گزینه ۳ صحیح است.** با استناد به ماده ۱۳۲ ق.م. لازم به ذکر است که برای جواز تصرف مالک در فرض سوال، دو شرط می بایست جمع باشد: به مقدار متعارف بودن تصرف و برای رفع حاجت یا رفع ضرر بودن آن از مالک متصرف.

۱۳- **گزینه ۱ صحیح است.** با استناد به مواد ۴۵ حق انتفاع را فقط درباره شخص یا اشخاصی می توان برقرار کرد که در حین ایجاد حق مزبور وجود داشته باشند ولی ممکن است حق انتفاع تبعاً برای کسانی هم که در حین عقد به وجود نیامده‌اند برقرار شود و براساس ماده ۶۹ ق.م. وقف بر معدوم صحیح نیست مگر به تبع موجود.

۱۴- **گزینه ۴ صحیح است.** مستند درستی گزینه «۴» ماده ۲۰ ق.م و حاشیه ۳ آن ماده است، همچنین طبق حاشیه ۴ ماده ۱۸ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان، دعای مربوط به اجرت المثل و خسارات وارد بر املاک، غیر منقول است لذا گزینه «۱» که به صورت عام اجرت المثل هر نوع مال را منقول محسوب میدارد گزینه صحیحی نیست. و نیز مطابق ماده ۱۶ ق.م. مطلق اشجار و شاخه های آن مادام که بریده یا کنده نشده غیر منقول است و مطابق ماده ۱۵ همان قانون ثمره و حاصل مادام که چیده یا درو نشده باشد غیر منقول است.

۱۵- **گزینه ۲ صحیح است.** با استناد به ماده ۴۴ ق.م. گزینه «۱» با لحاظ حاشیه ۳ ماده ۵۱ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان نادرست است. گزینه «۴» با استناد به ماده ۵۳ ق.م نادرست است. در گزینه «۳»، تعدی و تفریط منتفع که موجب ضرر فاحش گردد بیان شده است. این امر با لحاظ ماده ۵۲ ق.م و مفهوم مخالف ماده ۵۰ ق.م موجب ضمانی شدن ید منتفع می گردد اما از اسباب زوال حق انتفاع (مذکور در مواد ۴۴، ۴۵ و ۵۱ ق.م) نمی باشد.

۱۶- **گزینه ۲ صحیح است.** جهت درستی گزینه «۲» ر.ک به ماده ۳۷ ق.م. همچنین با توجه به حواشی ۳ و ۹ ماده ۳۵ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان گزینه «۴» نادرست و مطابق با ماده ۳۶ ق.م و حاشیه ۱ آن در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان گزینه ۳ صحیح نمیباشد چرا که اصل بر آن است که تصرف متصرف فعلی مشروع است و مدعی مالکیت باید غیر مشروع بودن آن را ثابت نماید و در صورت عدم اثبات، اماره ی تصرف معتبر خواهد بود. لازم به ذکر است که گزینه «۱» طبق نظر مرحوم دکتر کاتوزیان (حاشیه ۱ ماده ۳۷ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان) صحیح می باشد و گزینه «۲» مطابق متن ماده ۳۷ ق.م و نظر مشهور فقها و علما صحیح است. طبیعتاً در یک سوال در حالت تعارض بین دو گزینه که یکی حاوی نظر مقنن و دیگری حاوی نظر اساتید است نظر قانونگذار ارجح است.

۱۷- **گزینه ۴ صحیح است.** ر.ک به مواد ۵۶ و ۶۲ ق.م.

۱۸- **گزینه ۳ صحیح است.** ر.ک به مواد ۶۷ و ۵۸ ق.م و حاشیه ۱ ماده ۵۸ و نیز ماده ۵۵ ق.م و حاشیه ۲ آن و ماده ۶۴ ق.م و حاشیه ۱ آن در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان.

۱۹- **گزینه ۳ صحیح است.** ر.ک به ماده ۳۷ ق.م و حاشیه ۱ این ماده در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان.

۲۰- **گزینه ۴ صحیح است.** ر.ک به حاشیه ۳ از ماده ۲۵ ق.م حواشی ۵ و ۷ از ماده ۳۵ ق.م و حاشیه ۱ از ماده ۱۳۲۴ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان و نیز بندهای ۲۰۷ تا ۲۱۱ از کتاب اموال و مالکیت نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان.

۲۱- **گزینه ۱ صحیح است.** ر.ک ماده ۵۶ آیین نامه اجرای مفاد اسناد رسمی و ماده ۶۳ قانون اجرای احکام مدنی و نیز ر.ک به حاشیه ۱۰ از ماده ۳۵ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.

۲۲- **گزینه ۳ صحیح است.** ر.ک به مواد ۴۶ (و حواشی ۱ و ۲ آن در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان) و ۴۵ و ۸۵ ق.م و حاشیه ۴ این ماده در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان

۲۳- **گزینه ۲ صحیح است.** با استناد به ماده ۵۳ ق.م از آنجا که سعید، خود ملتزم به قرارداد واگذاری حق انتفاع است و میترا قائم مقام سعید است و اینکه بر اساس ماده ۲۱۹ ق.م قائم مقام، موظف به رعایت آثار قرارداد موجد حق انتفاع است لذا میترا نمی تواند از منافع که حق استفاده آن برای پارمیدا است بهره برداری نماید و باید حق پارمیدا را نسبت به استفاده از منافع مراعات نماید و در صورتی می تواند از منافع بهره برداری کند که عقد موجد حق انتفاع، فسخ شود.

۲۴- **گزینه ۲ صحیح است.** ر.ک به ماده ۵۱ ق.م و حاشیه ۱ ماده ۵۳ ق.م و ماده ۴۴ و حواشی آن و ماده ۵۲ ق.م. توجه شود که تعدی یا تفریط منتفع، ید او را ضمانی می نماید اما موجب زوال حق انتفاع نمی شود.

۲۵- **گزینه ۳ صحیح است.** ر.ک به حاشیه ۲ از ماده ۴۷ و حاشیه ۱ از ماده ۸۰۲ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان

- ۲۶- گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به ماده ۵۶ ق.م و حواشی ۶ و ۷ این ماده در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان و نیز ماده ۸۲۸ ق.م و حاشیه ۲ این ماده در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.
- ۲۷- گزینه ۲ صحیح است. وصیت بر نامحصور ایقاع است. ر.ک به مواد ۵۶ و ۸۲۸ ق.م.
- ۲۸- گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به ماده ۷۲ ق.م و حواشی ۳ و ۴ این ماده در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان. شرط عوض در عقود رایگان اصولاً صحیح است بجز وقف که شرطی باطل است. این شرط اگر به موقوفه سرایت کند مانند آنچه در ماده ۷۲ ق.م آمده علاوه بر باطل بودن، مبطل نیز است. البته شرط صرف بخشی از منافع وقف برای اداری دیون واقف یا تأمین معیشت او موجب بطلان همین بخش از وقف می شود.
- ۲۹- گزینه ۳ صحیح است. ر.ک به مواد ۴۹۹، ۳۴۹، ۸۸ و ۸۹، ۸۳، ۸۶ ق.م و ۶ قانون اوقاف. حواشی ماده ۸۳ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان مطالعه شود.
- ۳۰- گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۸۳ ق.م. همچنین ر.ک به حاشیه ۱ ماده ۸۲ و حاشیه ۴ ماده ۸۳ و حاشیه ۳ ماده ۸۳ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان.
- ۳۱- گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به مواد ۷۱ ق.م و ۸ قانون اوقاف، مواد ۷۴، ۷۲ ق.م و ماده ۷۶ ق.م و حاشیه آن در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان.
- ۳۲- گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۷۲ ق.م و حاشیه ۲ ماده ۷۳ ق.م و حاشیه ۳ و ۴ ماده ۷۱ ق.م و حاشیه ۳ ماده ۷۲ ق.م.
- ۳۳- گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به حواشی ۲ و ۷ ماده ۵۶ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان و ماده ۶۴ ق.م و تبصره ماده ۸ قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه مصوب ۱۳۶۳. حالتی که نسل موقوف علیهم منقرض می شود درآمد موقوفه متعذرالمصرف می شود و با استناد به تبصره ماده ۸ قانون فوق الذکر، با تشخیص تحقیق اوقاف، در موارد اقرب به غرض واقف در محل به مصرف می رسد. لذا وقف در چنین حالتی باطل نمی شود.
- ۳۴- گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۷۱ ق.م و ماده ۸ قانون اوقاف. توجه کنیم که ماده ۸ قانون اوقاف در خصوص مصرف مجهول و نه موقوف علیهم مجهول سخن می گوید ولی ماده ۷۱ ق.م به صورت مطلق سخن می گوید و وقف بر مجهول را صحیح نمی داند. لذا اگر بحث از موقوف علیهم مجهول شد وقف باطل است خواه وقف عام یا خاص باشد ولی اگر بحث مجهول المصرف بودن منافع موقوفه شد به ماده ۸ قانون اوقاف استناد می کنیم.
- ۳۵- گزینه ۱ صحیح است. با استناد به ماده ۱۳۲ ق.م.
- ۳۶- گزینه ۳ صحیح است. با استناد به مواد ۱۸۹، ۶۹۹، ۱۰۶۸ و ۱۱۳۵ ق.م و حواشی آن ها در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان
- ۳۷- گزینه ۱ صحیح است. با استناد به مواد ۲۰۱ و ۲۰۳ ق.م. توجه شود که اصولاً اُستبایه در شخص طرف معامله، به صحت معامله خللی وارد نمی کند مگر در مواردی که شخصیت طرف علت عمده عقد بوده باشد(ماده ۲۰۱ ق.م). همچنین اصولاً اکراه، معنوی بوده و موجب غیرنافذ شدن معامله می شود(ماده ۲۰۳ و بخش اول ماده ۱۰۷ ق.م)؛ اما استثنائاً اکراه، مادی بوده و موجب بطلان عقد می شود(بخش اخیر ماده ۱۰۷۰ ق.م). هرچند بحث تقسیم اکراه به مادی و معنوی، اصطلاحاتی است که توسط حقوقدانان بیان شده و در این زمینه به ماده ۱۰۷۰ ق.م استناد می کنند. اما این تقسیم و استدلال آنان شامل اکراه در تمام معاملات و ایقاعات می شود. اکراه مادی موجب بطلان عمل حقوقی اعم از عقد و ایقاع می شود اما اکراه معنوی اصولاً موجب غیرنافذ شدن عمل حقوقی اعم از عقد و ایقاع است و استثنائاً ایقاعات طلاق، رجوع از طلاق، فسخ های فوری(فسخ نکاح(ماده ۱۱۳۱ ق.م)، فسخ به دلیل خیار عیب(ماده ۴۳۵ ق.م)، خیار غبن(ماده ۴۲۰ ق.م)، خیار رویت و تخلف وصف(ماده ۴۱۵ ق.م) و خیار تدلیس(ماده ۴۴۰ ق.م)) و اخذ به شفعه در حالت اکراه معنوی، باطل می گردند.
- ۳۸- گزینه ۴ صحیح است. اصولاً مُبرِزها (وسایل ابراز اراده باطنی) یعنی لفظ، نوشته، اشاره و عمل، در عرض هم هستند و طرفین معامله می توانند هر وسیله ای را که خواستند برای ابراز اراده باطنی انتخاب می کنند مگر در نکاح (مواد ۱۰۶۲ و ۱۰۶۶ ق.م) و طلاق (ماده ۱۱۳۴ ق.م). نظر به عبارات فوق، باید گفت ماده ۱۹۲ ق.م مفهوم مخالف ندارد.
- ۳۹- گزینه ۲ صحیح است. با استناد به ماده ۲۱ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی، انتقال مال به دیگری به هر نحو به وسیله مدیون با انگیزه فرار از ادای دین به نحوی که باقیمانده اموال برای پرداخت دیون کافی نباشد، موجب حبس تعزیری یا جزای نقدی درجه شش یا جزای نقدی معادل نصف محکوم به یا هر دو مجازات می شود و در صورتی که منتقل الیه نیز با علم به موضوع اقدام کرده باشد در حکم شریک جرم است. در این صورت عین آن مال و در صورت تلف یا انتقال، مثل یا قیمت آن از اموال انتقال گیرنده به عنوان جریمه اخذ و محکوم به از محل آن استیفاء خواهد شد. برای تحقق معامله به انگیزه فرار از ادای دین شرایطی توسط حقوقدانان بیان شده است: این شرایط عبارتند از:
- ۱- انجام معامله یا ایقاع ۲- قصد اضرار به بستانکاران ۳- ایجاد ضرر به حال بستانکاران ۴- حال و مسلم و منجر بودن دین مسبوق بر معامله ۵- علم طرف معامله از انگیزه فرار از ادای دین. برای تحقق شرط سوم، طبق ماده ۲۱ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی لازم است «باقیمانده اموال برای پرداخت دیون کافی نباشد». اساتید حقوق بیان کرده اند که این شرط زمانی محقق است که بدهکار در اثر معامله تهی دست شده باشد یا معامله، تهی دستی او را تشدید کرده باشد. در حالی که در فرض سوال، زوج اقدام به فروش ملک خود به قیمت واقعی نموده است. یعنی معامله موجب تهی دستی یا تشدید تهی دستی وی نشده و وضعیت مالی او همان است که قبل از معامله بوده است. از این رو شرط سوم معامله به انگیزه فرار از ادای دین رخ نداده و معامله ای اصولاً صحیح واقع شده است مگر اینکه یکی از ارکان معامله و شرایط اساسی صحت معاملات(ماده ۱۹۰ ق.م یا مواد دیگر بیانگر شرایط صحت معامله) مخدوش شده باشد. به همین

دلیل است که گزینه «۲» بیان نموده معامله اصولاً صحیح است. زیرا استثنائاً به دلیل فقدان برخی شرایط صحت، ممکن است معامله صحیح نباشد.

۴۰- گزینه ۴ صحیح است. با استناد به ماده ۲۱ قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۴ و با لحاظ نظرات حقوقدانان، معامله مذکور در سوال، بین طرفین آن صحیح بوده و در برابر طلبکاران، غیر قابل استناد بوده و طلبکاران می توانند تقاضای ابطال چنین معامله ای را بنمایند و مال مورد معامله را جهت وصول طلب خود توقیف کنند. گزینه های «۱» و «۳» با توجه به مطالب فوق، ناصحیح هستند. گزینه «۲» نادرست است. زیرا معامله صوری به دلیل فقدان قصد انشاء، باطل است خواه قصد فرار از دین محرز باشد یا نه.

۴۱- گزینه ۲ صحیح است. عقد عینی، عقدی سه رکنی است که ارکان آن عبارت است از: ایجاب، قبول و قبض. تحقق قبولی منوط به وجود ایجاب قبل از آن و بقای ایجاب است اما منوط به قبل از قبض بودن قبول نیست. لذا قبولی می تواند قبل یا بعد از قبض در عقود عینی واقع شود. از مطلب فوق فهمیده می شود که در صورت رد ایجاب، ایجاب باطل می گردد و دیگر موجود نیست تا مورد قبول قرار گیرد. از این رو گزینه «۱» ناصحیح است. از سوی دیگر رضای باطنی حاکی از قبولی و یا ایجاب نبوده و باید به نحوی قصد ابراز گردد و لذا گزینه «۳» نیز نادرست است. اما لزومی ندارد که قبولی به همان شکلی که ایجاب صورت گرفته شکل بگیرد. طرفین عقد اصولاً در انتخاب مبرزها (وسایل ابراز اراده باطنی) آزاد هستند و می توانند لفظ، نوشته، اشاره یا عمل را برگزینند مگر در نکاح (مواد ۱۰۶۲ و ۱۰۶۶ ق.م) و طلاق (ماده ۱۱۳۴ ق.م). به همین دلیل گزینه «۴» نادرست می باشد. برای توجیه پاسخ فوق به ماده ۱۹۱ ق.م، حواشی ۱ و ۲ ماده ۱۹۲ ق.م و ماده ۱۹۳ ق.م و حاشیه ۸ ماده ۱۹۴ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان مراجعه نمایید.

۴۲- گزینه ۲ صحیح است. با استناد به ماده ۲۱۷ ق.م. این ماده مقرر می دارد: «در معامله لازم نیست که جهت آن تصریح شود ولی اگر تصریح شده باشد باید مشروع باشد و الا معامله باطل است». مرحوم دکتر کاتوزیان می فرماید: «انگیزه نامشروع در صورتی عقد را باطل می کند که یا مشترک بین دو طرف باشد یا هر دو آگاه از آن باشند». اما بنابر نظر صحیح تر از دکتر سیدحسین صفایی در کتاب دوره مقدماتی حقوق مدنی (ج ۲) «قواعد عمومی قراردادها» می توان گزینه «۲» را صحیح دانست. این استاد بزرگوار می فرماید: «ممکن است سوال کنند: چرا برای بطلان معامله به علت داشتن جهت نامشروع، تصریح به آن در قرارداد یا توافق ضمنی طرفین بر آن به نحوی که به منزله تصریح باشد لازم است؟ در پاسخ به این سوال می توان گفت که قانونگذار اصولاً کاری به اغراض و دواعی و انگیزه های متعاملین که شخصی و مربوط به نفسانیات آن هاست ندارد. استواری معاملات اقتضا می کند که به این گونه انگیزه ها ترتیب اثر داده نشود، مگر اینکه وارد قلمرو توافق و تراضی طرفین شده باشد. تا وقتی که جهت معامله صرفاً جنبه شخصی دارد و در قرارداد ذکر یا بر آن توافق ضمنی نشده است، نباید نامشروع بودن آن را سبب بطلان معامله دانست؛ چه ممکن است طرف دیگر اصلاً از آن اطلاع نداشته باشد و حکم به بطلان معامله موجب زیان وی گردد. اما همین که جهت نامشروع در قرارداد تصریح یا حتی بدون تصریح مورد توافق ضمنی طرفین واقع شد، دیگر جنبه شخصی و خصوصی خود را از دست می دهد و از عناصر قرارداد تلقی می شود. در اینجاست که قانونگذار برای حفظ منافع جامعه و به مقتضای نظم عمومی دخالت و قرارداد را باطل اعلام می کند. منظور از نامشروع در اینجا نیز غیر قانونی به معنی وسیع کلمه و به دیگر سخن، مخالف قواعد آمره حقوقی و شرعی است. در هر مورد که جهت معامله برخلاف قواعد آمره و نظم عمومی باشد، نامشروع تلقی می شود، هرچند که نص خاص قانونی در آن مورد وجود نداشته باشد، مانند اجاره یا خرید وسیله نقلیه به منظور عبور غیر قانونی از مرز یا خرید انگور برای تهیه نوشابه الکلی و خرید لوازم و مواد اولیه برای ساخت اسلحه غیر مجاز».

۴۳- گزینه ۱ صحیح است. در مورد زمان تشکیل عقد مکاتبه ای نظرات و بحث های زیاد شده است، نظر استاد کاتوزیان که ذیل ماده ۱۹۴ در کتاب نظم کنونی نیز آمده است مبتنی بر تشکیل عقد در زمان «اعلام قطعی قبول» است، گذشته از این طبق ماده ۶۵۷ قانون مدنی وکالت با قبول وکیل محقق می شود و اطلاع موکل از قبول لازم نیست، بنابراین در فرض سوال صرف اعلام اراده انشایی وکیل که حتی می تواند به صورت انجام مورد وکالت باشد برای تحقق وکالت کافی است.

گزینه «۲» صحیح نیست چون ارسال رایانامه برای اعلام قبولی موضوعیت ندارد. گزینه «۳» صحیح نیست چون وکالت با قبول وکیل محقق می شود و نیاز به اطلاع موکل از قبول وکالت نیست. گزینه «۴» صحیح نیست، چون رضایت درونی وکیل برای تحقق وکالت کافی نیست و باید اراده انشایی وکیل مبتنی بر رضایت او اعلام شود.

۴۴- گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۲۱۶ ق.م و حواشی آن در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان. شرط معلوم بودن مورد معامله به علم تفصیلی در عقود مغایه ای (برخی عقود معوض) و به علم اجمالی در عقود مسامحه ای (برخی عقود معوض و تمام عقود رایگان) مطرح شده و شرط معین بودن مورد معامله اصولاً در عقود مغایه ای و مسامحه ای به جز عقد جعاله (ماده ۵۶۴ ق.م) مطرح می شود. منظور از عقود مغایه ای، عقود مبتنی بر سود و زیان بوده و مراد از عقود مسامحه ای عقود مبتنی بر گذشت، ارفاق، احسان و اهداف اخلاقی است.

۴۵- گزینه ۳ صحیح است. ر.ک به ماده ۱۲۱۴ ق.م. اگر سهیلا سفیه شده باشد اقاله آنان باطل است چون این اقاله برای سهیلا صرفاً مضر است و با تنفیذ بعدی سرپرست یا دادستان هم صحیح نمی شود.

۴۶- گزینه ۳ صحیح است. نکته: آگهی شرکت تولیدی را نمی توان ایجاب تلقی کرد بلکه باید آن را گونه ای پیشنهاد فروش دانست. زیرا مفاد آگهی مزبور صرفاً ابراز میل شرکت به فروش فرآورده خویش است و دلیلی بر اراده انشایی عقد در آگهی وجود ندارد، بنابراین مفاد نامه بازرگان را می توان نخستین انشاء و ایجاب تلقی کرد. اما چون قبول این ایجاب به وسیله شرکت سه ماه پس از دریافت نامه بازرگان انجام شده توالی بین ایجاب و قبول منتفی بوده عقد مزبور را باید باطل دانست.

۴۷- گزینه ۴ صحیح است. دکتر قربانی لاچوانی معتقدند: «قبول» باید با مفاد «ایجاب» مطابقت داشته باشد؛ در غیر این صورت به منزله ی رد ایجاب و انشای «ایجاب متقابل» است، البته درجه ی مطابقت لازم بین قبول و ایجاب در همه ی عقود یکسان نیست. در «عقود

رایگان»، مخاطب ایجاب می تواند ایجاب را تجزیه و آن را نسبت به بخشی از مال موضوع ایجاب قبول کند؛ به عنوان مثال در وصیت تملیکی، اختیار موصی له که مخاطب ایجاب است برای تجزیه وصیت و قبول آن بابت بخشی از موصی به پذیرفته شده است یا در وقف، موقوف علیه می تواند وقف را نسبت به بخشی از مال قبول کند؛ مثلاً اگر دو قطعه زمین مجزا با مساحت معلوم وقف شده است، موقوف علیه می تواند وقف یکی از آن ها را قبول کند، ولی در «عقود معوض»، مخاطب ایجاب نمی تواند آن را تجزیه کند؛ به عنوان مثال اگر موجب، ایجاب فروش ده تن گندم با قیمت هر تن پانصد هزار تومان اعلام کرده باشد، مخاطب نمی تواند خرید پنج تن با همان قیمت را قبول کند، اگر به این ترتیب اراده ی خود برای قبول را اعلام کند، این اعلام اراده به معنای انشای ایجاب متقابل و رد ایجاب قبلی است. در «تنفیذ عقد غیرنافذ»، مطابقت کامل بین تنفیذ و عقد انشا شده، لازم نیست و تنفیذ کننده می تواند تا جایی که موجب ورود ضرر به اصیل نمی شود در زمان تنفیذ، عقد را تجزیه کند؛ مثلاً اگر یک دستگاه خودرو و یک قطعه زمین که هر دو متعلق به یک مالک هستند با قیمت هایی مجزا و معلوم ضمن یک عقد به صورت فصولی به اصیل فروخته شده باشند، مالک می تواند در زمان تنفیذ، فروش اتومبیل را تنفیذ و فروش زمین را رد کند. جواز «تبعیض در معامله به هنگام تنفیذ عقد غیرنافذ» از ماده ۲۵۶ قانون مدنی استنباط شده است. در صورتی که مورد معامله فصولی یک مال باشد مالک نمی تواند در موقع تنفیذ، انتقال مالکیت نیمی از آن را به صورت مشاع در برابر همان بهایی که در معامله ی فصولی تعیین شده است، یا به نصف قیمت تعیین شده، تنفیذ کند. «قبول» در صورتی اعتبار دارد و سبب تشکیل عقد می شود که مسبوق به رد ایجاب نباشد، با رد ایجاب از جانب مخاطب ایجاب، قبول اعتبار خود را دست می دهد و بعد از آن، ایجابی وجود ندارد که مورد قبول واقع گردد. «اجازه ی عقد غیرنافذ» هم مانند قبول ایجاب نباید مسبوق به رد باشد، رد عقد غیرنافذ سبب بطلان آن می شود و عقد باطل، قابل تنفیذ نیست. قبول باید قبل از پایان مدت اعتبار ایجاب اعلام گردد والا اثر ندارد، مدت اعتبار ایجاب ممکن است توسط موجب یا به حکم عرف تعیین شود. در رد یا اجازه معامله غیرنافذ فوریت شرط نیست. طبق ماده ۲۵۲ قانون مدنی اگر تأخیر در اعلام رد یا اجازه سبب ورود ضرر به اصیل گردد، او می تواند معامله غیرنافذ را بهم بزند. اجازه عقد غیرنافذ و قبول ایجاب هر دو ممکن است به طور صریح یا ضمنی اعلام شوند. طبق ماده ی ۲۴۸ قانون مدنی: «اجازه مالک نسبت به معامله فصولی حاصل می شود به لفظ یا فعلی که دلالت بر امضاء عقد نماید.»

۴۸- **گزینه ۳ صحیح است.** ر.ک به حواشی ماده ۱۹۲ ق.م در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان و نیز ر.ک به حقوق مدنی، قواعد عمومی قراردادها، ج۱، شماره ۱۳۷، نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان و قواعد عمومی قراردادها، صص ۶۴ تا ۶۶، نوشته دکتر سیدحسین صفایی. توضیح اینکه اصولاً وسایل ابراز اراده در انعقاد اعمال حقوقی در عرض هم و اختیاری هستند مگر نکاح (مواد ۱۰۶۲ و ۱۰۶۶ ق.م) و طلاق (مواد ۱۱۳۴ ق.م و ۳۷ قانون حمایت خانواده).
۴۹- **گزینه ۴ صحیح است.** بدلیل عدم تطابق ایجاب و قبول. (ماده ۱۹۴ ق.م)

۵۰- **گزینه ۱ صحیح است.** ر.ک به ماده ۱۹۱ ق.م و حاشیه ۵ این ماده در کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی نوشته مرحوم دکتر کاتوزیان. توضیح اینکه به محض ارسال جواب ایجاب از سوی رضا عقد واقع شده است هرچند فرایند ارسال کامل نشده یا پیام هنوز وارد صندوق دریافت حسین نشده باشد؛ چرا که بر اساس ماده ۱۹۱ ق.م به شرط مقرون بودن قصد انشاء با چیزی که دلالت بر قصد کند عقد محقق می شود و همین بیانگر نظریه صدور و ابراز قبولی در عقود مکاتبه ای است خواه این مکاتبه به صورت نوشتاری بر صفحه کاغذ باشد یا در صفحه مانیتور و الکترونیکی. اینکه برخی مواد ۲۶ و ۲۷ قانون تجارت الکترونیکی را در این زمینه معیار قرار داده اند محل نقد است زیرا این دو ماده سخن از لحظه قبول عقد الکترونیکی نداشته و فقط در مورد زمان ارسال و دریافت داده پیام است حال آنکه بحث ما در زمان تحقق عقد بوده که بنابر قواعد عام به محض ابراز اراده باطنی و بروز قصد انشاء، عقد محقق می شود.

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

حقوق جزا

مدرس: دکتر زارعی

حقوق جزا

کلیات (اصول حاکم بر حقوق جزا)

۱- در قانون مبارزه با پولشویی، کدام تعریف در «جرم» صحیح است؟

- (۱) هر رفتاری اعم از فعل و ترک فعل که قانوناً دارای کیفر باشد.
- (۲) هر رفتاری اعم از فعل و ترک فعل که قانوناً دارای کیفر باشد و یا تخلفات موضوع قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
- (۳) هر رفتاری اعم از فعل و ترک فعل که قانوناً دارای کیفر باشد و یا تخلفات موضوع قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و قانون مبارزه با مواد مخدر
- (۴) هر رفتاری اعم از فعل و ترک فعل که قانوناً دارای کیفر باشد و یا تخلفات موضوع قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز ، قانون مبارزه با مواد مخدر و قانون مبارزه با تامین مالی تروریسم

۲- در کدام مورد امکان مراجعه قضات کیفری به منابع شرعی جهت استخراج حکم و تعیین مجازات وجود دارد؟

- (۱) معاونت هایی که شرعاً دارای کیفر خاص باشند.
- (۲) جرایمی که شرعاً دارای کیفر خاص باشند.
- (۳) حدودی که در قانون مسکوت اند.
- (۴) گزینه ۱ و ۳ صحیح است.

۳- اگر رفتاری به موجب قوانین، جرم نباشد

- (۱) برای متهم حکم برائت صادر می شود.
- (۲) قرار موقوفی صادر می شود.
- (۳) حکم به جایگزین حبس صادر می شود.
- (۴) مرتکب برحسب صلاحدید قاضی، به مراتب تعزیرمحکوم می شود.

۴- قانون مجازات اسلامی یک قانون است.

- (۱) دایمی
- (۲) آزمایشی پنج ساله
- (۳) آزمایشی سه ساله
- (۴) موقت

۵- هرگاه حکم صادره توسط دادگاه کیفری، فراتر از میزان کیفیتی باشد که در قانون مقرر شده است، کدام مورد صحیح است؟

- (۱) چنانچه صدمه و خسارتی از این جهت حاصل گردد، در صورتی که از روی عمد یا تقصیر باشد، حسب مورد موجب مسؤولیت کیفری و مدنی است و در غیر این صورت خسارت از بیت المال جبران می شود.
- (۲) صادرکننده حکم مسؤولیت کیفری دارد، ولی خسارت وارده از بیت المال جبران می شود.
- (۳) در هر صورت خسارت وارده به محکوم علیه باید از بیت المال جبران شود.
- (۴) صادر کننده حکم در هر صورت، دارای مسؤولیت کیفری و مدنی است.

۶- اجزای عنصر روانی جرایم عمد عبارتند از

- (۱) علم به موضوع و قصد عام
- (۲) علم به موضوع و قصد خاص
- (۳) علم به حکم، علم به موضوع، سونیت خاص
- (۴) علم به موضوع، علم به حکم در برخی موارد، سو نیت عام، سو نیت خاص در برخی موارد

۷- کدام گزینه در خصوص عنوان «تقصیر» صحیح است؟

- (۱) در جرایم مادی صرف، رکن اولیه تحقق مسؤولیت جزایی است.
- (۲) در جرایم غیرعمد، رکن اولیه تحقق جرم است.
- (۳) در جرایم غیرعمد، رکن اولیه تحقق مسؤولیت جزایی است.
- (۴) در جرایم غیرعمد و جرایم مادی صرف، رکن اولیه تحقق جرم است.

۸- مسؤولیت کیفری به علت رفتار دیگری، با کدام شرایط محقق می شود؟

- (۱) شخص به طور قانونی، مسئول اعمال دیگری باشد یا در رابطه با نتیجه رفتار ارتكابی دیگری، مرتکب تقصیر شود.
- (۲) شخص به طور قانونی، مسئول اعمال دیگری باشد و در رابطه با نتیجه رفتار دیگری، مرتکب تقصیر شود.
- (۳) شخص به طور قانونی یا قراردادی، مسئول اعمال دیگری باشد یا در رابطه با نتیجه رفتار دیگری، مرتکب تقصیر شود.
- (۴) شخص به طور قانونی یا قراردادی، مسئول اعمال دیگری باشد و در رابطه با نتیجه رفتار دیگری، مرتکب تقصیر شود

قلمرو اجرای قوانین کیفری در مکان

- ۹- ارتکاب کدام جرم در کشور خارجی، می تواند مشمول صلاحیت حفاظتی یا واقعی قوانین ایران باشد؟
- ۱) جعل اسکناس رایج ایرانی یا خارجی
 - ۲) جعل دستخط رسمی یا غیر رسمی رئیس جمهور ایران
 - ۳) جعل اجراییه صادره مراجع ثبتی ایران
 - ۴) قلب سکه بهار آزادی

- ۱۰- ارتکاب کدام یک از جرایم ذیل در قلمرو ایران، شرط اصلی تحقق جرم است؟
- ۱) جاسوسی علیه دولت ایران
 - ۲) فعالیت تبلیغی علیه نظام جمهوری اسلامی
 - ۳) جاسوسی علیه کشور خارجی و به نفع کشور خارجی دیگر
 - ۴) همه جرایم فوق، فقط در حالت ارتکاب در قلمرو ایران، جرم هستند.

- ۱۱- فردی ایرانی در سال ۱۳۹۴ در کشور ترکیه رفتاری انجام داده که طبق قوانین ایران مستوجب مجازات تعزیری درجه ۷ است. اگر مرتکب بدون تعقیب و محاکمه در کشور ترکیه، در سال ۱۳۹۵ وارد ایران شده و بر حسب اعلام جرم به دادستانی، تعقیب نامبرده در ایران در سال ۱۳۹۸ شروع شود، کدام گزینه صحیح است؟
- ۱) به دلیل ارتکاب جرم در کشور خارجی، قوانین ایران صلاحیت اعمال محاکمه ندارند.
 - ۲) به دلیل یافت شدن متهم در ایران در سال ۱۳۹۵، متهم طبق قوانین ایران قابل محاکمه است.
 - ۳) به دلیل عدم تعقیب و محاکمه متهم در کشور خارجی، قوانین ایران صلاحیت اعمال محاکمه دارند.
 - ۴) به دلیل حصول مرور زمان در سال ۱۳۹۸، قوانین ایران صلاحیت اعمال محاکمه ندارند.

- ۱۲- یک ایرانی، در خارج از کشور، مرتکب جرمی شده و پیش از تعقیب و محاکمه در آنجا، در ایران یافت شده و تحت تعقیب قرار گرفته است. در جریان رسیدگی، قانون محل وقوع جرم نسخ شده است. کدام مورد درباره ادامه رسیدگی به اتهام وی، صحیح است؟
- ۱) رسیدگی موقوف می گردد.
 - ۲) اگر اتهام تعزیری باشد، رسیدگی موقوف می گردد، وگرنه ادامه می یابد.
 - ۳) بسته به مورد، قرار منع تعقیب یا حکم برائت صادر می شود.
 - ۴) رسیدگی در هر حال ادامه می یابد.

- ۱۳- فردی ایرانی در کشور خارجی مرتکب جرم سرقت ساده شده است. در صورتی که نامبرده در کشور خارجی محاکمه شده و بعد از تحمل مجازات مربوطه وارد کشور ایران شود:
- ۱) میزان مجازات تعزیری اجرا شده محاسبه می شود.
 - ۲) نامبرده مشمول قاعده منع تعقیب مجدد است.
 - ۳) اگر به موجب قوانین ایران، موجبی برای سقوط مجازات او باشد، قرار موقوفی صادر می شود، در غیر این صورت قابل محاکمه مجدد در ایران است.
 - ۴) در صورت شکایت بزه دیده، مجدد تعقیب می شود.

- ۱۴- مجرمیت متقابل، شرط اولیه برای اعمال کدام صلاحیت است؟
- ۱) صلاحیت واقعی
 - ۲) صلاحیت شخصی بزه دیده محور در جرایم تعزیری
 - ۳) صلاحیت شخصی بزه دیده محور در جرایم تعزیری غیرمنصوص شرعی
 - ۴) صلاحیت شخصی و جهانی

- ۱۵- به جرایم مستخدمان دولت که در خارج از قلمرو حاکمیت ایران مرتکب جرم شده اند در صورتی در دادگاه های ایران رسیدگی می شود که
- ۱) در هر صورت خواه مرتکب ایرانی یا غیر ایرانی باشد و جرم در رابطه با شغل و وظیفه باشد یا نباشد.
 - ۲) در صورتی که مرتکب ایرانی باشد و جرم به مناسب شغل و وظیفه مرتکب واقع شده باشد.
 - ۳) در صورتی که مرتکب ایرانی نباشد و جرم به مناسب شغل و وظیفه مرتکب واقع شده باشد.
 - ۴) در صورتی که مرتکب ایرانی یا غیرایرانی باشد و جرم به مناسب شغل و وظیفه مرتکب واقع شده باشد.

۱۶- کدام گزینه مشمول صلاحیت واقعی است؟

- ۱) «الف» تبعه ایران و ساکن آلمان، در فرانسه مرتکب جرم ترویج سکه قلب ایران شده است. وی در فرانسه محاکمه شده و مجازات در مورد او اجرا می شود.
- ۲) «ب» که تبعه ژاپن است در کره جنوبی مرتکب قتل یک ایرانی شده و در کره جنوبی به بیست سال حبس محکوم و مجازات او اجرا شده است.
- ۳) «ج» تبعه ایران در کشور آلمان مرتکب جرم زنا به عنف شده و در کشور آلمان مجازات او به طور کامل اجرا شده است.
- ۴) «د» تبعه ترکیه در ترکیه مرتکب کلاهبرداری نسبت به یک ایرانی شده است و در آنجا تبرئه شده است.

۱۷- چنانچه یک تبعه ایرانی، در خارج کشور مرتکب جرم تعزیری شود و در ایران یافت شود، کدام یک از شرایط زیر برای محاکمه و مجازات او ضروری نیست؟

- ۱) طبق قوانین ایران موجبی برای منع یا موقوفی تعقیب نباشد.
- ۲) به موجب قوانین ایران، موجبی برای موقوفی اجرای مجازات یا سقوط آن نباشد.
- ۳) رفتار ارتكابی به موجب قانون ایران و محل وقوع، جرم باشد.
- ۴) متهم در محل وقوع جرم، محاکمه و مجازات کامل اجرا یا تبرئه نشده باشد.

۱۸- سمیه که یک ایرانی است در اسپانیا سایت قمار و شرط بندی راه اندازی کرده و مردم اسپانیا و ایران را تشویق به قمار می کند، طبق چه صلاحیت یا صلاحیت هایی دادگاه های ایران صالح به رسیدگی هستند؟

- ۱) صلاحیت واقعی / شخصی فعال
- ۲) صلاحیت شخصی فعال
- ۳) صلاحیت شخصی منفعل
- ۴) صلاحیت شخصی فعال / صلاحیت شخصی منفعل

۱۹- در کدام گزینه ایران صالح به رسیدگی نیست؟

- ۱) ارتکاب جرم در کشتی دارای پرچم ایران در اقیانوس آرام
- ۲) ارتکاب جرم در هواپیمای ایرانی بر فراز آسمان فرانسه
- ۳) ارتکاب جرم جنایت علیه بشریت توسط یک افسر روس در کشور روسیه و دستگیری در ایران
- ۴) ارتکاب جرم در دریای سرزمینی ایران در یک کشتی دارای پرچم پاناما

۲۰- چنانچه مجلس قانونی را به دلیل شرایط امنیتی کشور از سال ۱۳۹۷ تا سال ۱۴۰۰ تصویب کرده و در آن عنوان داشته باشد که استفاده از فیلترشکن مستوجب جزای نقدی درجه ۵ می باشد و الف در سال ۱۳۹۹، از فیلترشکن استفاده نماید، در صورت اتمام مهلت قانون و زائل شدن عنوان مجرمانه استفاده از فیلترشکن اگر الف در سال ۱۴۰۱ تحت تعقیب قرار گیرد، دادگاه یا دادسرا چه حکمی صادر خواهد نمود؟

- ۱) حسب مورد قرار منع تعقیب یا حکم برائت به دلیل اتمام مهلت و نسخ شدن جرم ارتكابی.
- ۲) مورد از موجبات جهات تخفیف است و قاضی می تواند مجازات مرتکب را تخفیف دهد.
- ۳) قاضی می تواند از یکی از نظامات تعویق صدور حکم یا تعلیق اجرای مجازات یا نظام نیمه آزادی استفاده نماید.
- ۴) جزای نقدی درجه ۵

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

پاسخنامه

- ۱- گزینه ۲ صحیح است. مستند به بند الف ماده ۱ قانون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی
- ۲- گزینه ۴ صحیح است. مستند به مواد ۱۲۷ و ۲۲۰ قانون مجازات اسلامی و اصل ۱۶۷ قانون اساسی ج.ا.ا.
- ۳- گزینه ۱ صحیح است. با لحاظ اصل ۳۷ قانون اساسی اگر رفتاری طبق قوانین جرم نباشد لازم است که حکم برائت یا قرار منع تعقیب صادر شود.
- ۴- گزینه ۱ صحیح است. وفق قانون دائمی شدن قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۷/۳/۹
- ماده واحده - قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی از تاریخ انقضای مدت اجرای آزمایشی آن، دائمی می شود.
- ۵- گزینه ۱ صحیح است. به استناد ماده ۱۳
- ۶- گزینه ۴ صحیح است. عنصر روانی در جرایم غیر عمد عبارت است از تقصیر. عنصر روانی در جرایم عمدی عبارت است از علم و قصد. علم منقسم است به علم به موضوع و علم به حکم. قصد یا سوء نیت هم عبارت است از قصد عام و قصد خاص.
- ۷- گزینه ۲ صحیح است. مستند به ماده ۱۴۵ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲. جرایم از جهت عنصر روانی قابل تقسیم به جرایم عمد، غیر عمد و مادی صرف هستند. عنصر روانی جرایم غیر عمد، همان تقصیر است. تقصیر اعم از بی احتیاطی و بی میلالتی است. ولی جرم مادی صرف، فارغ از عمد یا تقصیر مرتکب و عدم آن، در هر حال جرم است. جرم صدور چک پرداخت نشدنی از مصادیق اصلی جرم مادی صرف است.
- ۸- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۱۴۲ ق.م.ا. مسؤولیت کیفری به علت رفتار دیگری تنها در صورتی ثابت است که شخص به طور قانونی مسؤول اعمال دیگری باشد یا در رابطه با نتیجه رفتار ارتكابی دیگری، مرتکب تقصیر شود.
- ۹- گزینه ۳ صحیح است. مستند به ماده ۵ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲. جعل اسکناس رایج ایرانی، قلب سکه رایج ایرانی (به معنای پول رسمی) و یا جعل دستخط یا نوشته رسمی رئیس جمهور ایران می تواند از مصادیق صلاحیت واقعی باشد.
- ۱۰- گزینه ۳ صحیح است. جرایم توهین به رئیس کشور خارجی و فعالیت تبلیغی به نفع و به ضرر کشور های خارجی، فقط در صورتی محقق هستند که رفتار در قلمرو ایران انجام شده باشد.
- ۱۱- گزینه ۴ صحیح است. مستند به ماده ۷ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲، در موارد صلاحیت شخصی فعال، جرم بودن رفتار به موجب قانون هر دو کشور (مجرمیت متقابل) شرط نیست و طبق بند «پ» ماده ۷، اگر طبق قانون ایران موجهی برای منع یا موقوفی تعقیب یا موقوفی اجرای مجازات یا سقوط آن نباشد، مرتکب تعقیب و مجازات می شود. لذا جرم تعزیری درجه ۷ بعد از ۳ سال مشمول مرور زمان تعقیب می شود (بند ث ماده ۱۰۵) و به همین دلیل نظر به بند پ ماده ۷، مرتکب در ایران قابل محاکمه نیست.
- ۱۲- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۷ ق.م.ا مصوب ۱۳۹۲. اعمال صلاحیت شخصی فعال منوط به جرم بودن رفتار در قوانین ایران است نه هر دو کشور. نسخ عنوان مجرمانه به موجب قانون کشور خارجی دارای اثر قانونی نیست. لکن اگر این نسخ به موجب قوانین ایران صورت می گرفت، دیگر قوانین جزایی ایران صلاحیت محاکمه متهم را نداشتند. فلذا در فرض سوال رسیدگی وفق قوانین ایران ادامه می یابد.
- ۱۳- گزینه ۲ صحیح است. در موارد صلاحیت شخصی، اگر مرتکب در کشور خارجی محاکمه شده و تبرئه گردیده یا مجازات کلا یا بعضا اجرا شده باشد و البته جرم از موارد تعزیرات غیرمنصوص شرعی باشد، قاعده منع تعقیب مجدد، لازم الرعایه است.
- ۱۴- گزینه ۳ صحیح است. مطابق بند ب ماده ۸ ق.م.ا اعمال صلاحیت شخصی منفعل، منوط است بر اینکه رفتار ارتكابی در جرائم موجب تعزیر به موجب قانون جمهوری اسلامی ایران و قانون محل وقوع، جرم باشد. تبصره ماده ۱۱۵، این مقرر را منصرف به تعزیرات غیرمنصوص شرعی می داند.
- ۱۵- گزینه ۴ صحیح است. به استناد ماده ۶ ق.م.ا
- ۱۶- گزینه ۱ صحیح است. گزینه ۱ مشمول صلاحیت واقعی است زیرا جرم قلب سکه و ترویج آن جزء مواردی است که در ماده ۵ بیان شده و ارتکاب جرایم این ماده در خارج ایران توسط ایرانی یا غیرایرانی مشمول صلاحیت واقعی است و هر چند مجازات درباره او اجرا شده دوباره محاکمه می شود اما میزان مجازاتی که تحمل کرده، محاسبه می شود. (قاعده احتساب) گزینه ۲ مشمول صلاحیت شخصی منفعل است زیرا محل جرم ایران نیست پس صلاحیت سرزمینی نیست و مرتکب ایرانی نیست، پس شخصی فعال نیست اما بزه دیده ایرانی است و هر چند مجازات اجرا شده اما در حدود و قصاص و دیات و تعزیرات منصوص شرعی حتی در صورت محاکمه اجرای مجازات دوباره محاکمه و مجازات طبق قانون ایران صورت می گیرد. گزینه ۳ نیز مشمول صلاحیت شخصی فعال است زیرا مرتکب ایرانی در خارج ایران جرم انجام داده و هر چند مجازات اجرا شده اما چون حدی است، باز هم ایران صلاحیت دارد. گزینه ۴ ایران صلاحیت ندارد زیرا خارج ایران بوده و بزه دیده ایرانی است اما چون در مکان جرم تبرئه شده ایران صالح نیست، اگر مجازات اجرا نشده بود یا ناقص اجرا شده بود، ایران صلاحیت شخصی منفعل داشت.
- ۱۷- گزینه ۳ صحیح است. زیرا طبق بند الف ماده ۷ ق.م.ا در صلاحیت شخصی فعال، مجرمیت متقابل شرط نیست و کافی است که طبق قانون ایران جرم باشد و گزینه ۳ مربوط به صلاحیت شخصی منفعل است که مجرمیت متقابل طبق بند ب ماده ۸ ق.م.ا شرط است یعنی رفتار ارتكابی طبق قانون ایران و قانون محل وقوع، جرم باشد. درباره حدود و قصاص و دیات فقط طبق قانون ایران جرم باشد کافی است.

۱۸- گزینه ۲ صحیح است. به استناد ماده ۷ ق.م.ا.چنانچه مرتکب ایرانی باشد و خارج از کشور مرتکب فعلی شود که طبق قانون ایران جرم باشد، و مشمول جرایم مذکور در ماده ۵ ق.م.ا. اسلامی نباشد، دادگاه های ایران بر اساس صلاحیت شخصی فعال، صالح به رسیدگی هستند.

۱۹- گزینه ۴ صحیح است. گزینه ۱ و ۲ مشمول صلاحیت سرزمینی شناور هستند زیرا کشتی یا هواپیمای ایرانی در حکم سرزمین ایران هستند، گزینه ۳ نیز مشمول صلاحیت جهانی است و کشور محل دستگیری صلاحیت دارد. گزینه ۴ کشتی یا هواپیمای خارجی اگر جنگی باشد، ایران هیچ صلاحیتی ندارد و در صلاحیت انحصاری کشور صاحب پرچم یا ثبت کننده هواپیما است، اگر غیرجنگی باشد هم اصل بر صلاحیت کشور صاحب پرچم یا ثبت کننده هواپیما است مگر در موارد استثنایی.

۲۰- گزینه ۴ صحیح است. به موجب تبصره ماده ۱۰ ق.م.ا. مقررات عطف به ماسبق نشدن قوانین در مورد قوانینی که برای مدت معین و یا موارد خاص وضع شده است، مگر به تصریح قانون لاحق، اعمال نمی شود. در نتیجه دادگاه نمی تواند به استناد اتمام مهلت، حکم برائت یا دادرسی قرار منع تعقیب صادر نماید و حتما باید به جرم رسیدگی و مجازات تعیین نمایند و برای تعیین مجازات باید به قانون زمان وقوع جرم که همان قانون موقت می باشد رجوع نمود که مجازات مقرر، جزای نقدی درجه ۵ می باشد. گزینه چهارم به این دلیل غلط است که اگر چه طبق مواد ۴۰ و ۴۶ ق.م.ا. تعویق صدور حکم و تعلیق اجرای مجازات در جرایم تعزیری درجه شش می توان صادر نمود اما بر اساس ماده ۵۶ ق.م.ا. نظام نیمه آزادی تنها در جرایمی که مجازاتشان حبس است امکان اعمال دارند در صورتی که مجازات مقرر جزای نقدی می باشد.

۰۶ - ۳۴ ۳۲ ۳۴ (۰۷۱)

۱۴ ۴۰ ۳۰ ۳۲ (۰۷۱)

شیراز / پارامونت / ابتدای
خیابان قصردشت / کوچه ۱

www.fazel.ac.ir

fazelshiraz

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

متون فقه

مدرس: دکتر گلستان رو

کتاب وکالت

هرگونه تکثیر، مطالعه و استفاده بدون اجازه کتبی از مؤسسه آموزش عالی فاضل به لحاظ قانونی و شرعی غیر مجاز بوده و موجب ضمان می گردد.

۱- «یشتراط فیها علی الأحوط التنجیز بمعنی عدم تعلیق أصل الوكالة علی شيء» با توجه به این عبارت کدام یک از صیغه های زیر درست است؟

- (۱) إذا قدم زید، وکلنتک فی کذا
(۲) إذا أهلّ هلال الشهر، وکلنتک فی کذا
(۳) أنت وکيلي فی أن تبیع داري إذا قدم زید
(۴) إذا طلع الشمس، وکلنتک فی کذا

۲- اگر وکیل بر علیه موکل خویش اقرار کند:

- (۱) یقبل إقرار الوکیل فی الخصومة علی موکله
(۲) یبقی فی وکالته لکن لا یقبل اقراره
(۳) تبطل وکالته
(۴) تنفصل الخصومه

۳- فی آی مورد لا تبطل الوكالة؟

- (۱) عروض الجنون الاطباقی علی الوکیل
(۲) بفعل الوکیل ما تعلقت به الوكالة
(۳) بفعل الموکل ما تعلقت به الوكالة
(۴) تلف ما تعلقت به الوكالة

۴- آی العبارة من العبارات التالية بیان للتوکيل الصحيح؟

- (۱) یصح التوکيل فی جميع العقود کالبيع و الصلح
(۲) یصح التوکيل فی اليمين و اللعان
(۳) لا یصح التوکيل فی فسخ العقد فی موارد ثبوت الخيار و إسقاطه
(۴) یصح التوکيل فی جميع العقود کالبيع و أما الصلح فلا یصح فيه

۵- «یشتراط فی کل من الموکل و الوکیل البلوغ و العقل و القصد و الاختیار و یشتراط فی الموکل کونه جائز التصرف فیما و کل فيه» با توجه به این عبارت وکالت در کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) سفیه برای طلاق زوجه اش و پرداخت مهریه وکیل بگیرد.
(۲) صغیر ممیز در اجرای عقد وکالت وکیل باشد.
(۳) مفلس در اجرای عقد بیع املاکش وکیل بگیرد.
(۴) سفیه برای خرید یک خانه وکیل بگیرد.

۶- «لا یجوز للوکیل أن یوکل غیره فی ابقاع ما توکل فيه لا عن نفسه و لا عن الموکل إلا بإذنه و معه یجوز بکلا النحوین» با توجه به این عبارت کدام گزینه درست است؟

- (۱) برای وکیل جایز نیست که از سوی خودش یا موکل ایقاعی را منعقد کند حتی با اذن
(۲) برای وکیل جایز نیست که ایقاعی را از سوی خودش یا موکل منعقد کند مگر با اذن موکل
(۳) برای وکیل جایز نیست که در واقع ساختن مورد وکالت به دیگری وکالت دهد، مگر با اذن موکل
(۴) برای وکیل جایز نیست کاری را واقع کند از سوی خودش یا وکیل اما با اذن موکل هر دو صورت جایز است.

۷- در کدام مورد سخن وکیل پذیرفته می شود؟

- (۱) لو اختلفا فی التوکيل
(۲) لو اختلفا فی التلف أو فی تفریط الوکیل
(۳) لو اختلفا فی دفع المال إلی الموکل
(۴) لو اختلفا فی وقوع عقد الوكالة

۸- «یجوز أن یتوکل اثنان فصاعدا عن واحد فی أمر واحد، فإن صرح الموکل بانفرادهما أو کان لکلامه ظاهر متبع فی ذلك جاز لكل منهما الاستقلال فی التصرف من دون مراجعه الآخر و إلا لم یجز الانفرد لأحدهما»

با توجه به این عبارت در کدام گزینه انجام مورد وکالت فقط به صورت اجتماعی امکان دارد؟

- (۱) محمد به علی و روزبه وکالت داده و به آنها اجازه داده به طور اجتماعی و انفرادی وکالت کنند.
(۲) یوسف به متین و علیرضا وکالت داده و شرط کرده که به صورت انفرادی کار را انجام دهند.
(۳) محمد به یاسین و امیر وکالت داده و فقط به آنها گفته شما دو نفر وکیلان من هستید.
(۴) ظهور کلام موکل دلالت دارد که هر وکیل به طور مستقل می تواند کار مورد وکالت را انجام دهد.

۹- «ما کان شرطا فی الموکل و الوکیل ابتداء شرط فیهما استدامة، فلو جُنّا أو أغمی علیهما أو حجر علی الموکل فیما وُکِلَ فيه» کدام گزینه در تکمیل این عبارت صحیح است؟

- (۱) صحت الوكالة
(۲) تنفذ الوكالة
(۳) بطلت الوكالة
(۴) لا تنفذ الوكالة

۱۰- کدام گزینه در صیغه عقد وکالت درست است؟

- ۱) لو قال الوكيل: «أنا وكيلك في بيع دارك» مُستفهما صح.
- ۲) توالی عرفی و موالات بین ایجاب و قبول شرط است.
- ۳) وکالت با معاطات و کتابت واقع نمی شود.
- ۴) إذا أهل هلال الشهر وکلتک فی کذا

۱۱- «يشترط في الموكل فيه أن يكون قابلا للتفويض إلى الغير بأن لم يعتبر فيه المباشرة من الموكل» با توجه به این عبارت کدام یک از امور زیر قابل توکیل است؟

- ۱) وکالت در خمس
- ۲) وکالت در حج
- ۳) وکالت در نماز
- ۴) وکالت در روزه

۱۲- «يشترط في الموكل كونه جائز التصرف فيما وكل فيه، فلا يصح توكيل المحجور عليه لسفه أو فلس فيما حجر عليهما» با توجه به این عبارت وکالت در کدام گزینه درست است؟

- ۱) وکالت دادن سفیه در بیع مال
- ۲) وکالت دادن ورشکسته در رهن مال
- ۳) وکالت دادن سفیه در عوض طلاق خلع
- ۴) وکالت دادن سفیه در طلاق

۱۳- کدام گزینه درباره عقد وکالت درست است؟

- ۱) و تصح بفعل ما ینافیه کما و کله فی بیع شیء ثم أوقفه.
- ۲) تبطل الوكالة بعروض الجنون
- ۳) تصح بفعل الموكل ما تعلقت به الوكالة کما لو وکله فی بیع شیء ثم باعه.
- ۴) تبطل الوكالة بمرض الوكيل

۱۴- کدام وکالت درست نیست؟

- ۱) وکاله المرتد عن الفطره
- ۲) وکالت سفیه از سوی دیگری در امور غیر مالی
- ۳) وکیل ورشکسته و موکل ورشکسته نیست.
- ۴) وکیل گرفتن صغیر در بیع

۱۵- آیا العبارة لا تصح فی شرائط الوكيل و الموكل:

- ۱) يشترط في الموكل كونه جائز التصرف فيما و كل فيه
- ۲) يشترط في الوكيل كونه متمكنا عقلا و شرعا من مباشرة ما توكل فيه
- ۳) يشترط في الموكل أن يكون إيقاعه جائزا له و لو بالتسبیب
- ۴) يشترط في الوكيل كونه جائز التصرف فيما و كل فيه

۱۶- «يُشْتَرَطُ فِيهَا وُكُلٌّ فِيهِ أَنْ يَكُونَ سَائِعًا فِي نَفْسِهِ» با توجه به این عبارت وکالت در کدام یک درست است؟

- ۱) سرقت
- ۲) غضب
- ۳) زنا
- ۴) وصیت

۱۷- «لو لم يتمكن شرعا أو عقلا من إيقاع أمر إلا بعد حصول أمر غير حاصل حين التوكيل» با توجه به این عبارت کدام شیوه وکالت درست است؟

- ۱) وکالت در طلاق زنی که در حبالة نکاح او نیست.
- ۲) وکالت در تزویج زنی و سپس طلاق دادن او
- ۳) وکالت در بیع خانه ای که قرار است بخرد.
- ۴) وکالت در تزویج زنی که پس از عده او را عقد کند.

۱۸- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) تصح الوكالة في العبادات
- ۲) لاتصح الوكالة في العبادات
- ۳) تصح الوكالة في العبادات البدنية دون المالیة
- ۴) تصح الوكالة في العبادات المالیة دون البدنية

۱۹- کدام گزینه درست نیست؟

- ۱) تصح الوکاله فی جمیع العقود
- ۲) تصح الوکاله فی الايقاعات و حيازه المباحات و طلاق
- ۳) تصح الوکاله فی الشهاده و اليمين و لعان و اقرار و ایلا
- ۴) تصح الوکاله فی القبض و الاقباض و رجوع فی الطلاق

۲۰- «أنت وکيلي في بيع أحد أملاکي أو في بيع ملکي»، کدام گزینه درباره وکالت در این جمله درست است؟

- ۱) عامه من الجهتين
- ۲) مطلقه من جهة التصرف خاصة من جهة متعلقه
- ۳) مطلقه من جهة المتعلق خاصة من جهة تصرفه
- ۴) مطلقه من الجهتين

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

پاسخنامه

۱- گزینه ۳ درست است. زیرا طبق متن بیان شده، در عقد وکالت شرط است که صیغه عقد و وقوع عقد، منجز باشد و مشروط به شرط یا وصفی نباشد، اما در گزینه ۱ و ۲ و ۴ عقد وکالت معلق شده است، در گزینه ۱ «وقتی زید آمد تو وکیل من در فلان چیز هستی» در گزینه ۲ «هرگاه هلال ماه دیده شد، تو وکیل من هستی» در گزینه ۴ «هرگاه خورشید طلوع کرد، تو وکیل من هستی» اما در گزینه ۳ متعلق و مورد وکالت، معلق شده است زیرا موکل می گوید: «تو وکیل منی در اینکه خانه ام را وقتی زید آمد، بفروشی» (مسئله ۱ کتاب وکالت تحریرالوسیله)

۲- گزینه ۳ درست است. زیرا در دعوا، اقرار وکیل بر علیه موکلش قبول نمی شود؛ پس اگر وکیل مدعی اقرار کند به قبض یا ابراء یا قبول حواله یا مصالحه یا اینکه حق دارای مدّت است یا بیّنه فاسق است، یا وکیل مدعی علیه اقرار به حق برای مدعی بنماید، قبول نمی شود و دعوا به حال خودش باقی است- چه در مجلس حکم اقرار کند یا در غیر آن- و با این اقرار عزل می شود و وکالتش باطل می شود؛ زیرا به گمان خودش بعد از این اقرار، او در این دعوا ظالم است. (مسئله ۲۷ وکالت)

۳- گزینه ۲ درست است. ترجمه عبارت: در کدام مورد وکالت باطل نمی شود؟ گزینه ۱: در صورت عروض جنون ابطاقی بر وکیل گزینه ۲: با انجام کار مورد وکالت توسط وکیل گزینه ۳: با انجام کار مورد وکالت توسط موکل گزینه ۴: با تلف آنچه مورد وکالت است. (مسئله ۲۳ وکالت)

۴- گزینه ۱ درست است. ترجمه پرسش: کدام عبارت از عبارات زیر در بیان توکیل درست است؟ گزینه ۱: وکالت دادن در همه عقود مانند بیع و صلح درست است. گزینه ۲ وکالت دادن در سوگند و لعان صحیح است (اما لا یصح و صحیح نیست) گزینه ۳ وکالت دادن در فسخ عقد و ثبوت خیار و اسقاط خیار صحیح نیست (اما یصح یعنی صحیح است). گزینه ۴ وکالت دادن در همه عقود صحیح است مانند بیع اما در صلح، صحیح نیست (که در صلح هم صحیح است). (مسئله ۱۰ وکالت)

۵- گزینه ۲ درست است. طبق این عبارت: «درموکل و وکیل شرط است که بالغ و عاقل و قاصد و مختار باشند و در کار مورد وکالت، تصرف موکل جایز باشد و منع نداشته باشد» در نتیجه سفیه و ورشکسته که نسبت به تصرفات مالی محجور هستند نمی توانند وکیل بگیرند و صغیر و مجنون و مکره نیز حق وکالت ندارند، اما صغیر ممیز فقط در اجرای صیغه عقد می تواند وکیل باشد. (مسئله ۲ کتاب وکالت تحریرالوسیله)

۶- گزینه ۳ درست است. ترجمه عبارت: برای وکیل جایز نیست که دیگری را در واقع ساختن آنچه که در آن وکالت دارد- نه از طرف خودش و نه از طرف موکل- وکیل نماید مگر با اذن او و با اذن او هر دو قسم آن جایز می باشد. (مسئله ۱۹ وکالت)

۷- گزینه ۲ درست است. اگر میان وکیل و موکل در اصل وقوع عقد وکالت اختلاف شود، قول منکر عقد مورد قبول است چون اصل بر عدم وقوع عقد است. اگر اختلاف آنها بر سر تلف مال یا تفریط وکیل باشد، اصل بر عدم تفریط است و در نتیجه قول وکیل مورد قبول است. اگر اختلاف بر سر پرداخت مال به موکل باشد، اصل بر عدم پرداخت است و قول موکل مورد قبول است. (مسئله ۳۹ کتاب وکالت تحریرالوسیله)

۸- گزینه ۳ درست است. ترجمه عبارت: جایز است که دو نفر و بیشتر در یک چیز از طرف یک نفر وکیل شوند؛ پس اگر موکل صریحا آنها را منفردا وکیل نماید یا کلام موکل ظهور عرفی در انفراد داشته باشد که باید متابعت شود، برای هر کدام از آنها جایز است که در تصرف مستقلا و بدون مراجعه به دیگری عمل نمایند. وگرنه برای هیچ یک از آنها انفراد در عمل مورد وکالت جایز نیست و لو اینکه دیگری غایب یا عاجز باشد- چه به انضمام و اجتماع تصریح کرده باشد یا مطلق گذاشته باشد به اینکه مثلا بگوید: «وکالت دادم به شما» یا «شما دو وکیل من هستید» و مانند اینها- و اگر یکی از آنها بمیرد وکالت به طور کلی در صورتی که اجتماع را شرط کرده یا اطلاق باشد که به حکم شرط اجتماع باشد، باطل می شود و وکالت شخص باقی مانده- اگر منفردا وکیل شده- باقی می ماند. (مسئله ۲۱ وکالت)

۹- گزینه ۳ درست است. طبق این عبارت: آنچه درباره وکیل و موکل در ابتدای عقد شرط است در ادامه عقد نیز شرط است پس اگر وکیل یا موکل، دیوانه شوند یا بیهوش شوند یا در کار مورد وکالت محجور شوند، وکالت باطل می شود. (مسئله ۶ کتاب الوکاله تحریرالوسیله)

۱۰- گزینه ۱ درست است. ترجمه: اگر وکیل بپرسد: من وکیل تو در فروش خانه ات هستم و موکل بگوید: بله، صحیح است. توالی عرفی در وکالت شرط نیست و با معاطات و به صورت کتبی واقع می شود. اما ترجمه گزینه ۴: هرگاه هلال ماه دیده شد، تو وکیل من در فلان چیز هستی که عقد وکالت معلق شده در حالی که باید منجز باشد و اصل عقد نمی تواند به شرط یا وصف معلق باشد، اما متعلق عقد و مورد وکالت می تواند معلق باشد مانند تو وکیل من در فروش خانه ام هستی که وقتی هلال ماه دیده شد، آن را بفروشی. (مقدمه و مسئله ۱ وکالت)

۱۱- گزینه ۱ درست است. طبق این عبارت: در کار مورد وکالت شرط است که قابل واگذاری به غیر باشد به این صورت که در آن عمل انجام مستقیم کار از سوی موکل، شرط نباشد. در نتیجه وکالت در عبادات بدنی مانند نماز، روزه و حج صحیح نیست هرچند نیابت در این امور ممکن است چون شروط نیابت با وکالت فرق دارد اما در عبادات بدنی مانند خمس و زکات، وکالت امکان دارد. (مسئله ۹ وکالت تحریرالوسیله)

۱۲- گزینه ۴ درست است. ترجمه: «و در موکل شرط است که در آنچه وکالت می دهد، تصرفش در آن جایز باشد؛ پس وکیل گرفتن محجور علیه به خاطر سفاهت یا بی پولی (ورشکستگی) در آنچه که در آن محجور شده صحیح نیست» بر خلاف آنچه در آن محجور نشده مانند طلاق که می تواند دیگری را وکیل کند. (مسئله ۲ وکالت)

۱۳- گزینه ۲ درست است. وکالت عقد جایز است و با مرگ وکیل یا موکل باطل می شود با جنون دائم نیز باطل می شود و در جنون ادواری نیز بنا بر احتیاط باطل می شود همچنین با بیهوشی یا انجام کار مورد وکالت یا انجام عمل منافی مورد وکالت مانند فروش مال یا وقف مالی که وکالت در بیع آن داده توسط موکل. اما بیماری وکیل یا موکل موجب بطلان وکالت نیست. (مسئله ۲۳ کتاب وکالت تحریرالوسیله)

۱۴- **گزینه ۴ درست است.** وکالت کافر و مسلمان و مرتد صحیح است، وکالت سفیه و ورشکسته از سوی کسی که محجور نیست، وکیل گرفتن صغیر جایز نیست مگر در اموری که جایز است انجام دهد مانند وکالت دادن در وصیت بچه ده ساله در امور معروف پسندیده. (مسئله ۳ و ۴ و ۵ وکالت)

۱۵- **گزینه ۴ درست است.** ترجمه: کدام عبارت درباره شرایط وکیل و موکل درست نیست؟ گزینه ۱: در موکل شرط است که در آنچه وکالت می‌دهد، تصرفش در آن جایز باشد. گزینه ۲: در وکیل شرط است که تمکن عقلی و شرعی داشته باشد که خودش در آنچه که وکالت پیدا کرده انجام دهد گزینه ۳: در موکل شرط است که واقع ساختن مورد وکالت برایش و لو به تسبیح جایز باشد. گزینه ۴: در وکیل شرط است که در آنچه وکالت می‌دهد، جایز التصرف باشد. (اما در موکل شرط است نه در وکیل چون ممکن است وکیل ورشکسته باشد و جایز التصرف نباشد اما موکل ورشکسته نباشد.) (همان)

۱۶- **گزینه ۴ درست است.** ترجمه: «در آنچه که در آن وکالت داده می‌شود شرط است که ذاتا جایز باشد» و موکل بر انجام آن شرعا قدرت داشته باشد، پس در معصیت‌ها مانند غضب و دزدی و قمار و مثل آنها و بر فروش مال دیگری بدون آنکه ولایتی بر آن داشته باشد، وکیل گرفتن صحت ندارد، و قدرت داشتن بر مورد وکالت در خارج- با اینکه وقوع آن از او شرعا صحیح است- معتبر نیست؛ پس برای کسی که توانایی گرفتن مالش را از غاصب ندارد، جایز است که کسی را که بر انجام آن قدرت دارد، وکیل نماید. (مسئله ۷)

۱۷- **گزینه ۲ درست است.** ترجمه: «اگر شرعا یا عقلا بر واقع ساختن چیزی تمکن نداشته باشد مگر بعد از پیدا شدن چیزی که در وقت وکالت دادن حاصل نیست.» یعنی وکالت در کاری که انجامش مقدمه ای دارد در حالی که مقدمه اش فراهم نیست، صحیح نیست مگر اینکه ابتدا وکالت در مقدمه و سپس در خود عمل بدهد یعنی گزینه ۲ یا به طور کلی وکالت در همه امور بدهد. اما در سایر موارد مانند گزینه ۱ و ۳ و ۴ صحیح نیست. (مسئله ۸ وکالت)

۱۸- **گزینه ۴ درست است.** ترجمه: «وکالت در عبادات مالی صحیح است اما در مالی صحیح نیست» شرط است که مورد وکالت قابل واگذاری به دیگری باشد؛ به اینکه مباشرت خود موکل در آن شرط نباشد. پس اگر عملی را قبول کند که مقید به مباشرت خود موکل باشد توکیل در آن صحیح نیست و اما توکیل در عبادت‌های بدنی مانند نماز و روزه و حج و غیر اینها صحیح نیست اگر چه فرض نیابت در آنها از زنده صحیح باشد مانند حج از شخص عاجز، یا از میت مانند نماز و غیر اینها؛ زیرا شروط نیابت با وکالت فرق دارد، ولی وکالت در عبادت‌های مالی مانند زکات و خمس و کفارات در خارج کردن آن از بقیه اموال و رساندن به مستحق صحیح است. (مسئله ۹ وکالت)

۱۹- **گزینه ۳ درست است.** زیرا وکالت در همه عقود و ایقاعات به طور کلی صحیح است حتی در رجوع از طلاق نیز جایز است، البته به شرطی که وکالت در رجوع به گونه ای نباشد که نفس وکالت، رجوع شمرده شود و در قبض و اقباض نیز در موارد لزوم مانند رهن و قرض و صرف نسبت به عوض و معوض، و سلم نسبت به ثمن، و در وفا نمودن دین‌ها و استیفای آنها و غیر اینها جایز است و در حیات مباحات مال حیات شده توسط وکیل به ملکیت موکل در می‌آید. اما در شهادت و سوگند و لعان و اقرار و ایلاء وکالت دادن صحیح نیست. توکیل در طلاق جایز است- شوهر حاضر باشد یا غائب- بلکه وکیل نمودن زوجه در طلاق به اینکه او خودش را طلاق دهد یا دیگری را از طرف شوهر یا از طرف خودش، وکالت دهد. جایز می‌باشد. یعنی زن وکیل در طلاق خودش یا وکیل گرفتن در طلاق باشد. (مسئله ۱۰ تا ۱۳ وکالت)

۲۰- **گزینه ۳ درست است.** ترجمه: «تو وکیل منی در فروش یکی از ملک‌هایم یا در فروش ملکم» تصرف، خاص است چون کار مشخص یعنی بیع بیان شده و متعلق، مطلق است زیرا آنچه باید بیع روی آن انجام شود، «أحد» و «ملک» است که مفرد و مطلق است. (مسئله ۱۵، کتاب وکالت)

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

حقوق اساسی

مدرس: استاد راسخ

حقوق اساسی

۱- تشخیص خلاف موازین اسلام نبودن قوانین تصویبی توسط مجلس شورای اسلامی با چه نهادیست؟

- (۱) حقوقدانان شورای نگهبان
(۲) مجمع تشخیص مصلحت نظام
(۳) فقهای شورای نگهبان
(۴) شورای نگهبان

۲- کدام مورد از ویژگی های ولی امر نمی باشد؟

- (۱) فقیه، آگاه به زمان، مدیر
(۲) آگاه به زمان، مدیر، شجاع
(۳) فقیه، با تقوا، شجاع
(۴) عادل، آگاه به سیاست های خارجی، فقیه

۳- اداره ی امور کشور به چه صورت می باشد؟

- (۱) با تصمیم گیری سه قوه
(۲) به اتکاء آراء عمومی
(۳) از طریق همه پرسی
(۴) به اتکاء آراء عمومی یا از طریق همه پرسی

۴- در جمهوری اسلامی ایران دعوت به خیر، امر به معروف و نهی از منکر است.

- (۱) وظیفه ی قانونی نهاد های حاکمیتی است.
(۲) صرفا وظیفه ایست همگانی
(۳) صرفا وظیفه ی دولت نسبت به مردم است.
(۴) صرفا وظیفه ی مردم نسبت به دولت است.

۵- شورا های اسلامی شهر و روستا زیر مجموعه ی کدام یک از قوا هستند؟

- (۱) مقننه (۲) مجریه (۳) قضاییه (۴) هیچکدام

۶- در جمهوری اسلامی ایران استقلال، آزادی و وحدت از یکدیگر تفکیک ناپذیرند و حفظ آن ها وظیفه ی است.

- (۱) وظیفه ی مقامات سیاسی
(۲) وظیفه ی روسای سه قوه و رهبری
(۳) وظیفه ی دولت و آحاد ملت
(۴) وظیفه ی دولت و رهبری

۷- همه ی قوانین و مقررات در جهت پاسداری از قداست خانواده بر چه پایه ای استوار است ؟

- (۱) بر پایه ی قوانین الهی
(۲) بر پایه ی حقوق بنیادین بشر
(۳) بر پایه ی حقوق و اخلاق اسلامی
(۴) بر پایه ی قوانین مدنی و حمایت از خانواده

۸- دین رسمی ایران اسلام و این اصل قابل تغییر و مذهب رسمی کشور جعفری اثنی عشری است که این اصل قابل تغییر

- (۱) نیست / نیست
(۲) است / نیست
(۳) نیست / است
(۴) است / است

۹- کار ویژه ی شوراها بر طبق قانون اساسی چیست؟

- (۱) همکاری با قوای مختلف
(۲) انجام مسؤولیت هایی که از جانب رئیس جمهور اعطا می شود.
(۳) از ارکان تصمیم گیری و اداره امور کشور هستند.
(۴) مشورت دادن در انجام امور به سایر ارگان ها

۱۰- کلیه ی مذاهب اسلامی در کدام موارد آزادی عمل دارند؟

- (۱) انجام مراسم مذهبی، تعلیم و تربیت دینی و داشتن مقررات محلی در حدود اختیارات فرمانداری.
(۲) تعلیم و تربیت دینی، احوال شخصی، داشتن اختیارات شورا ها
(۳) احوال شخصی، انجام مراسم مذهبی، داشتن مقررات محلی در حدود اختیارات شورا ها
(۴) انجام مراسم مذهبی، تعلیم و تربیت دینی، داشتن مقررات محلی در حدود اختیارات شورا ها در صورت داشتن اکثریت در آن منطقه.

۱۱- ایرانیان زرتشتی، کلیمی و مسیحی.....

- ۱) در انجام مراسم دینی خود به طور مطلق آزاد هستند و هم چنین در احوال شخصیه
- ۲) در حدود قوانین در انجام مراسم دینی آزاد هستند و احوال شخصیه آنها طبق آیین خودشان است.
- ۳) در حدود موازین شرعی در انجام مراسم دینی و احوال شخصیه خود آزادی عمل دارند.
- ۴) تعلیمات دینی آنها طبق آیین خودشان است اما احوال شخصیه آنها کاملاً طبق قوانین رایج کشوری است.

۱۲- کدام یک از موارد زیر از وظایف عمومی و همگانی تلقی می شود؟

- ۱) امر به معروف و نهی از منکر
- ۲) حفظ استقلال، آزادی، وحدت و تمامیت ارضی.
- ۳) حفاظت از محیط زیست
- ۴) همه موارد

۱۳- کدام گزینه از تکالیف جمهوری اسلامی ایران نیست؟

- ۱) ایجاد محیط مساعد برای رشد فضایل اخلاقی براساس ایمان و تقوا.
- ۲) نفی هرگونه ستمگری و ستم‌کشی و سلطه‌پذیری و سلطه‌گری .
- ۳) امامت و رهبری مستمر و نقش اساسی آن در تداوم انقلاب اسلامی.
- ۴) تامین آزادی‌های سیاسی و اجتماعی در حدود قانون .

۱۴- اقلیت های دینی شناخته شده در قانون اساسی ایران عبارتند از

- ۱) زرتشتی، کلیمی، مسیحی
- ۲) حنفی، حنبلی، شافعی
- ۳) شافعی، مالکی، زیدی
- ۴) گزینه ی ۳ و ۲

۱۵- کدام گزینه صحیح نمی باشد :

- ۱) مکاتبات و کتب درسی باید به زبان فارسی باشد اما مطبوعات در کنار زبان فارسی می تواند به زبان محلی باشد.
- ۲) زبان و خط رسمی کشور فارسی و مکاتبات و کتب درسی نیز به فارسی است.
- ۳) اسناد و مکاتبات رسمی به زبان فارسی است و رسانه های گروهی می تواند بطور مطلق با زبان های محلی اداره شود.
- ۴) اسناد و مکاتبات و متون رسمی به زبان فارسی و استفاده از زبان های محلی در مدارس بصورت محدود بلااشکال است.

۱۶- در خصوص تاریخ رسمی کشور و مبنای کار ادارات :

- ۱) هر دو تاریخ شمسی و قمری معتبر اما مبنای کار ادارات هجری شمسی است.
- ۲) فقط تاریخ هجری شمسی معتبر و مبنای کار ادارات می باشد.
- ۳) تنها تاریخ هجری قمری معتبر و مبنای کار ادارات می باشد.
- ۴) هر دو تاریخ شمسی و قمری معتبر و هر دو مبنای کار ادارت می باشد.

۱۷- مردم ایران از هر قوم و قبیله ای که باشند از.....برخوردار هستند و همه ی مردم از حقوق

انسانی و سیاسی برخوردار هستند.

- ۱) حقوق مساوی، به طور مطلق
- ۲) حقوق مساوی، با رعایت موازین اسلامی
- ۳) حقوق برابر، با رعایت حقوق بشر
- ۴) حقوق برابر، بدون هیچ قید و شرطی.

۱۸- دولت موظف است حقوق زنان را تضمین کند و امور زیر را انجام دهد :

- ۱) حمایت از مادران باردار و ایجاد بیمه ی خاص بیوگان و زنان بی سرپرست.
- ۲) حمایت از مادران بخصوص در بارداری و ایجاد بیمه ی مادران شایسته.
- ۳) اعطای قیومت به مادران دارای بیمه های مناسب در صورت نبودن ولی شرعی.
- ۴) ایجاد دادگاه های صالح برای حفظ کیان خانواده و اعطای قیومت به مادران بصورت مطلق.

۱۹- کدام گزینه صحیح است ؟

- ۱) حیثیت، جان، مال، مسکن اشخاص از تعرض بصورت مطلق مصون است.
- ۲) تفتیش عقاید ممنوع است مگر به موجب قانون.
- ۳) نشریات و مطبوعات در بیان مطالب آزاد هستند مگر مطالب مخل مبانی اسلام و حقوق عمومی.
- ۴) دولت موظف است حقوق زنان را بطور مطلق تضمین کند.

- ۲۰- ضبط و فاش کردن مکالمات تلفنی در چه صورت امکان پذیر است؟
- (۱) در هیچ صورتی امکان پذیر نیست
(۲) در صورت ثبوت جرم
(۳) در راستای حمایت از بزه دیده
(۴) به موجب قانون

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

حقوق اساسی

مدرس: استاد راسخ

- ۱- گزینه ۳ صحیح است. طبق اصل چهارم
- ۲- گزینه ۴ صحیح است. طبق اصل پنجم
- ۳- گزینه ۴ صحیح است. طبق اصل ششم
- ۴- گزینه ۲ صحیح است. طبق اصل هشتم
- ۵- گزینه ۴ صحیح است. طبق اصل ۷، شوراها، مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان، شهر، محل، بخش، روستا و نظایر اینها از ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشورند.
- ۶- گزینه ۳ صحیح است. طبق اصل نهم
- ۷- گزینه ۳ صحیح است. طبق اصل دهم
- ۸- گزینه ۱ صحیح است. طبق اصل دوازدهم و اصل صد و هفتاد و هفت
- ۹- گزینه ۳ صحیح است. طبق اصل هفت، طبق دستور قرآن کریم: «و امرهم شوری بینهم» و «شاورهم فی الامر»، شوراها، مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان، شهر، محل، بخش، روستا و نظایر اینها از ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشورند. موارد، طرز تشکیل و حدود اختیارات و وظایف شوراها را این قانون و قوانین ناشی از آن معین می‌کند.
- ۱۰- گزینه ۴ صحیح است. طبق اصل دوازدهم
- ۱۱- گزینه ۲ صحیح است. طبق اصل سیزدهم
- ۱۲- گزینه ۴ صحیح است. طبق اصل هشت و اصل نه و اصل پنجاه
- ۱۳- گزینه ۳ صحیح است. طبق اصل دو و سه گزینه ی ۳ از تکالیف نیست و از شروط بنایی می باشد.
- ۱۴- گزینه ۱ صحیح است. طبق اصل دوازده
- ۱۵- گزینه ۳ صحیح است. طبق اصل پانزدهم
- ۱۶- گزینه ۱ صحیح است. طبق اصل هفدهم
- ۱۷- گزینه ۲ صحیح است. طبق اصل نوزدهم و بیستم
- ۱۸- گزینه ۱ صحیح است. طبق اصل بیست و یکم
- ۱۹- گزینه ۳ صحیح است. طبق اصل بیست و یکم و اصل بیست و دوم و اصل بیست و سوم و اصل بیست و چهارم
- ۲۰- گزینه ۴ صحیح است. طبق اصل بیست و پنجم

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

حقوق تجارت

مدرس: دکتر نعمت الهی

تجارت ۱

۱- کدام یک از عبارات زیر صحیح نیست؟

- ۱) خرید اراضی و تفکیک آن توسط شخص تاجر اگر به قصد فروش باشد تجاری است.
- ۲) تصدی تسهیل نقل و انتقال اموال غیرمنقول، تجارتی محسوب می شود.
- ۳) معاملات غیرمنقول تجاری محسوب نمی شوند حتی اگر بین تاجر انجام گیرد.
- ۴) کلیه ی معاملات شرکت های تجاری، تجاری می باشد.

۲- کدام یک از اعمال تجارتی زیر برای این که معامله تجارتی ذاتی شناخته شود، باید استمرار و تکرار داشته باشد؟

- ۱) حراجی
- ۲) هر قسم عملیات دلالی
- ۳) معاملات برواتی
- ۴) خرید مال منقول به قصد فروش

۳- کدام یک از افراد زیر تاجر محسوب نمی شوند؟

- ۱) شخصی که علاوه بر شغل قضاوت کشتی های باری اجاره می دهد و از این راه امرار معاش می کند.
- ۲) شخصی که اتومبیلی هایی به قصد اجاره دادن خریداری می کند.
- ۳) دلالی که واسطه معاملات غیرمنقول است.
- ۴) شرکا شرکت تضامنی و نسبی

۴- شخصی کارخانه ی تولید محصولات لبنی دارد، برای مراسم جشن فارغ التحصیلی فرزند خود ظرف هایی برای سرو محصولات کارخانه اش در مهمانی خریداری میکند.....

- ۱) عمل شخص تجاری ذاتی است.
- ۲) عمل شخص تجاری تبعی است، زیرا میان دو تاجر واقع شده.
- ۳) عمل فرد تجاری نیست، زیرا برای رفع نیاز شخصی بوده است.
- ۴) عمل شخص مشمول بند تهیه و رسانیدن ملزومات ماده ی ۲ قانون تجارت میشود و تجاریست.

۵- دلال در مقابل طرف معامله و حق العمل کار در مقابل طرف معامله است.

- ۱) نماینده - نماینده
- ۲) اصیل - نماینده
- ۳) نماینده - اصیل
- ۴) اصیل - اصیل

۶- قائم مقام تجاری در چه صورتی منعزل می شود؟

- ۱) با حجر رئیس تجارت خانه
- ۲) با فوت رئیس تجارت خانه
- ۳) با انحلال شرکت تجاری
- ۴) در هر سه مورد

۷- در ضمن معامله سندی به دلال سپرده می شود که نزد وی تلف می شود با توجه مقررات مربوط به مسؤولیت دلال کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) دلال مسؤول نیست مگر تعدی و تفریط او ثابت شود.
- ۲) دلال مسؤول است. مگر ثابت کند تلف مستند به او نیست.
- ۳) دلال فقط در صورتی مسؤول نیست که قوه قاهره را ثابت کند.
- ۴) دلال فقط در صورتی مسؤول نیست که ثابت کند تلف مستند به آمر بوده.

۸- کدام مورد درباره اسم تجارتی نادرست است؟

- ۱) اصولاً ثبت اسم تجارتی، اختیاری است.
- ۲) اسم تجارتی قابل انتقال است.
- ۳) اسم تجارتی ثبت شده را هیچ شخص دیگری در همان محل نمی تواند اسم تجارتی خود قرار دهد مگر اینکه با نام خانوادگی او یکی باشد.
- ۴) در موارد الزامی بودن ثبت اسم تجارتی و عدم ثبت آن، اداره ثبت رأساً اقدام به ثبت کرده و سه برابر حق الثبت مأخوذ خواهد داشت.

۹- طبق نظر اساتید معامله تاجر با غیر تاجر:

- ۱) تجارتی نیست.
- ۲) در صورتی که برای رفع حوائج تجاری باشد، تجارتی است.
- ۳) تجارتی است.
- ۴) در صورت درج مراتب در قرارداد، تجارتی است.

۱۰- کدام یک از اشخاص ذیل تاجر نیست؟

- ۱) دلال
- ۲) کسبه ی جزء
- ۳) حق العمل کار
- ۴) قائم مقام تجارتی

۱۱- دفتر روزنامه تاجری فاقد امضای نماینده اداره ی ثبت و ترتیب مشخص می باشد، در این صورت

- ۱) دفتر مزبور مطلقاً قابل استناد نیست.
- ۲) علیه خود تاجر قابل استناد است.
- ۳) صرفاً اگر مربوط به امور تجارتی باشد قابل استناد است.
- ۴) صرفاً اگر مربوط به امور تجاری و میان تاجر باشد قابل استناد است.

۱۲- طبق قانون بازار اوراق بهادار مصوب ۸۴ کارگزار / معامله گر، کیست؟

- ۱) شخص حقیقی است که اوراق بهادار را برای دیگران و به حساب آن ها معامله می کند.
- ۲) شخص حقیقی است که اوراق بهادار را برای دیگران و به حساب آن ها و یا به نام خود معامله می کند.
- ۳) شخص حقیقی یا حقوقی است که اوراق بهادار را برای دیگران و به حساب آن ها و یا به نام خود معامله می کند.
- ۴) شخص حقوقی است که اوراق بهادار را برای دیگران و به حساب آن ها و یا به نام و حساب خود معامله می کند.

۱۳- اگر حق العمل کار از جانب آمر خود مسؤول خرید مالی شود و او این مال را برای آمر خود خریداری کند به مبلغ یکصد میلیون ریال و پس از انعقاد معامله به دروغ به آمر خود اعلام نماید که به مبلغ یکصد و پنجاه میلیون ریال خریداری نموده و بعد از گذشت ۲ هفته این امر برای آمر معلوم گردد، در این صورت آمر می تواند:

- ۱) به عنوان کلاهبردار از وی شکایت کیفری نماید، به علاوه مال را به وی مسترد کند.
- ۲) به عنوان خیانت در امانت از وی شکایت کیفری نماید، به علاوه مال را به وی مسترد نماید و یکصد میلیون ریال را مطالبه نماید.
- ۳) به عنوان کلاهبردار از وی شکایت کیفری نماید، به علاوه مال را به وی مسترد نماید و یکصد میلیون ریال را از وی مطالبه نماید.
- ۴) به عنوان خیانت در امانت از وی شکایت کیفری نماید، به علاوه مال را به وی مسترد نماید و یکصد و پنجاه میلیون ریال را از وی مطالبه کند.

۱۴- دفاتر تجاری تاجر علیه تاجر سندیت دارد، مشروط بر آنکه :

- ۱) دعوی مربوط به امور تجارتی باشد.
- ۲) هم دعوی مربوط به امور تجارتی باشد، هم دفاتر طبق قانون تنظیم شده باشد.
- ۳) دفاتر مطابق قانون تجارت تنظیم شده باشد.
- ۴) هم دعوی مربوط به امور تجارتی باشد، هم دفاتر طبق قانون تنظیم شده باشد و هم طرف دعوی نیز دفتر تجارتی داشته باشد.

۱۵- اگر کالایی که جهت فروش به حق العمل کار داده شده در معرض فساد سریع باشد و منافع آمر ایجاب کند حق العمل کار.....

- ۱) مکلف است با اطلاع دادستان مال التجاره را بفروش برساند.
- ۲) می تواند با اطلاع دادستان مال التجاره را به فروش برساند.
- ۳) مکلف است با اجازه دادستان مال التجاره را به فروش برساند.
- ۴) می تواند با اجازه دادستان مال التجاره را به فروش برساند.

۱۶- در صورت تلف شدن مال التجاره، متصدی در کدام صورت مسؤول نمی باشد؟

- ۱) تلف مستند به فعل متصدی حمل و نقل نباشد.
- ۲) متصدی، تقصیر ارسال کننده را که موجب تلف بوده ثابت کند.
- ۳) مرسل الیه نتواند تقصیر متصدی حمل و نقل را اثبات کند.
- ۴) ارسال کننده نتواند تقصیر متصدی حمل و نقل را اثبات کند.

۱۷- متصدی حمل و نقل در صورت تلف شدن مال التجاره:

- ۱) مسؤولیت مطلق دارد و تنها با اثبات حوادث قهری، معاف از مسؤولیت می شود.
- ۲) مسؤولیت دارد و شرط تشدید یا تخفیف مسؤولیت او باطل است.
- ۳) مسؤولیت دارد و خسارت ناشی از نقص مال التجاره، ممکن است برابر با خسارت تلف شدن تمام مال التجاره باشد.
- ۴) مسؤولیت دارد مگر اینکه تقصیر ارسال کننده یا مرسل الیه را ثابت کند؛ برخلاف خسارت ناشی از تأخیر تسلیم که مسؤولیت ندارد مگر اینکه تقصیر متصدی ثابت شود.

۱۸- قرارداد حمل و نقل فی مابین چه اشخاصی منعقد میگردد؟

- ۱) ارسال کننده و مرسل الیه
- ۲) ارسال کننده و متصدی حمل
- ۳) ارسال کننده و متصدی حمل و مرسل الیه
- ۴) متصدی حمل و مرسل الیه

۱۹- اگر مال التجاره دارای خسارت آواری ظاهری باشد و مرسل الیه بی هیچ قیدی مال التجاره را قبول کند

- ۱) دیگر به هیچ عنوانی نمیتوان علیه متصدی طرح دعوا کرد
- ۲) باید ظرف ۸ روز متصدی حمل به ارسال کننده اطلاع دهد.
- ۳) در صورت تدلیس میتوان علیه وی اقامه دعوا کرد.
- ۴) متصدی حمل مطلقاً مسئول است.

۲۰- آمر مالی را برای فروش به حق العمل کار می سپارد تا آن را حداقل به مبلغ پنجاه میلیون ریال بفروشد، لیکن حق العمل کار مال مزبور را بدون تحصیل اجازه از آمر به مبلغ ۴۵ میلیون ریال به خریدار می فروشد. معامله مزبور چه حکمی دارد؟

- ۱) صحیح است.
- ۲) باطل است.
- ۳) غیر نافذ است.
- ۴) اگر از ضرر بیشتر احتراز کرده باشد، صحیح است.

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

پاسخنامه

۱- گزینه ۱ صحیح است. طبق ماده ۴ ق.ت معاملات غیر منقول به هیچ وجه تجاری محسوب نمی شوند و نباید پنداشت که ماده ۵ قانون تملک آپارتمان ها استثناء ماده ۴ قانون تجارت است زیرا ماده ۵ قانون تملک آپارتمان ها از ساختن خانه و آپارتمان و مغازه به عنوان عمل تجاری یاد کرده است و ماده ۴ قانون تجارت از معاملات غیر منقول به عنوان اعمالی که به هیچ وجه تجاری نیستند، نام برده است. ساختن عمل فیزیکی و مادی است و با معامله که عمل حقوق است متفاوت می باشد، بنابراین ماده ۵ تخصصاً از ماده ۴ ق.ت خارج است؛ نه از باب تخصیص و استثنا

۱- گزینه ۱ صحیح است. یکی از تقسیم بندی های اعمال تجاری ذاتی در ماده ۲ قانون تجارت، تقسیم به اعمال تجاری بنگاهی (تصدی) و اعمال تجاری غیر بنگاهی (غیر تصدی) می باشد. عنصر تصدی به معنای تکرار و استعمال عمل می باشد بنابراین برای این که این اعمال از معاملات تجاری ذاتی شناخته شوند باید در قالب بنگاه باشند و تکرار عمل برای تجاری شناختن آن ها شرط است. در ماده ۲ قانون تجارت چهار عمل باید در قالب بنگاه باشند که عبارتند از: ۱- تصدی به حمل و نقل ۲- تصدی به عملیات حراجی ۳- تصدی به هر قسم نمایشگاه عمومی ۴- تصدی به هر نوع تأملزومات و غیره

۱- گزینه ۴ صحیح است. شریک شرکت های تجاری بودن ملازمه ای با تاجر بودن آن ها ندارد. در گزینه «۱» طبق قسمت اخیر بند ۱۰ ماده ۲ معاملات راجعه به کشتی تجاری محسوب می شود هر چند در خصوص قضاوت و برخی مشاغل دیگر محدودیت هایی در مورد اشتغال آن ها به امور تجاری وجود دارد ولی این امر مانع از تاجر شناخته شدن آن ها نمی باشد. در خصوص گزینه «۲» با توجه به بند ۱ ماده ۲ ق.ت خرید یا تحصیل هر نوع مال منقول به قصد فروش و اجاره ... تجاری محسوب می شود. گزینه «۳» طبق بند ۳ ماده ۲ دلالتی عمل تجاری است.

۲- گزینه ۳ صحیح است، درست است که طبق نص صریح بند ۱ ماده ۳ قانون تجارت کلیه ی معاملات تجار، تجاری تلقی می شود، و فروشنده ی ظروف هم تاجر است، اما طبق نظر دکتر اسکینی و رویه ی آزمون وکالت معاملات تجار هم در صورتی که برای رفع نیاز شخصی باشد و نه رفع حوائج تجاری، تجاری نیست.

۳- گزینه ۳ صحیح است. مستند به مواد ۳۳۵ و ۳۵۷ ق.ت.

۴- گزینه ۳ صحیح است. طبق ماده ۴۰۰ ق.ت با فوت یا حجر رئیس تجارت خانه، قائم مقام تجاری منزل نمی گردد بلکه با انحلال شرکت است که وی منزل می شود. در قانون مدنی فوت و حجر موکل باعث انفساخ عقد وکالت می گردد اما در خصوص قائم مقام تجاری، انحلال تجارتخانه باعث منزل شدن قائم مقام تجاری می شود چون موضوع قراردادی که رئیس تجارتخانه با وی منعقد نموده است منتفی می گردد.

۵- گزینه ۲ صحیح است. با استناد به ماده ۳۳۹ دلال مسئول اشیاء و اسنادی است که در ضمن معامله به او سپرده می شود یعنی قانونگذار در این مورد فرض را بر تقصیر دلال در نظر گرفته پس اصل بر مسئولیت دلال است مگر عدم تقصیرش را ثابت کند.

۶- گزینه ۳ صحیح است. مستند به مواد ۵۷۶، ۵۷۹، ۵۷۸ و ۵۸۱ ق.ت. ثبت اسم تجاری اختیاری است مگر در مواردی که وزارت عدلیه ثبت آن را الزامی کند پس اصولاً اختیاری است. اسم تجاری قابل انتقال است و از حقوق صاحب نام تجاری است طبق ماده ۵۷۸ اسم تجاری ثبت شده را هیچ شخص دیگری در همان محل نمی تواند اسم تجاری خود قرار دهد و لو اسم تجاری ثبت شده با اسم خانوادگی او یکی باشد.

۷- گزینه ۲ صحیح است. طبق بند ۲ ماده ۳ ق.ت کلیه معاملاتی که تاجر با غیر تاجر برای حوائج تجاری خود می کند تجاری است و این معاملات جزء معاملات تجاری تبعی است. معاملات تجاری تبعی معاملاتی است که به تبع تاجر بودن معامله گر تجاری تلقی شده ولی معاملات تجاری ذاتی که در ماده ۲ ق.ت مذکور است توسط هر شخصی انجام گیرد تجاری محسوب می شود.

۸- گزینه ۴ صحیح است. بقیه موارد تاجر میباشند و کسبه ی جزء هم تاجرانی هستند که صرفاً از شمول برخی مواد قانون تجارت مثل داشتن دفاتر تجاری خارج هستند. قائم مقام تجاری، نماینده ی تجارتخانه محسوب میگرد.

۹- گزینه ۲ صحیح است، طبق ماده ۱۴ ق ت :دفاتر مذکور در ماده ۶ و سایر دفاتری که تاجر برای امور تجاری خود به کار می برد در صورتی که مطابق مقررات این قانون مرتب شده باشد بین تاجر، در امور تجاری، سندیت خواهد داشت و در غیر این صورت فقط بر علیه صاحب آن معتبر خواهد بود.

ماده ی ۱۱:دفاتر مذکور در ماده ۶ به استثنای دفتر کپیبه قبل از آن که در آن چیزی نوشته شده باشد به توسط نماینده اداره ی ثبت (که مطابق نظامنامه ی وزارت عدلیه معین می شود) امضا خواهد شد. برای دفتر کپیبه، امضای مزبور لازم نیست، ولی باید اوراق آن دارای نمره ی ترتیبی باشد. در موقع تجدید سالیانه ی هر دفتر مقررات این ماده رعایت خواهد شد

و ماده ی ۷:دفتر روزنامه دفتری است که تاجر باید همه روزه مطالبات و دیون و داد و ستد تجاری و معاملات راجع به اوراق تجاری (از قبیل خرید و فروش و ظهرنویسی) و به طور کلی جمیع واردات و صادرات تجاری خود را به هر اسم و رسمی که باشد و جوهی را که برای مخارج شخصی خود برداشت می کند در آن دفتر ثبت نماید.

۱۰- گزینه ۴ صحیح است. مطابق بند ۱۴ ماده یک قانون بازار اوراق بهادار کارگزار/معامله گر می بایست شخص حقوقی باشد و اشخاص حقیقی نمی توانند به عنوان کارگزار/معامله گر باشند؛ کارگزار/ معامله گر می توانند اوراق بهادار را به حساب و نام خود معامله نمایند.

۱۱- گزینه ۴ صحیح است. مستند به ماده ۳۷۰ ق.ت. اگر حق العمل کار، نادرستی کند مخصوصاً در موردی که به حساب آمر قیمتی علاوه بر قیمت خرید و یا کمتر از قیمت فروش، محسوب دارد مستحق حق العمل نخواهد بود به علاوه در دو صورت اخیر آمر می تواند خود حق العمل کار را خریدار یا فروشنده محسوب کند. دستور فوق مانع از اجرای مجازاتی که برای خیانت در امانت مقرر است، نیست.

۱۲- گزینه ۲ صحیح است. شرایط استناد به دفاتر تجاری به نفع دارنده ی دفتر، با توان اثبات سند در ماده ۱۴ قانون تجارت و ماده ۱۲۹۷ قانون مدنی بیان شده اند هر دو مورد مذکور در گزینه «۲» طبق مواد فوق از شرایط استناد پذیری دفاتر تجاری به نفع دارنده با توان اثبات سند هستند. دلیل نادرستی گزینه «۴» این است که داشتن دفتر تجاری توسط تاجر خوانده شرط استنادپذیری دفتر تاجر خواهان

نیست. در واقع چون تنظیم و نگهداری دفتر تجاری از وظایف تاجر است اگر تاجری به این تکلیف خود عمل نکرده باشد، باید متحمل تبعات آن نیز گردد که یکی از آن ها استناد پذیری دفتر تجاری تاجر خواهان است، لازم به ذکر است که دفتر تجاری تاجر علیه خود او مشروط به شروط فوق الذکر نبوده و در حکم اقرار کتبی علیه خود تاجر محسوب می گردد.

۱۳- **گزینه ۱ صحیح است.** طبق ماده ۳۶۲ ق.ت. ماده ۳۶۲ - اگر بیم فساد سریع مال التجاره رود که نزد حق العمل کار برای فروش ارسال شده حق العمل کار می تواند و حتی در صورتی که منافع آمر ایجاب کند مکلف است مال التجاره را با اطلاع مدعی العموم محلی که مال التجاره در آنجا است یا نماینده او به فروش برساند.

۱۴- **گزینه ۲ صحیح است.** مستفاد از ماده ۳۸۶ قانون تجارت تعهد متصدی تعهد به نتیجه است اما در قانون مدنی تعهد متصدی تعهد به وسیله است. بنابراین در قانون مدنی در صورت ورود خسارت و اقامه دعوا بار اثبات به عهده صاحب کالا است اما در قانون تجارت بار اثبات بر عهده متصدی است. بنابراین متصدی در صورت تلف یا گم شدن کالا برای اینکه بتواند از مسئولیت معاف شود باید یکی از موارد پنج گانه ذیل را اثبات کند: (حصری است)

اثبات کند که تلف یا گم شدن کالا ناشی از عیب ذاتی جنس خود مال التجاره بوده است.

اثبات کند که تلف یا گم شدن مال التجاره ناشی از تقصیر ارسال کننده بوده است.

اثبات کند که تلف یا گم شدن مال التجاره مستند به فعل مرسل الیه بوده است.

اثبات کند که تلف یا گم شدن مال التجاره ناشی از تعلیمات ارسال کننده یا مرسل الیه بوده است.

اثبات کند که تلف یا گم شدن مال التجاره ناشی از حوادثی بوده که هیچ متصدی مواظبی نیز نمی توانست از آن جلوگیری کند. (قوه قاهره)

۱۵- **گزینه ۳ صحیح است.** مستند به مواد ۳۸۶ و ۳۸۷ ق.ت.

۱۶- **گزینه ۳ صحیح است**، طبق ماده ۳۹۱: اگر مال التجاره بدون هیچ قیدی قبول و کرایه ی آن تأدیه شود، دیگر بر علیه متصدی حمل و نقل دعوا پذیرفته نخواهد شد مگر در مورد تدلیس یا تقصیر عمده. به علاوه متصدی حمل و نقل مسئول آواری غیر ظاهر نیز خواهد بود در صورتی که مرسل الیه آن آواری را در مدتی که مطابق اوضاع و احوال رسیدگی به مال التجاره ممکن بود به عمل آید و یا بایستی به عمل آمده باشد مشاهده کرده و فوراً پس از مشاهده به متصدی حمل و نقل اطلاع دهد. در هر حال این اطلاع باید منتها تا هشت روز بعد از تحویل گرفتن مال التجاره داده شود.

۱۷- **گزینه ۳ صحیح است**، ماده ۳۹۱: اگر مال التجاره بدون هیچ قیدی قبول و کرایه ی آن تأدیه شود، دیگر بر علیه متصدی حمل و نقل دعوای پذیرفته نخواهد شد مگر در مورد تدلیس یا تقصیر عمده.

۱۸- **گزینه ۱ صحیح است.** چنانچه پیش تر بیان شد با توجه به نوع نمایندگی حق العمل کار تخلف از دستورات آمر خللی به اعتبار عقدی که حق العمل کار منعقد کرده وارد نمی کند برخلاف وکیل که اگر از حدود اختیارات خود خارج شود طبق ماده ۶۷۴ قانون مدنی: «در مورد آنچه که در خارج از حدود وکالت انجام داده شده است موکل هیچگونه تعهد نخواهد داشت مگر اعمال فضولی وکیل را صراحتاً یا ضمناً اجازه کند.»

۱۹- **گزینه ۱ صحیح است.** طبق ماده ۳۹۶ قانون تجارت: «تحدید اختیارات قائم مقام تجاری در مقابل اشخاصی که از آن اطلاع نداشته اند معتبر نیست.»

۲۰- **گزینه ۲ صحیح است.**

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

آئین دادرسی مدنی

مدرس: دکتر لطفی

کلیات

۱- مقررات مربوط به سازمان قضاوتی قانون لاحق در این مقررات عطف به ماسبق و قانون لاحق در مقررات مربوط به صلاحیت ذاتی عطف به ماسبق

(۱) تکمیلی است / می شود / نمی شود.

(۲) آمره است / می شود / می شود مگر اینکه قانونگذار خلاف آن را وضع کند.

(۳) تکمیلی است / می شود / می شود.

(۴) آمره است / نمی شود / می شود مگر اینکه قانونگذار خلاف آن را وضع کند.

۲- در خصوص قانون حاکم بر دلایل به ترتیب در مورد، صلح، ضمان عقدی، اتلاف و طلاق کدام گزینه صحیح می باشد؟

(۱) زمان انعقاد صلح / زمان انعقاد ضمان عقدی / زمان طرح دعوی اتلاف / زمان وقوع طلاق

(۲) زمان طرح دعوی صلح / زمان انعقاد ضمان عقدی / زمان طرح دعوی اتلاف / زمان وقوع طلاق

(۳) زمان انعقاد صلح / زمان انعقاد ضمان عقدی / زمان انعقاد قرارداد اتلاف / زمان وقوع طلاق

(۴) زمان طرح دعوی صلح / زمان طرح دعوی ضمان عقدی / زمان طرح دعوی اتلاف / زمان وقوع طلاق

۳- دادگاه در دعوی اعلام بی اعتباری سند و در مقام بررسی ذی نفعی خواهان:

(۱) بدواً وجود نفع برای خواهان را مورد بررسی قرار می دهد.

(۲) بدواً اعتبار سند را مورد بررسی قرار می دهد.

(۳) بدواً ادعای خواهان را مورد بررسی قرار می دهد.

(۴) بدواً از مرجع صادر کننده ی سند استعلام می نماید.

۴- در خصوص دعوی مطالبه مال ناشی از قمار و دعوی استرداد مال ناشی از قمار صادر می گردد.

(۱) قرار عدم استماع / قرار عدم استماع

(۲) قرار رد دادخواست / قرار عدم استماع

(۳) قرار عدم استماع / حکم به محکومیت خوانده

(۴) قرار عدم استماع / قرار ابطال دادخواست

۵- کدامیک از موارد زیر استثناعات قاعده فراغ دادرسی نیست؟

(۱) رسیدگی به اعتراض ثالث اجرایی

(۲) صدور قرار تأمین خواسته

(۳) واخواهی

(۴) هیچکدام

۶- تغییر مفاد حکم یا جلوگیری از اجرای حکم

(۱) توسط دادگاه صادر کنند حکم یا مرجع بالاتر آن هم در مواردی که قانون تعیین نموده است و نیز با توافق محکوم له ممکن است اجرای آن به تاخیر بیفتد.

(۲) توسط دادگاه صادر کننده حکم یا مرجع بالاتر آن هم در مواردی که قانون تعیین نموده است.

(۳) توسط دادگاه صادر کننده حکم یا مرجع بالاتر آن هم در مواردی که قانون معین نموده است و نیز با توافق محکوم له ممکن است مفاد حکم تغییر یابد.

(۴) فقط توسط دادگاه صادر کننده حکم یا مرجع بالاتر ممکن است.

۷- کدام یک می تواند استثنایی بر قاعده منع رسیدگی ابتدای به یک دعوی در مرحله تجدیدنظر باشد؟

(۱) جلب ثالث و دعوی متقابل

(۲) ورود ثالث، جلب ثالث و دعوی متقابل

(۳) ورود ثالث و جلب ثالث و ورود ثالث

(۴) جلب ثالث و ورود ثالث

۸- اگر قاضی مجتهد باشد و قانون حاکم بر قضیه را خلاف شرع بداند، در مورد پرونده چه تصمیمی گرفته می شود؟

- ۱) قاضی طبق نظر خود به پرونده رسیدگی می کند.
- ۲) پرونده با صدور یک قرار شبه قاطع بایگانی می شود.
- ۳) پرونده با صدور قرار امتناع از رسیدگی به شعبه دیگری ارجاع می گردد.
- ۴) پرونده برای رسیدگی به مرجع بالاتر ارجاع می گردد.

باب اول: در صلاحیت دادگاه ها

۹- دادگاه صالح در دعاوی خانوادگی و دعاوی راجع به اختراعات کدام است؟

- ۱) در دعاوی خانوادگی اگر زوجه خواهان باشد دادگاه محل اقامت خوانده (زوج) و دادگاه محل سکونت خواهان (زوجه) و در دعاوی مهریه غیرمنقول دادگاه محل وقوع ملک صالح است / دعاوی راجع به اختراعات در صلاحیت شعبه یا شعب خاصی از دادگاه عمومی تهران است.
- ۲) در دعاوی خانوادگی اعم از اینکه زوجه یا زوج خواهان باشند دادگاه محل اقامت خوانده و دادگاه محل اقامت خواهان و در خصوص دعاوی مهریه غیرمنقول دادگاه محل وقوع ملک صالح است / دعاوی راجع به اختراعات در صلاحیت شعب یا شعبه خاصی از دادگاه مرکز هر استان است.
- ۳) در دعاوی خانوادگی اگر زوجه خواهان باشد دادگاه محل اقامت خوانده (زوج) و دادگاه محل اقامت خواهان (زوجه) و در دعاوی مهریه غیرمنقول دادگاه محل وقوع ملک صالح است / دعاوی راجع به اختراعات در صلاحیت شعبه یا شعب خاصی از دادگاه مرکز هر استان است.
- ۴) در دعاوی خانوادگی اعم از اینکه زوجه یا زوج خواهان باشد دادگاه محل اقامت خوانده و دادگاه محل سکونت خواهان و در خصوص دعاوی مهریه غیرمنقول دادگاه محل وقوع ملک صالح است / دعاوی راجع به اختراعات در صلاحیت شعبه یا شعب خاصی از دادگاه عمومی تهران است.

۱۰- رأی صادره از اداره ثبت در دعاوی افراز ملکی که جریان ثبتی آن خاتمه یافته قابل

- ۱) اعتراض توسط هر یک از شرکا و اعتراض ثالث از دادگاه عمومی است و این رأی قطعی است.
- ۲) اعتراض توسط هر یک از شرکا در دادگاه عمومی است و رأی دادگاه عمومی قطعی است.
- ۳) اعتراض توسط هر یک از شرکا و اعتراض ثالث در دادگاه عمومی است که رأی دادگاه عمومی قابل تجدیدنظر است.
- ۴) اعتراض توسط هر یک از شرکا در دادگاه عمومی است و رأی دادگاه عمومی قابل تجدیدنظر است.

۱۱- وزارت نفت که منزل آقای مجیدی را اجاره نموده، خساراتی به ملک ایشان در خوزستان وارد میکند، درخصوص تعیین میزان خسارات وارده بر ملک، کدام یک از مراجع زیر صالح برای اقامه دعواست؟

- ۱) دادگاه عمومی محل وقوع ملک
- ۲) دیوان عدالت اداری
- ۳) شورای حل اختلاف محل وقوع ملک و دیوان عدالت اداری
- ۴) دادگاه محل دفتر وزارت نفت

۱۲- درخواست افراز ملکی که طرف مقابل آن اداره دولتی است، چنانچه جریان ثبتی آن خاتمه یافته باشد یا خاتمه نیافته باشد به ترتیب در صلاحیت:

- ۱) دیوان عدالت اداری است.
- ۲) دادگاه عمومی محل وقوع ملک است.
- ۳) دادگاه عمومی محل استقرار اداره ثبت، دیوان عدالت اداری است.
- ۴) اداره ثبت محل وقوع ملک، دادگاه عمومی محل وقوع ملک است.

۱۳- دعاوی اعلام ورشکستگی و اقامه دعوا بر علیه تاجر در امور غیرمالی به ترتیب در صلاحیت

- ۱) دادگاه محل اقامت تاجر ورشکسته / دادگاه محل اقامت مدیر تصفیه
- ۲) دادگاه محل اقامت مدیر تصفیه / دادگاه محل اقامت تاجر ورشکسته
- ۳) دادگاه محل اقامت تاجر ورشکسته یا دادگاه محلی که تاجر ورشکسته برای انجام معاملات خود شعبه یا نمایندگی دارد / دادگاه محل اقامت مدیر تصفیه
- ۴) دادگاه محل اقامت تاجر ورشکسته یا دادگاه محلی که تاجر ورشکسته برای انجام معاملات خود شعبه یا نمایندگی دارد / دادگاه محل اقامت تاجر ورشکسته

۱۴- میان امیر و نیما قرارداد مربوط به مال منقولی منعقد می شود که محل انعقاد قرارداد و محل انجام تعهد غیر از محل اقامتگاه امیر است و بعد از انعقاد قرارداد نیز امیر فوت می نماید. لذا چنانچه نیما از بابت قرارداد فوق ادعایی داشته باشد باید در کدامیک از دادگاههای زیر اقامه دعوا کند؟

۱) دادگاه محل سکونت امیر

۲) دادگاه محل وقوع مال منقول موضوع قرارداد.

۳) دادگاه محل انعقاد قرارداد یا دادگاه موضوع انجام تعهد بنا بر انتخاب نیما

۴) دادگاه محل اقامت امیر؛ مشروط براینکه ترکه بین ورثه تقسیم نشده باشد.

۱۵- شخصی که ملک خود را به اداره مالیات اجاره داده است، در صدد طرح دعوی تخلیه می باشد. این دعوا در صلاحیت کدام یک از مراجع ذیل است:

۱) دادگاه عمومی حقوقی

۲) دیوان عدالت اداری

۳) شورای حل اختلاف

۴) دیوان عالی کشور

۱۶- در خصوص رسیدگی به دعوی سند سجلی شخصی که در شیراز اقامت داشته و سند ثبت احوال او در اصفهان صادر گردیده است کدام مورد صحیح است؟

۱) این دعوا مالی محسوب می شود و در صلاحیت دادگاه اصفهان است.

۲) این دعوا غیرمالی محسوب می شود و در صلاحیت دادگاه اصفهان است.

۳) این دعوا مالی محسوب می شود و در صلاحیت دادگاه شیراز است.

۴) این دعوا غیرمالی محسوب می شود و در صلاحیت دادگاه شیراز است.

۱۷- دعوی طاری دعوایی است که و در دادگاهی اقامه می شود که

۱) با دعوی اصلی هم منشاء و مرتبط باشد / صلاحیت رسیدگی به دعوی اصلی را دارد.

۲) با دعوی اصلی مرتبط یا هم منشاء باشد / به دعوی اصلی رسیدگی می کند.

۳) با دعوی اصلی مرتبط یا هم منشاء باشد / صلاحیت رسیدگی به دعوی طاری را دارد.

۴) با دعوی اصلی هم منشاء و مرتبط باشد / به دعوی اصلی رسیدگی می کند.

۱۸- دعوی اعسار از پرداخت محکوم به در صلاحیت

۱) دادگاهی که صلاحیت رسیدگی نخستین به دعوی اصلی را دارد.

۲) دادگاهی که محل اقامت مدعی اعسار است.

۳) دادگاه نخستین رسیدگی کننده به دعوی اصلی یا دادگاه صادر کننده اجرائیه و به طرفیت محکوم له اقامه می شود.

۴) حسب مورد دادگاه بدوی، تجدیدنظر یا دیوان عالی کشور است.

۱۹- دارنده چک به کدام دادگاه یا دادگاه ها می تواند مراجعه نماید؟

۱) دادگاه محل صدور چک، دادگاه اقامتگاه خوانده

۲) دادگاه اقامتگاه خوانده، دادگاه محل استقرار بانک محال علیه

۳) دادگاه محل صدور چک، دادگاه اقامتگاه خوانده، دادگاه محل استقرار بانک محال علیه

۴) دادگاه محل صدور چک، دادگاه محل صدور گواهی عدم پرداخت

۲۰- مرجع حل اختلاف ناشی از اجرای احکام و مرجع رفع اختلاف ناشی از اجرای رأی داور به ترتیب

۱) دادگاه مجری حکم / دادگاه صادر کننده اجرائیه می باشد.

۲) دادگاه صادر کننده حکم لازم الاجرا / دادگاه صادر کننده حکم لازم الاجرا می باشد.

۳) دادگاه مجری حکم / داور می باشد.

۴) دادگاه صادر کننده اجرائیه / داور می باشد.

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

پاسخنامه

- ۱- گزینه ۲ صحیح است. مقررات مربوط به سازمان قضاوتی و صلاحیت ذاتی مراجع از قوانین آمره محسوب می شوند اما مقررات مربوط به صلاحیت محلی (نسبی) مراجع، اصولاً در شمار قوانین مخیره هستند. همچنین مقررات آیین دادرسی مدنی اصولاً عطف به ماسبق می گردند مگر مقررات مربوط به صلاحیت محلی که اصولاً عطف به ما سبق نمی گردند مگر اینکه در خود این قوانین یا قوانین دیگر ترتیبی غیر از این مقرر شود و یا زمانی که قانون لاحق مغایر با حقوق مکتسبه اشخاص باشد.
- ۲- گزینه ۱ صحیح است. به استناد ماده ۱۹۵ قانون آیین دادرسی مدنی، دلایلی که برای اثبات عقود یا ایقاعات یا قراردادهای اقامه می شود تابع قوانینی است که در موقع انعقاد آنها مجری بوده و مطابق ماده ۱۹۶ قانون مزبور، دلایل وقایع حقوقی از قبیل اتلاف، ضمان قهری و نسب تابع قانونی است که در زمان طرح دعوا مجری می باشد. بنابراین نظر به اینکه در ما نحن فیه (صلح، ضمان عقدی و ایقاع طلاق) در زمره ی قراردادهای و ایقاعات بوده و اتلاف از موارد ضمان قهری محسوب می شود، گزینه ی «۱» پاسخ صحیح می باشد.
- ۳- گزینه ۱ صحیح است. در بررسی دعوی خواهان دادگاه بدواً نفع خواهان را مورد بررسی قرار می دهد سپس حق اصلی مورد توجه قرار می گیرد. (دکتر شمس، عبدالله، جلد نخست، ش ۵۰۷)
- ۴- گزینه ۳ صحیح است. به استناد ماده ۶. ق.آ.د.م و ۶۵۴ ق.م.
- ۵- گزینه ۴ صحیح است. از جمله استثنائات قاعده ی فراغ دادرسی: واخواهی، اعتراض ثالث، اعاده دادرسی و صدور قرارهای تأمین و حل اختلاف ناشی از اجرای حکم مانند رسیدگی به اعتراض ثالث اجرایی موضوع مواد ۱۴۶ و ۱۴۷ ق.ا.ا.م و تصحیح موارد سهم قلم، رفع اجمال و ابهام از رأی صادره، شیوه های عدولی شکایت از رأی است.
- ۶- گزینه ۱ صحیح است. به استناد ماده ۸ ق.آ.د.م و نظریه مشورتی شماره ۷/۳۸۰۵ قوه قضائیه و ماده ۲۴ ق.ا.ا.م
- ۷- گزینه ۴ صحیح است. به استناد مواد ۱۳۰ و ۱۳۵ که ورود ثالث و جلب ثالث را در مرحله تجدیدنظر مجاز دانسته است.
- ۸- گزینه ۳ صحیح است. به استناد ماده ۳ ق.آ.د.م. همچنین لازم به ذکر است قرار امتناع از رسیدگی و قرار عدم صلاحیت در زمره قرارهای شبه قاطع هستند که موجب تغییر در مرجع رسیدگی می شود.
- ۹- گزینه ۱ صحیح است. به استناد ماده ۱۲ ق.ح.خ- همچنین ماده ۱۷۹ آئین نامه ثبت اختراع طرح صنعتی و علائم تجاری که مقرر می دارد: «کلیه ی دعاوی ناشی از اختراع طرح صنعتی و علائم تجاری در شعب تخصصی دادگاه عمومی تهران رسیدگی می شود.»
- ۱۰- گزینه ۴ صحیح است. براساس ماده ۲ قانون افزایش و فروش املاک مشاع تصمیم مسئول واحد ثبتی ظرف ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ در دادگاه عمومی محل وقوع ملک قابل اعتراض و حکم دادگاه صالح نیز قابل تجدیدنظرخواهی می باشد. (دکتر شمس ج، ش ۹۹)
- رای دادگاه در مورد افراز ملک ثبت نشده و رای دادگاه در صورت اعتراض شرکا به افراز توسط اداره ثبت قابل اعتراض شخص ثالث می باشد ولی رای صادره از اداره ثبت قابلیت اعتراض ثالث را ندارد. (دکتر شمس ج ۲، ش ۱۰۲۰)
- ۱۱- گزینه ۱ صحیح است. طرح پرونده در مراجع اداری مستلزم چند شرط است: ۱- خوانده دعوا دولت یا یکی از مراجع پیش بینی شده در قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۴/۴/۱۹ باشد- ۲- خواهان دعوا غیردولتی باشد یا به تعبیر دیگر شخص حقیقی یا حقوقی خصوصی باشد- ۳- دولت در مقام اعمال حاکمیت باشد.
- دولت وقتی در مقام اعمال حاکمیت است که وظایف خاص مربوط به خود انجام می-دهد و با اشخاص رابطه ای نابرابر دارند (به عنوان مثال اخذ مالیات یا اقدام به صدور پروانه) اما در مانحن فیه دولت (وزارت نفت) با شخص رابطه برابر دارد و در مقام اعمال تصدی است در نتیجه موضوع در صلاحیت ذاتی دادگاه (مراجع قضایی) می باشد و از حیث صلاحیت محلی با عنایت به اینکه مطالبه خسارت نیاز به نظر کارشناس دارد لذا دادگاه محل وقوع مال صالح به رسیدگی می باشد.
- نکته تکمیلی: با توجه به تبصره ی ۱ ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲؛ با صدور رأی دیوان عدالت بر وقوع تخلف (تقصیر واحد یا شخص طرف شکایت) حسب مورد محرز می گردد که این رأی دلیل وقوع تخلف طرف شکایت یعنی تقصیر اوست و نه تنها تقصیر بلکه اصل ورود خسارت نیز احراز می گردد لکن احراز وجود رابطه ی سببیت بین تقصیر (تخلف خوانده) و خسارت و نیز تعیین میزان خسارت مستلزم رسیدگی قضایی و در صلاحیت مراجع قضایی بوده و از صلاحیت دیوان خارج است.
- ۱۲- گزینه ۴ صحیح است. در قانون افزایش و فروش املاک مشاع آئین نامه آن هیچ گونه تفکیکی میان املاک دولتی و غیردولتی صورت نگرفته است. و افراز املاکی که جریان ثبتی آن خاتمه نیافته در صلاحیت دادگاه عمومی محل وقوع ملک است و افراز املاکی که جریان ثبتی آن خاتمه یافته است در صلاحیت اداره ثبت محل وقوع ملک است جز در استثنائات ذیل که باید در دادگاه مطرح شود :
- الف- اگر بین شرکا شخص محجور باشد.
- ب- اگر بین شرکا شخص غائب باشد.
- ج- اگر راجع به مالکیت اختلاف باشد.
- د- تقسیم ترکه (اعم از منقول و غیرمنقول) در صلاحیت دادگاه است نه اداره ثبت. رای وحدت رویه ۷۱۹
- ۱۳- گزینه ۴ صحیح است. به استناد ماده ۲۱ ق.آ.د.م دعوی اعلام ورشکستگی که توسط تاجر دادستان یا طلبکاران قابل طرح است در دادگاه محل اقامت تاجر ورشکسته و اگر در ایران اقامت نداشته باشد در دادگاهی که برای معاملات خود شعبه یا نمایندگی دارد اقامه می گردد. ولی در خصوص دعوا علیه تاجر باید قائل به تفکیک شد که اگر دعوا در مورد امور غیرمالی باشد به طرفیت تاجر ورشکسته و در محل اقامت وی مطرح می گردد و در امور مالی به طرفیت مدیر تصفیه اقامه می گردد که اگر امور مالی منقول باشد در صلاحیت دادگاه محل اقامت مدیر تصفیه و اگر غیرمنقول باشد در صلاحیت دادگاه محل وقوع ملک می باشد.
- ۱۴- گزینه ۴ صحیح است. به استناد ماده ۲۰ و ۱۳ قانون آیین دادرسی مدنی. در فرض این سوال بین متوفی و خواهان قراردادی منعقد شده است که مربوط به مال منقول می باشد و محل انعقاد قرارداد و محل انجام تعهد محلی غیر از محل اقامتگاه متوفی است؛ خواهان صرفاً می تواند در محل اقامت متوفی طرح دعوا کند و نمی تواند به استناد ماده ۱۳ قانون مزبور به دادگاه محل انعقاد قرارداد

- یا دادگاه محل انجام تعهد رجوع کند بعلاوه لازم به ذکر است اجرای ماده ی ۲۰ ق.آ.د.م تا زمانی ممکن است که ترکه بین وراث تقسیم نشده باشد.
- ۱۵- گزینه ۱ صحیح است. صدور دستور تخلیه و حکم تخلیه در صلاحیت شورای حل اختلاف است مگر موضوع متضمن حق کسب و پیشه یا سرفقلى باشد و یا طرف دعوا شخص حقوقی دولتی باشد در این صورت از صلاحیت شورا خارج است. (ماده ۱ و بند ب ماده ۹ ق.ش.ح.ا.)
- ۱۶- گزینه ۴ صحیح است. از آن جا که رسیدگی به دعوای سند سجلی مستقیماً به حقوق مالی منجر نمی شود لذا دعوای غیر مالی محسوب شده و از طرفی چون رسیدگی به دعوای راجع به سند ثبت احوال، اگر محل صدور سند و محل اقامت خواهان هر دو در ایران باشد دادگاه محل اقامت خواهان صالح است. لذا چون سند در اصفهان صادر ولی خواهان مقیم شیراز است، دادگاه محل اقامت خواهان (شیراز) صالح برای رسیدگی می باشد.
- رسیدگی به شکایات اشخاص ذینفع از تصمیمات هیأت حل اختلاف و همچنین رسیدگی به سایر دعوای راجع به اسناد ثبت احوال با دادگاه شهرستان یا دادگاه بخش مستقل محل اقامت خواهان بعمل می آید و رأی دادگاه فقط پژوهش پذیر است.
- ۱۷- گزینه ۲ صحیح است. به استناد ماده ۱۷ دعوای طاری صرفاً عدول از صلاحیت محلی است و در دادگاهی که به دعوای اصلی رسیدگی می کند مطرح می گردد حتی اگر صلاحیت ذاتی نداشته باشد که در این صورت با صدور قرار عدم صلاحیت دعوای طاری به دادگاه صالح ارسال می گردد.
- ۱۸- گزینه ۳ صحیح است. ماده ۱۳ ق.ن.ا.م.م.
- ۱۹- گزینه ۳ صحیح است. به استناد رای وحدت رویه ش ۶۸۸-۲۳/۳-۸۵ دادگاه صالح برای مطالبه وجه چک دادگاه محل صدور چک یا محل شعبه محال علیه یا محل اقامت صادر کننده است و در خصوص شکایت کیفری دادرسی و دادگاه محل صدور گواهی عدم پرداخت صالح است.
- ۲۰- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۲۶ و ۲۸ ق اجرای احکام مدنی

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

آئین دادرسی کیفری

مدرس: دکتر زارعی

آیین دادرسی کیفری

۱- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) قانون آیین دادرسی کیفری یک قانونی آزمایشی سه ساله است.
- ۲) مقررات شکلی دادرسی کیفری اصولاً نسبت به جرایم سابق بر وضع قانون دارای اثر فوری نیستند.
- ۳) قانون آیین دادرسی کیفری یک قانون دائمی است.
- ۴) مقررات مربوط به مرور زمان و ادله اثبات کیفری به دلیل طرح در قانون مجازات اسلامی، ماهوی محسوب می شوند.

۲- کدام یک از موارد ذیل از نوآوری های اصلی قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ است؟

- ۱) افزایش اختیارات و استقلال دادیاران
- ۲) احیای دادرسیها
- ۳) شرح حقوق شهروندی افراد ملت برای اولین بار
- ۴) حذف قضاوت تحقیق دادگاه ها

۳- هر گاه فردی متهم به جرم ورشکستگی به تقصیر باشد دادگاه

- ۱) برای احراز ورشکستگی مبادرت به صدور قرار اناطه نمی کند.
- ۲) پس از صدور قرار اناطه پرونده را به صورت موقت بایگانی می کند.
- ۳) ظرف یک ماه مبادرت به صدور قرار اناطه نموده و تصمیم مقتضی اتخاذ می کند.
- ۴) در صورت عدم طرح دعوی توسط ذینفع به رسیدگی ادامه داده و تصمیم مقتضی اتخاذ می کند.

۴- هر گاه تعقیب امر کیفری در دادگاه کیفری منتهی به صدور قرار منع تعقیب شود در مورد دادخواست ضرر و زیان که در دادگاه کیفری مطرح شده کدام اقدام را انجام می دهد؟

- ۱) دیگر دادگاه کیفری صلاحیت رسیدگی به ضرر و زیان را ندارد.
- ۲) پرونده ضرر و زیان را به دادگاه حقوقی ارجاع می دهد.
- ۳) دادگاه کیفری مکلف است مبادرت به رسیدگی و صدور رأی نماید.
- ۴) مخیر است که رسیدگی کند یا آن را به مرجع حقوقی ارجاع دهد.

۵- در کدام مورد قرار موقوفی تعقیب صادر می شود؟

- ۱) فقدان ادله کافی برای انتساب اتهام به متهم
- ۲) جنون بعد از ارتکاب جرم و قبل از صدور حکم قطعی
- ۳) عفو عمومی
- ۴) گذشت شاکی در جرایم غیر قابل گذشت

۶- چنانچه فردی به حبس تعزیری و پرداخت دیه محکوم شده باشد و محکوم علیه فوت کند

- ۱) نسبت به کل مجازات قرار موقوفی اجرا صادر می شود.
- ۲) با موافقت دادستان پرونده بایگانی می شود.
- ۳) با فوت متهم قرار منع تعقیب صادر می شود.
- ۴) نسبت به حبس قرار موقوفی اجرا صادر می شود اما پرداخت دیه به قوت خود باقی است.

۷- کدام گزینه از موارد سقوط دعوی عمومی نمی باشد؟

- ۱) اناطه کیفری
- ۲) فوت متهم
- ۳) مرور زمان
- ۴) نسخ قانونی

۸- اگر ذینفع پس از صدور قرار اناطه ظرف مهلت مقرر گواهی لازم را به دادگاه یا مرجع صادر کننده قرار تقدیم نکند آن مرجع چه اقدامی انجام می دهد؟

- ۱) پرونده را بایگانی می کند.
- ۲) قرار رد دعوا را صادر می کند.
- ۳) قرار موقوفی تعقیب صادر می کند.
- ۴) به رسیدگی ادامه داده و تصمیم مقتضی اتخاذ می کند.

۹- در رسیدگی به جرم تخریب عمدی دیوار ملکی، در صورت حدوث اختلاف در مالکیت دیوار صدور قرار اناطه

- (۱) الزامی است.
- (۲) جایز است.
- (۳) ممنوع است.
- (۴) بسته به نظر قاضی دادگاه است.

۱۰- در حوزه قضایی بخش وظیفه دادستان بر عهده کیست؟

- (۱) بر عهده رئیس حوزه قضایی بخش است.
- (۲) بر عهده رئیس دادگستری شهرستان مرکز استان است.
- (۳) بر عهده دادرسی علی البدل حوزه قضایی همان بخش است.
- (۴) بر عهده دادستان شهرستان همان استان است.

۱۱- انجام وظایف دادرسی در مورد جرایمی که رسیدگی به آنها در صلاحیت دادگاهی غیر از دادگاه محل وقوع جرم است به عهده کدام دادرسیست؟

- (۱) اصولاً دادرسی محل وقوع جرم
- (۲) دادرسی شهرستان محل وقوع جرم
- (۳) دادرسی عمومی تهران
- (۴) اصولاً دادرسی که در معیت دادگاه صالح انجام وظیفه می کند

۱۲- در صورتی که دادرسی در خصوص اتهام کلاهبرداری، قرار منع تعقیب به دلیل عدم احراز متقالبانه بودن اقدامات صورت گرفته، صادر نموده و این قرار قطعی شده باشد، طرح دادخواست ضرر و زیان مدعی خصوصی

- (۱) تماماً منتفی است.
- (۲) مستلزم پذیرش اعاده دادرسی در دیوان عالی کشور از حیث جزایی است.
- (۳) مستلزم طرح دادخواست در دادگاه بدوی جزایی است.
- (۴) مستلزم طرح دادخواست در محاکم حقوقی است.

۱۳- دادگاه کیفری دو در جریان محاکمه متهمین به کلاهبرداری، حکم برائت تمام متهمین را صادر کرده است. در این حالت اگر دعوی ضرر و زیان نیز تقدیم همین دادگاه شده باشد ...

- (۱) دعوی خصوصی ساقط می شود.
- (۲) دادگاه مکلف است ضمن صدور حکم، در خصوص آن نیز عندالاقضا تعیین تکلیف کند.
- (۳) قرار سقوط دعوی صادر می شود.
- (۴) دادگاه کیفری بدلیل عدم صلاحیت، قرار مقتضی صادر می کند.

۱۴- نسخ عنوان مجرمانه، موجب سقوط کدام گزینه است؟

- (۱) حقوق خصوصی اشخاص
- (۲) ضرر و زیان مدعی خصوصی
- (۳) ضرر و زیان مدعی خصوصی و ضبط یا استرداد یا معدوم کردن اموال و اشیاء دخیل در جرم یا بکار رفته در جرم
- (۴) ضبط یا استرداد یا معدوم کردن اموال و اشیاء دخیل در جرم یا بکار رفته در جرم

۱۵- کدام یک از جهات ذیل، علتی برای موقوفی است؟

- (۱) رفتار جرم نباشد
- (۲) توبه در جرایم تعزیری درجه ۸
- (۳) حاکمیت امر مختوم حقوقی
- (۴) بیماری روانی

۱۶- شخصی به عنوان متهم، در حین تعقیب، مبتلا به جنون می شود. در این فرض..

- (۱) اصولاً رسیدگی تا زمان افاقه به تاخیر می افتد.
- (۲) قرار موقوفی صادر می شود.
- (۳) فقط در جرایم حق الهی رسیدگی تا زمان افاقه به تاخیر می افتد.
- (۴) فقط در جرایم حق الناسی رسیدگی تا زمان افاقه به تاخیر می افتد.

۱۷- متهم به جرم سرقت، مدعی مالکیت بر مال موضوع ادعاست. در این فرض بازپرس به عنوان مقام تحقیق چه وظیفه ای دارد؟
 (۱) قرار اناطه صادر می کند.
 (۲) قرار توقف تحقیقات تا زمان تعیین وضعیت، صادر می نماید.
 (۳) رسیدگی را ادامه می دهد.
 (۴) قرار منع تعقیب صادر می نماید.

۱۸- قرار اناطه صادره توسط دادسرا و دادگاه به ترتیب قابل اعتراض
 (۱) هست / نیست
 (۲) هست / هست
 (۳) نیست / هست
 (۴) نیست / نیست

۱۹- در حوزه قضایی بخش انجام وظایف دادستان بر عهده کدام مقام است؟
 (۱) رییس شعبه دادگاه عمومی بخش
 (۲) معاون قضائی دادگستری کل استان
 (۳) رئیس حوزه قضائی بخش
 (۴) رئیس حوزه قضائی شهرستان

۲۰- نظارت بر قاضی دادگاه بخش در مقام انجام تحقیقات مقدماتی جرم قتل عمد بر عهده کدام مقام است؟
 (۱) دادستان کل کشور
 (۲) دادستان شهرستان مرکز استان
 (۳) دادستان شهرستان مربوطه
 (۴) رئیس حوزه قضائی بخش

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

پاسخنامه

- ۱- گزینه ۳ صحیح است. قانون آیین دادرسی کیفری یک قانون دائمی است (ماده واحده مصوب ۱۳۹۷/۴/۱۰). مقررات شکلی این قانون و همچنین مقررات مربوط به ادله اثبات، مرور زمان، شیوه دادرسی، صلاحیت ها و سازمان قضایی، مستند به ماده ۱۱ ق.م.ا اصولاً نسبت به جرایم سابق بر وضع قانون، دارای اثر فوری هستند.
- ۲- گزینه ۱ صحیح است. احیای دادرسیها در سال ۱۳۸۱ انجام شد. حقوق شهروندی افراد در سال ۱۳۸۳ و به موجب قانون احترام به آزادی های مشروع و حفظ حقوق شهروندی مورد قانونگذاری قرار گرفت. حذف قضات تحقیق دادگاه ها نیز در همان سال ۱۳۸۱ و با احیای دادرسیها صورت گرفت. با این حال در قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲، شاهد افزایش استقلال دادرسیاران هستیم. مطابق این قانون دیگر لازم نیست تمام قرارهای صادره توسط دادیار به موافقت دادستان برسد؛ بلکه صرفاً قرارهای نهایی و قرارهای تأمین منتهی به بازداشت باید در همان روز به نظر دادستان برسد.
- ۳- گزینه ۱ صحیح است. ر.ک به ماده ۲۱ ق.آ.د.ک هر گاه احراز مجرمیت متهم منوط به اثبات مسائلی باشد که رسیدگی به آنها در صلاحیت مرجع کیفری نیست، و در صلاحیت دادگاه حقوقی است با تعیین ذی نفع و با صدور قرار اناطه، تا هنگام صدور رای قطعی از مرجع صالح، تعقیب متهم، معلق و پرونده به صورت موقت بایگانی می شود. در این صورت هر گاه ذی نفع ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ قرار اناطه بدون عذر موجه به دادگاه صالح رجوع نکند و گواهی آن را ارائه ندهد مرجع کیفری به رسیدگی ادامه می دهد و تصمیم مقتضی اتخاذ می کند. لازم به ذکر است که برای محکوم کردن فرد به اتهام ورشکستگی به تقلب یا تقصیر نیازی به صدور قرار اناطه برای احراز ورشکستگی نیست.
- ۴- گزینه ۳ صحیح است. طبق ماده ۲۰
- ۵- گزینه ۳ صحیح است.
- ۶- گزینه ۴ صحیح است.
- ۷- گزینه ۱ صحیح است.
- ۸- گزینه ۴ صحیح است.
- ۹- گزینه ۱ صحیح است.
- ۱۰- گزینه ۱ صحیح است. ماده ۲۴
- ۱۱- گزینه ۴ صحیح است. ماده ۲۶
- ۱۲- گزینه ۴ صحیح است. یکی از شرایط طرح دادخواست ضرر و زیان ناشی از جرم در دادگاه جزایی این است که دعوی عمومی در جریان باشد. فلذا اگر ددسرا با صدور قرارى مثل منع تعقیب موجب سقوط دعوی عمومی شود دیگر امکان طرح این دادخواست در دادگاه جزایی وجود نداشته و زیان دیده فقط می تواند به دادگاه های حقوقی رجوع کند.
- ۱۳- گزینه ۲ صحیح است. در این فرض دعوی عمومی در جریان بوده و همزمان دادخواست ضرر و زیان ناشی از جرم در این دادگاه مطرح شده است؛ فلذا دادگاه جزایی در این فرض مکلف است که به دادخواست ضرر و زیان مطرح شده نیز رسیدگی کند. در واقع با وجود برائت متهم از حیث جزایی محتمل است که او از جهت ضرر و زیان ناشی از جرم محکوم شود.
- ۱۴- گزینه ۴ صحیح است.
- ۱۵- گزینه ۲ صحیح است. مستند به ماده ۱۳. اگر رفتار جرم نباشد اصولاً قرار منع تعقیب یا حکم برائت - حسب مورد - صادر می شود. گزینه های ۳ و ۴ از موارد موقوفی نیستند.
- ۱۶- گزینه ۱ صحیح است. مستند به تبصره ماده ۱۳. حدوث جنون در حین تعقیب یا دادرسی اصولاً موجب تاخیر رسیدگی تا زمان افاقه است (در تمام جرایم). مگر اینکه جرم از موارد حق الناس بوده و ادله اثبات به شدت علیه متهم باشد که در این حالت با تعیین وکیل رسیدگی ادامه می یابد.
- ۱۷- گزینه ۳ صحیح است. ادعای مالکیت بر مال منقول از موارد اناطه نیست. مستند به ماده ۲۱.
- ۱۸- گزینه ۲ صحیح است. مستند به تبصره ۲ ماده ۴۲۷ و ماده ۲۷۰
- ۱۹- گزینه ۳ صحیح است. مستند به ماده ۲۴.
- ۲۰- گزینه ۳ صحیح است. مستند به ماده ۳۳۷. مقایسه شود با ماده ۲۷

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

حقوق ثبت

مدرس: استاد بادرام

حقوق ثبت

۱- اقدام سردفتر اسنادرسمی، خارج از محل ماموریت خود در چه صورت معتبر می باشد؟

- ۱) در صورتی که به تایید اداره ثبت محل مورد نظر برسد
- ۲) در صورتی که به تایید سازمان ثبت اسناد و املاک کشور برسد
- ۳) در صورتی که به تایید اداره کل ثبت استان برسد
- ۴) هیچگونه اثر قانونی ندارد

۲- سردفتر اسنادرسمی تهران اقدام به ثبت سند معامله ملکی واقع در شیراز نموده است، سند تنظیمی چه وضعیتی دارد؟

- ۱) معتبر نمی باشد و صرفاً در صلاحیت سردفتر اسنادرسمی شیراز می باشد.
- ۲) در صورتی که به تایید اداره ثبت اسناد و املاک شیراز برسد معتبر خواهد بود.
- ۳) در صورتی که به تایید اداره ثبت اسناد و املاک تهران برسد معتبر خواهد بود.
- ۴) به واسطه اصل نسبی بودن معتبر و دارای اثر قانونی می باشد.

۳- مرجع رسیدگی به کلیه اختلافات و اشتباهات امور ثبتی در حوزه قضایی هراسان کدام یک می باشد؟

- ۱) اداره کل ثبت استان
- ۲) هیات نظارت
- ۳) شورای عالی ثبت
- ۴) دادگاه های عمومی

۴- در خصوص صلاحیت هیات نظارت کدام مورد صحیح می باشد؟

- ۱) به کلیه اختلافات و اشتباهات امور ثبتی در حوزه قضایی هر شهرستان رسیدگی می نماید.
- ۲) به برخی از اختلافات و اشتباهات امور ثبتی ذکر شده در قانون، و در حوزه قضایی استان رسیدگی می نماید.
- ۳) به برخی از اختلافات و اشتباهات امور ثبتی ذکر شده در قانون، و در حوزه قضایی هر شهرستان رسیدگی می نماید.
- ۴) به کلیه اختلافات و اشتباهات امور ثبتی در حوزه قضایی استان رسیدگی می نماید.

۵- هیأت نظارت مرکب از چه کسانی است؟

- ۱) رئیس ثبت شهرستان و دو نفر قاضی
- ۲) رئیس کل دادگستری و مدیرکل ثبت و یک نفر سردفتر اسناد رسمی
- ۳) مدیر کل ثبت استان و قائم مقام وی و یک نفر قاضی
- ۴) مدیر کل ثبت استان یا قائم مقام وی و دو نفر قاضی

۶- به عملیات و اقداماتی که اداره ثبت، قبل از ثبت ملک در دفتر املاک انجام می دهد، می گویند.

- ۱) عملیات تحدیدی ثبت
- ۲) عملیات پایانی ثبت
- ۳) عملیات مقدماتی ثبت
- ۴) همه موارد

۷- مفاد آگهی مقدماتی چیست و چندنوبت منتشر می شود؟

- ۱) دعوت از متقاضیان ثبت و مجاورین / ظرف ۳۰ روز ۳ نوبت منتشر می شود
- ۲) دعوت از متقاضیان ثبت و مجاورین / ظرف ۳۰ روز ۲ نوبت منتشر می شود
- ۳) اطلاع رسانی درباره ناحیه ای که املاک واقع در آن ناحیه باید به ثبت برسد / ظرف ۳۰ روز ۳ نوبت منتشر می شود
- ۴) انتشار صورت املاکی که تقاضای ثبت آنها شده / ظرف ۳۰ روز دومرتبه منتشر می شود.

۸- مهلت درخواست ثبت املاک پس از انتشار آگهی ماده ۱۰ قانون ثبت چه مدت می باشد؟

- ۱) نود روز
- ۲) یک ماه
- ۳) شصت روز
- ۴) بیست روز

۹- فلسفه انتشار آگهی نوبتی چیست؟

- ۱) دعوت از متقاضیان ثبت و مجاورین جهت تحدید حدود املاک
- ۲) دعوت از مالکین و متصرفین املاک جهت پرکردن اظهارنامه ثبتی
- ۳) اطلاع رسانی درباره ناحیه ای که املاک واقع در آن ناحیه باید به ثبت برسد
- ۴) انتشار صورت املاکی که تقاضای ثبت آنها شده جهت اطلاع کسانی که در این املاک مدعی حق هستند.

۱۰- آگهی نوبتی به چه ترتیب و چند نوبت منتشر می شود؟

- ۱) یک نوبت
- ۲) دو نوبت به فاصله دو ماه
- ۳) دو نوبت متوالی
- ۴) دو نوبت به فاصله سی روز

۱۱- آگهی های نوبتی چه زمانی منتشر می شوند؟

- ۱) تا نود روز پس از انتشار اولین آگهی مقدماتی
- ۲) تا نود روز پس از انتشار آخرین آگهی مقدماتی
- ۳) تا شصت روز پس از انتشار اولین آگهی مقدماتی
- ۴) تا شصت روز پس از انتشار آخرین آگهی مقدماتی

۱۲- مهلت انتشار اولین آگهی نوبتی پس از انتشار می باشد و مهلت اعتراض

به ثبت ملک پس از انتشار می باشد؟

- ۱) تا ۹۰ روز / آخرین آگهی مقدماتی / تا ۹۰ روز / اولین آگهی نوبتی
- ۲) تا ۹۰ روز / اولین آگهی مقدماتی / تا ۹۰ روز / اولین آگهی نوبتی
- ۳) تا ۹۰ روز / آخرین آگهی مقدماتی / تا ۹۰ روز / آخرین آگهی نوبتی
- ۴) تا ۶۰ روز / اولین آگهی مقدماتی / تا ۶۰ روز / اولین آگهی نوبتی

۱۳- کدام یک از آگهی های ذیل، خطاب به تقاضاکنندگان ثبت و مجاورین می باشد؟

- ۱) آگهی مقدماتی
- ۲) آگهی نوبتی
- ۳) آگهی تحدید حدود
- ۴) آگهی اختصاصی

۱۴- آگهی تحدید حدود، براساس ترتیب تهیه و منتشر می شود.

- ۱) تاریخ تنظیم اظهارنامه
- ۲) تاریخ تنظیم صورت مجلس احراز تصرف
- ۳) تاریخ تقاضای متقاضیان
- ۴) شماره پلاک ثبتی

۱۵- در مورد کدام یک از املاک زیر، تحدید حدود بدون انتشار آگهی انجام می شود؟

- ۱) مجاورین ملک طبق سند رسمی حدود ملک را تأیید کنند.
- ۲) حدود مجاورین از لحاظ عملیات ثبتی تثبیت و معین باشد.
- ۳) تحدید حدود ملک انجام شده ولی هیأت نظارت عملیات تحدید حدود را باطل کرده است.
- ۴) در موقع قبول ثبت، مساحت و طول ابعاد و شماره پلاک مجاورین در اظهارنامه قید شده باشد.

۱۶- تحدید حدود اموال متعلق به دولت یا شهرداری ها به چه صورت می باشد؟

- ۱) تحدید حدود با حضور نمایندگان سازمانهای ذیربط به عمل خواهد آمد و عدم حضور نماینده مزبور مانع انجام تحدید حدود نخواهد بود.
- ۲) تحدید حدود بدون حضور نمایندگان سازمانهای ذیربط به عمل خواهد آمد.
- ۳) تحدید حدود با حضور نمایندگان سازمانهای ذیربط به عمل خواهد آمد و عدم حضور نماینده مزبور مانع انجام تحدید حدود نخواهد بود.
- ۴) تحدید حدود با حضور نماینده اداره ثبت به عمل خواهد آمد.

۱۷- کدام یک از اعتراضات زیر در خلال عملیات مقدماتی ثبت، صورت می گیرد؟

- ۱) اعتراض بر تقاضای ثبت ملک
- ۲) اعتراض بر حدود املاک
- ۳) اعتراض بر حقوق ارتفاقی ملک
- ۴) همه موارد

۱۸- چه کسانی حق اعتراض بر تقاضای ثبت دارند؟

- ۱) هر کسی که در ملک مورد تقاضای ثبت برای خود حق ارتفاقی قائل باشد.
- ۲) هر کس نسبت به حدود ملک مورد تقاضای ثبت، معترض باشد.
- ۳) صرفاً مجاورین حق اعتراض بر تقاضای ثبت ملک را دارند.
- ۴) هرکس نسبت به ملک مورد ثبت معترض بود و برای خود مدعی حق باشد.

۱۹- مدت اعتراض نسبت به اصل ملک کدام است؟

- ۱) از تاریخ انتشار اولین آگهی نوبتی به مدت ۹۰ روز
- ۲) از تاریخ انتشار دومین آگهی نوبتی به مدت ۹۰ روز
- ۳) از تاریخ انتشار اولین آگهی نوبتی به مدت ۳۰ روز
- ۴) از تاریخ انتشار دومین آگهی نوبتی به مدت ۳۰ روز

۲۰- اعتراض نسبت به ملک مورد ثبت مستقیماً به کدام نهاد تسلیم می شود؟

- ۱) اداره یا دایره یا شعبه ثبتی که در ضمن آگهی نوبتی معین شده
- ۲) دادگاه حقوقی محل وقوع ملک
- ۳) هیات نظارت
- ۴) شورای عالی ثبت

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

پاسخنامه

- ۱- **گزینه ۴ صحیح است.** براساس ماده ۲ قانون ثبت مدیران و نمایندگان ثبت و مسئولین دفاتر و صاحبان دفاتر اسناد رسمی جز در محل ماموریت خود نمی‌توانند انجام وظیفه نمایند - اقدامات آن‌ها در خارج از آن محل اثر قانونی ندارد.
- ۲- **گزینه ۴ صحیح است.** براساس ماده ۲ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰، مدیران و نمایندگان ثبت و مسئولین دفاتر و صاحبان دفاتر اسناد رسمی جز در محل ماموریت خود نمی‌توانند انجام وظیفه نمایند اقدامات آن‌ها در خارج از آن محل اثر قانونی ندارد. اما با توجه به اینکه سردفتر تهران اقدام به ثبت سند معامله در محل ماموریت خود نموده و صلاحیت تنظیم و ثبت سند توسط سردفتران اسناد رسمی یک صلاحیت ذاتی می باشد بنابراین محل وقوع ملک تاثیری در این موضوع ندارد و اقدام وی صحیح می باشد.
- ۳- **گزینه ۲ صحیح است.** براساس ماده ۶ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰
- ماده ۶- برای رسیدگی به کلیه اختلافات و اشتباهات مربوط به امور ثبت اسناد و املاک در مقر هر دادگاه استان هیأتی بنام نظارت مرکب از رئیس ثبت استان یا قائم مقام او و دو نفر از قضات دادگاه استان به انتخاب وزیر دادگستری تشکیل می شود. هیأت مزبور بکلیه اختلافات و اشتباهات مربوط به امور ثبتی در حوزه قضائی استان رسیدگی می‌نماید. برای این هیأت یک عضو علی‌البدل از قضات دادگستری یا کارمندان ثبت مرکز استان از طرف وزیر دادگستری تعیین خواهد شد.
- ۴- **گزینه ۴ صحیح است.** براساس ماده ۶ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰
- ماده ۶ - برای رسیدگی به کلیه اختلافات و اشتباهات مربوط به امور ثبت اسناد و املاک در مقر هر دادگاه استان هیأتی بنام نظارت مرکب از رئیس ثبت استان یا قائم مقام او و دو نفر از قضات دادگاه استان به انتخاب وزیر دادگستری تشکیل می شود. هیأت مزبور به کلیه اختلافات و اشتباهات مربوط بامور ثبتی در حوزه قضائی استان رسیدگی می‌نماید. برای این هیأت یک عضو علی‌البدل از قضات دادگستری یا کارمندان ثبت مرکز استان از طرف وزیر دادگستری تعیین خواهد شد.
- ۵- **گزینه ۴ صحیح است.** ماده ۶ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰
- ماده ۶ - برای رسیدگی به کلیه اختلافات و اشتباهات مربوط به امور ثبت اسناد و املاک در مقر هر دادگاه استان هیأتی بنام نظارت مرکب از رئیس ثبت استان یا قائم مقام او و دو نفر از قضات دادگاه استان به انتخاب وزیر دادگستری تشکیل می شود. هیأت مزبور به کلیه اختلافات و اشتباهات مربوط به امور ثبتی در حوزه قضائی استان رسیدگی می‌نماید. برای این هیأت یک عضو علی‌البدل از قضات دادگستری یا کارمندان ثبت مرکز استان از طرف وزیر دادگستری تعیین خواهد شد.
- ۶- **گزینه ۳ صحیح است.** بر اساس ماده ۱۰ قانون ثبت و برابر کتاب حقوق ثبت موسسه فاضل (مولف: زهرابادرام)
- ماده ۱۰- قبل از اقدام به ثبت عمومی املاک هر ناحیه حدود ناحیه مزبور و این که املاک واقعه در آن ناحیه باید به ثبت برسد به وسیله اعلان درجراید باطلاع عموم خواهد رسید - اعلان مزبور در ظرف ۳۰ روز ۳ مرتبه منتشر می شود
- ۷- **گزینه ۳ صحیح است.** براساس ماده ۱۰ قانون ثبت
- ماده ۱۰. قبل از اقدام به ثبت عمومی املاک هر ناحیه حدود ناحیه مزبور و این که املاک واقعه در آن ناحیه باید به ثبت برسد به وسیله اعلان درجراید باطلاع عموم خواهد رسید - اعلان مزبور در ظرف ۳۰ روز ۳ مرتبه منتشر می شود
- ۸- **گزینه ۳ صحیح است .** براساس ماده ۱۱. از تاریخ انتشار اولین آگهی مذکور در ماده ده تا شصت روز باید متصرفین به عنوان مالکیت و اشخاص مذکور در دو ماده ۲۷ و ۳۲ نسبت به املاک واقع در آن ناحیه به وسیله اظهارنامه درخواست ثبت نمایند.
- ۹- **گزینه ۴ صحیح است .** براساس ماده ۱۱ قانون ثبت
- ماده ۱۱. از تاریخ انتشار اولین آگهی مذکور در ماده ۱۰ تا شصت روز باید متصرفین به عنوان مالکیت و اشخاص مذکور در دو ماده ۲۷ و ۳۲ نسبت به املاک واقع در آن ناحیه به وسیله اظهارنامه درخواست ثبت نمایند اداره ثبت مکلف است تا نود روز پس از انتشار اولین آگهی مذکور صورت کلیه اشخاصی را که اظهارنامه داده‌اند با نوع ملک و شماره‌ای که از طرف اداره ثبت برای هر یک معین شده در روزنامه‌ها آگهی نماید و این آگهی تا شصت روز فقط در دو نوبت به فاصله سی روز منتشر خواهد شد.
- ۱۰- **گزینه ۴ صحیح است.** براساس ماده ۱۱ قانون ثبت
- ماده ۱۱. از تاریخ انتشار اولین آگهی مذکور در ماده ۱۰ تا شصت روز باید متصرفین بعنوان مالکیت و اشخاص مذکور در دو ماده ۲۷ و ۳۲ نسبت به املاک واقع در آن ناحیه به وسیله اظهارنامه درخواست ثبت نمایند اداره ثبت مکلف است تا نود روز پس از انتشار اولین آگهی مذکور صورت کلیه اشخاصی را که اظهارنامه داده‌اند با نوع ملک و شماره‌ای که از طرف اداره ثبت برای هر یک معین شده در روزنامه‌ها آگهی نماید و این آگهی تا شصت روز فقط در دو نوبت به فاصله سی روز منتشر خواهد شد.
- ۱۱- **گزینه ۱ صحیح است** براساس ماده ۱۱ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰
- اداره ثبت مکلف است تا نود روز پس از انتشار اولین آگهی مذکور صورت کلیه اشخاصی را که اظهارنامه داده‌اند با نوع ملک و شماره‌ای که از طرف اداره ثبت برای هر یک معین شده در روزنامه‌ها آگهی نماید و این آگهی تا شصت روز فقط در دو نوبت به فاصله سی روز منتشر خواهد شد.
- ۱۲- **گزینه ۲ صحیح است.** براساس مواد ۱۱ و ۱۶ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰
- ماده ۱۱ . از تاریخ انتشار اولین آگهی مذکور در ماده ۱۰ تا شصت روز باید متصرفین به عنوان مالکیت و اشخاص مذکور در دو ماده ۲۷ و ۳۲ نسبت به املاک واقع در آن ناحیه به وسیله اظهارنامه درخواست ثبت نمایند اداره ثبت مکلف است تا نود روز پس از انتشار اولین آگهی مذکور صورت کلیه اشخاصی را که اظهارنامه داده‌اند با نوع ملک و شماره‌ای که از طرف اداره ثبت برای هر یک معین شده در روزنامه‌ها آگهی نماید و این آگهی تا شصت روز فقط در دو نوبت به فاصله سی روز منتشر خواهد شد. مأمور انتشار آگهی‌ها پس از انتشار و الصاق آگهی‌ها باید گواهی انتشار از کدخدای محل یا ژاندارمری یا پاسبان اخذ و تسلیم اداره ثبت نماید و در این موارد کدخدا و سایر مأمورین دولتی باید به مأمورین ثبت مساعدت نموده و گواهی لازم را به مأمور ثبت بدهند. (اصلاحی ۱۳۱۷)

ماده ۱۶- هر کس نسبت به ملک مورد ثبت اعتراضی داشته باشد باید از تاریخ نشر اولین اعلان نوبتی تا ۹۰ روز اقامه دعوی نماید عرض حال مزبور مستقیماً به اداره یا دایره یا شعبه ثبتی که در ضمن اعلان نوبتی معین شده است تسلیم می شود در مقابل عرض حال باید رسید داده شود در صورتی که عرض حال در مدت قانونی داده شده باشد اداره ثبت آن را نزد محقق ثبت و یا دفتر محکمه که مرجع رسیدگی است ارسال می‌دارد اگر اداره ثبت تشخیص دهد که عرض حال خارج از مدت داده شده کتباً نظر خود را اظهار خواهد کرد و به حاکم محکمه ابتدائی محل اطلاع می‌دهد تا حاکم مزبور در جلسه اداری موافق نظامنامه وزارت عدلیه رسیدگی کرده رای دهد رای حاکم محکمه ابتدائی در این موضوع قاطع است.

۱۳- گزینه ۳ صحیح است. براساس ماده ۱۴ قانون ثبت

ماده ۱۴- تعیین حدود املاک واقعه در هر ناحیه متدرجاً بترتیب نمره املاک مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل می‌آید و تقاضاکنندگان ثبت و مجاورین برای روز تعیین حدود بوسیله اعلان احضار می‌شوند - این اعلان لااقل بیست روز قبل از تعیین حدود یک مرتبه در جرائد منتشر می شود بعلاوه مطابق نظامنامه وزارت عدلیه در محل نیز اعلانی منتشر خواهد شد.

۱۴- گزینه ۴ صحیح است. براساس ماده ۱۴ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰

ماده ۱۴- تعیین حدود املاک واقعه در هر ناحیه متدرجاً بترتیب نمره املاک مطابق نظامنامه وزارت عدلیه بعمل می‌آید و تقاضاکنندگان ثبت و مجاورین برای روز تعیین حدود به وسیله اعلان احضار می‌شوند - این اعلان لااقل بیست روز قبل از تعیین حدود یک مرتبه در جرائد منتشر می شود بعلاوه مطابق نظامنامه وزارت عدلیه در محل نیز اعلانی منتشر خواهد شد.

۱۵- گزینه ۲ صحیح است. براساس تبصره ماده ۱۵ قانون ثبت اسناد و املاک اصلاحی ۱۳۵۱.

تبصره - هرگاه حدود مجاورین از لحاظ عملیات ثبتی تثبیت و معین باشد تعیین حدود بدون انتشار آگهی با تبعیت از حدود مجاورین بعمل خواهد آمد.

۱۶- گزینه ۱ صحیح است. براساس تبصره ماده ۱۵ قانون ثبت

تبصره - هرگاه حدود مجاورین از لحاظ عملیات ثبتی تثبیت و معین باشد تعیین حدود بدون انتشار آگهی با تبعیت از حدود

مجاورین بعمل خواهد آمد و در این مورد در صورتیکه یک یا چند حد ملک مورد تعیین از اموال عمومی مربوط بدولت و

شهرداری و یا حریم قانونی آنها باشد تعیین حدود با حضور نمایندگان سازمانهای ذیربط بعمل خواهد آمد و عدم حضور نماینده

مزبور مانع انجام تعیین حدود نخواهد بود.

۱۷- گزینه ۴ صحیح است. برابر مواد ۱۶ و ۲۰ قانون ثبت اسناد و املاک

ماده ۱۶- هر کس نسبت به ملک مورد ثبت اعتراضی داشته باشد باید از تاریخ نشر اولین اعلان نوبتی تا ۹۰ روز اقامه دعوی نماید عرض حال مزبور مستقیماً با اداره یا دایره یا شعبه ثبتی که در ضمن اعلان نوبتی معین شده است تسلیم می شود در مقابل عرض حال باید رسید داده شود

ماده ۲۰- مجاوری که نسبت بحدود یا حقوق ارتفاقی حقی برای خود قائل است می‌تواند فقط تا سی روز از تاریخ تنظیم صورت مجلس تعیین حدود به وسیله اداره ثبت به مرجع صلاحیتدار عرض حال دهد.

۱۸- گزینه ۴ صحیح است. براساس ماده ۱۶ قانون ثبت اسناد و املاک.

ماده ۱۶- هر کس نسبت به ملک مورد ثبت اعتراضی داشته باشد باید از تاریخ نشر اولین اعلان نوبتی تا ۹۰ روز اقامه دعوی نماید عرض حال مزبور مستقیماً با اداره یا دایره یا شعبه ثبتی که در ضمن اعلان نوبتی معین شده است تسلیم می شود در مقابل عرض حال باید رسید داده شود

۱۹- گزینه ۱ صحیح است. براساس ماده ۱۶ قانون ثبت اسناد و املاک

ماده ۱۶- هر کس نسبت به ملک مورد ثبت اعتراضی داشته باشد باید از تاریخ نشر اولین اعلان نوبتی تا ۹۰ روز اقامه دعوی نماید عرض حال مزبور مستقیماً به اداره یا دایره یا شعبه ثبتی که در ضمن اعلان نوبتی معین شده است تسلیم می شود در مقابل عرض حال باید رسید داده شود.

۲۰- گزینه ۱ صحیح است. براساس ماده ۱۶ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰

ماده ۱۶- هر کس نسبت به ملک مورد ثبت اعتراضی داشته باشد باید از تاریخ نشر اولین اعلان نوبتی تا ۹۰ روز اقامه دعوی نماید عرض حال مزبور مستقیماً به اداره یا دایره یا شعبه ثبتی که در ضمن اعلان نوبتی معین شده است تسلیم می شود در مقابل عرض حال باید رسید داده شود.

۶ - ۳۴ ۳۲ ۳۴ (۰۷۱)

۱۴ ۴۰ ۳۰ ۳۲ (۰۷۱)

شیراز / پارامونت / ابتدای
خیابان قصردشت / کوچه ۱

www.fazel.ac.ir

fazelshiraz

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

اصول فقه

مدرس: دکتر گلستان رو

فصل اول: تعارض ادله

۱- کدام گزینه درباره تعارض ادله درست نیست؟

- ۱) دو یا چند دلیل که همگی حجت هستند و هیچ یک قطعی نیست و مدلول آنها تنافی دارند، متعارض هستند.
- ۲) تعارض ظاهری یا غیرمستقر درجایی است که امکان جمع عرفی یا دلالتی دارد یعنی جمع طبق مستندات لفظی که الزامی است.
- ۳) در تعارض واقعی امکان جمع عرفی نیست و اگر وجه ترجیحی نباشد، عقلاً و قانوناً تساقط و شرعاً تخییر ظاهری.
- ۴) در تعارض واقعی اگر مرجح صدور، مضمونی یا جهتی باشد، می توان حکم به تساقط داد.

۲- اگر یک نفر اقرار کند که سارق است و نفر دیگر اقرار کند که او سارق است. این حالت مصداق:

- ۱) تخصص (۲) ورود (۳) تعارض واقعی (۴) حکومت

۳- در کدام گزینه مرجح مضمونی وجود دارد؟

- ۱) در تعارض دو سند یکی رسمی و دیگری عادی است.
- ۲) در تعارض دو قرارداد یکی دارای احتمال اکراه است و دیگری چنین احتمالی ندارد.
- ۳) در تعارض دو خبر واحد راویان یکی عادل تر هستند.
- ۴) در تعارض شهود، یک دسته شهادتشان با جزئیات حادثه همخوانی بیشتری دارد.

۴- کدام گزینه مصداق ورود است؟

- ۱) « اکراه موجب عدم نفوذ معامله است » در ماده دیگر معامله با شرایط اهلیت، معتبر دانسته شده است، خروج ماده دوم از ماده اکراه
- ۲) « شخص حقوقی اگر طبق قانون مسؤول شناخته شود، محکوم می شود. » در تبصره می گوید: « مجازات موضوع این ماده درمورد اشخاص حقوقی دولتی و عمومی غیردولتی در مواردی که اعمال حاکمیت می کنند، اعمال نمی شود. »
- ۳) « در شهادت شرعی نباید علم به خلاف مفاد شهادت وجود داشته باشد، ... در صورتی که دادگاه به خلاف واقع بودن شهادت علم پیدا کند، شهادت معتبر نیست. » تقدم علم قاضی بر شهادت
- ۴) « هرکس پیامبر (ص) و یا هر یک از انبیای عظام الهی را دشنام دهد یا قذف کند، سب النبی است و به اعدام محکوم می شود. » طبق ماده دیگر « هرگاه متهم به سب ادعا نماید که اظهارات وی از روی اکراه، غفلت، سهو یا در حالت مستی یا ... سب النبی محسوب نمی شود. »

۵- کدام گزینه مصداق تزاحم است؟

- ۱) « هر رفتاری که در قانون برای آن مجازات تعیین شده جرم است. » « رفتار موجب هتک حرمت روحانیت جرم است »
- ۲) ربا جرم و موجب مجازات است. « ربا بین زن و شوهر نیست »
- ۳) هرگاه شخصی اولاد و ابوبین فقیری دارد باید مخارج هر دو را بپردازد اما شخصی فقط توانایی پرداخت نفقه یکی را دارد.
- ۴) شهادت شرط هیچ عقدی نیست، مگر طلاق

۶- در خصوص جمع تبرعی و جمع عرفی، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) جمع تبرعی، مربوط به ادله ناظر به بیان غیر الزامی است؛ اما جمع عرفی مربوط به ادله ناظر به بیان احکام الزامی است.
- ۲) جمع تبرعی، مربوط به تعارض دو دلیلی است که دلالت آنها در حد ظهور است؛ اما جمع عرفی مربوط به تعارض دو نص است.
- ۳) جمع تبرعی، جمعی دلبخواهی است که شاهدهی از لفظ آن بر گواهی نمی دهد؛ اما جمع عرفی جمعی است که میان دو یا چند دلیل متعارض با تکیه بر شواهد لفظی موجود در ادله صورت می گیرد.
- ۴) جمع تبرعی، صرفاً با لحاظ مناسبت حکم و موضوع صورت می گیرد؛ اما در جمع عرفی تاکید بر معیارهای عرفی خارج از حدود دلالتهای لفظی است.

۷- پس از وقوع بیع، ثابت می شود که معامله ناشی از اکراه بوده است، ادله اکراه بر ادله لزوم عقد بیع، به

چه دلیلی مقدم است؟

- ۱) حکومت (۲) تخصیص (۳) تخصص (۴) ورود

۸- در فرض تزاحم دو یا چند حکم، معیار ترجیح کدام است؟

- ۱) تقدم زمان صدور حکم (۲) تخییر به طور مطلق
- ۳) اهمیت حکم (۴) نزدیک بودن حکم به واقعیت

۹- کدام گزینه مصداق تعارض مستقر است؟

- ۱) ورود (۲) حکومت
- ۳) تخصیص (۴) تعارض دو اقرار

۱۰- تفاوت باب تعارض و تزامم، در کدام مورد است؟

- ۱) در تعارض، دلالت دلیل، مجمل است، ولی در باب تزامم، دو حکم که ضرورتاً یکی اهم و دیگری مهم است، با هم تزامم می نمایند.
- ۲) در تعارض، ناسازگاری در ناحیه دلالت دو یا چند دلیل است؛ ولی در تزامم، مشکل در ناحیه اجرا و امتثال حکم است.
- ۳) در باب تعارض، دو دلیل مطلقاً حتی در صورت ترجیح یکی بر دیگری، از اعتبار ساقط می شوند؛ ولی در تزامم، همواره تکلیف اهم مقدم می شود.
- ۴) در باب تزامم، معیار شناسایی حکم اهم از مهم، عقلی و بدیهی است، ولی در باب تعارض، معیارهای ترجیح، مبهم و اختلافی است.

۱۱- در کدام مورد، تعارض حتی از نوع غیر مستقر آن نیز وجود ندارد؟

- ۱) یکی از دو دلیل، قطعی و یقینی و دیگری ظنی باشد.
- ۲) بین دو دلیل، نسبت عام و خاص برقرار باشد.
- ۳) بین دو دلیل، نسبت مطلق و مقید برقرار باشد.
- ۴) یکی از دو دلیل، حاکم یا وارد بر دلیل دیگر باشد.

۱۲- در خصوص جمع دلالی (عرفی) و تبّعی، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) جمع تبّعی و عرفی، به یک معنی هستند.
- ۲) جمع تبّعی، مربوط به احکام غیر الزامی و جمع عرفی، مربوط به احکام الزامی است.
- ۳) کاربرد جمع تبّعی، در احکام مدنی و کاربرد جمع دلالی، در احکام کیفری است.
- ۴) جمع عرفی بر خلاف جمع تبّعی، بر پایه شاهد و قرینه لفظی صورت می گیرد.

۱۳- دو نسخه متعارض از یک قرارداد، درباره تعهد معینی وجود دارد. یکی از قراردادهای دلالت روشنی بر موضوع تعهد دارد، اما شائبه اکراهی بودن آن هم در میان است. قرارداد دیگر، فاقد شائبه اکراهی بودن است، اما دلالت آن بر موضوع تعهد، مبهم می باشد. کدام مورد زیر در خصوص این دو قرارداد، صحیح است؟

- ۱) هر دو قرارداد، مرجّح جهت صدور را دارند، ولی یکی از آنها دارای مرجّح دلالی نیز هست.
- ۲) هر دو قرارداد، دارای مرجّح مضمونی و جهت صدور یکسان هستند.
- ۳) یکی از قراردادهای، دارای مرجّح مضمونی و دیگری، دارای مرجّح سندی است.
- ۴) یکی از قراردادهای، دارای مرجّح جهت صدور و دیگری، دارای مرجّح دلالی است.

۱۴- کدام مورد در خصوص فرضی که کسی از پرداخت نفقه دو فرد واجب النفقه خود ناتوان باشد و تنها توان پرداخت نفقه یکی از آنها را دارد، صحیح است؟

- ۱) مصداق تزامم است و مکلف در پرداخت نفقه به هر یک از آنها، مطلقاً مخیر است.
- ۲) مصداق اجتماع امر و نهی است و باید جانب نهی را مقدم نمود.
- ۳) مصداق تزامم است و در فرض اهم بودن یکی از دو تکلیف، باید به تکلیف اهم عمل شود.
- ۴) مصداق تعارض دو حکم است و باید به حکمی که دلیل آن اظهر است، عمل نمود.

۱۵- مقتضای قاعده در مورد دو دلیل متعارض، کدام مورد است؟

- ۱) هر دو دلیل از درجه اعتبار ساقط می شوند، اگر یکی بر دیگری ترجیح نداشته باشد.
- ۲) هر دو شرعاً از درجه اعتبار خارجند؛ اما به حکم عقل، مکلف، در عمل به هر یک از آنها مخیر است.
- ۳) مکلف، در عمل به هر یک از آنها مطلقاً مخیر است.
- ۴) مکلف، در عمل به هر یک از آنها مخیر است، اگر احتیاط ممکن نباشد.

۱۶- در تعارض، مقصود از ترجیح به «احدئیت»، کدام مورد است؟

- ۱) در فرض تعارض، حکم شرعی یا قانونی که متضمن نوآوری و ابتکار عرفی باشد، مقدّم است.
- ۲) در فرض تعارض دو حکم شرعی یا قانونی، حکم شرعی مؤخر یا قانون مؤخر، مقدم خواهد شد.
- ۳) در دو واقعه حقوقی، همواره ابتدا واقعه جدیدتر باید رسیدگی و حل و فصل شود.
- ۴) برای حل تعارض، همواره باید حکمی را که منشأ حدوث حکم دیگر است، ملاک قرار داد.

۱۷- اگر فردی بداند که به آقای الف مدیون است اما مبلغ بدهی خود را فراموش کرده و مبلغ دین، مردد بین سه میلیون تومان یا پنج میلیون تومان باشد در این صورت:

- ۱) با استناد به اصل برائت ذمه از دین، حکم به پرداخت مبلغ اقل می شود و خلاف آن هم بعداً قابل اثبات نیست.
- ۲) با استناد به اصل برائت ذمه از دین، حکم به پرداخت مبلغ اقل می شود مگر اینکه بعداً خلاف آن ثابت شود.
- ۳) مکلف با استناد به اصل احتیاط، موظف به پرداخت مبلغ اکثر است.
- ۴) مکلف با استناد به اصل تخییر، می تواند مبلغ ۳ یا ۵ میلیون تومان را بپردازد.

۱۸- تخییر مکلف در باب تزاحم احکامی که یکی بر دیگری ترجیحی ندارند چه نوع حکمی است؟

- ۱) حکم واقعی عقلی
- ۲) حکم ظاهری عقلی
- ۳) حکم واقعی شرعی
- ۴) حکم ظاهری شرعی

۱۹- تخییر در "واجب تخییری"، "اصل تخییر" و «باب تزاحم» و «تعارض دو خبر واحد» به ترتیب بیانگر کدام حکم است؟

- ۱) ظاهری / واقعی / ظاهری / واقعی
- ۲) واقعی / ظاهری / ظاهری / ظاهری
- ۳) ظاهری / ظاهری / واقعی / واقعی
- ۴) واقعی / واقعی / ظاهری / ظاهری

۲۰- در موردی که پدر فردی فوت کند و پسر کافرش مسلمان شود:

- ۱) اگر فوت پدر (موثرت)، مجهول التاريخ باشد و مسلمان شدن پسر، معلوم التاريخ باشد پسر از پدر ارث می برد.
- ۲) اگر مسلمان شدن پسر، مجهول التاريخ بوده و فوت موثرت (پدر)، معلوم التاريخ باشد پسر از پدر ارث نمی برد.
- ۳) اگر فوت موثرت (پدر) معلوم التاريخ بوده و مسلمان شدن وارث (پسر) مجهول التاريخ باشد پسر از پدر ارث می برد.
- ۴) گزینه او

۲۱- ماده ۲۰۳ ق.م بیان می دارد: «اکراه، موجب عدم نفوذ معامله است اگرچه از طرف شخص خارجی غیر از متعاملین واقع شود». اما بر اساس ماده ۲۰۷ ق.م: «ملزم شدن شخص به انشاء معامله به حکم مقامات صالحه قانونی، اکراه محسوب نمی شود». کدامیک از گزینه های زیر در خصوص رابطه این دو ماده صحیح است؟

- ۱) ماده ۲۰۷ وارد بر ماده ۲۰۳ است.
- ۲) ماده ۲۰۷، مخصّص ماده ۲۰۳ است.
- ۳) ماده ۲۰۷، حاکم بر ماده ۲۰۳ است.
- ۴) ماده ۲۰۷ تخصصاً از ماده ۲۰۳ خارج است.

۲۲- ماده ۳۰ قانون مدنی می گوید: "هر مالکی نسبت به مایملک خود حق همه گونه تصرف و انتفاع دارد...." ماده ۱۳۲ ق.م می گوید: "کسی نمی تواند در ملک خود تصرفی کند که مستلزم تضرر همسایه شود مگر تصرفی که به قدر متعارف و برای رفع حاجت یا رفع ضرر از خود باشد". نسبت بین این دو ماده چیست؟

- ۱) تخصّص
- ۲) تخصیص
- ۳) حکومت
- ۴) ورود

۲۳- در کدامیک از تعارض های زیر، تقدم یک دلیل بر دیگری از باب ورود نیست؟

- ۱) تعارض قاعده قرعه با اصل استصحاب
- ۲) تعارض استصحاب با اماره ها
- ۳) تعارض استصحاب سببی با استصحاب سببی
- ۴) تعارض قاعده لاضرر با قاعده تسلیط

۲۴- در کدامیک از موارد زیر، ورود رخ نداده است؟

- ۱) تعارض استصحاب با قاعده صحت
- ۲) تعارض ادله اجتهادی با ادله فقهاتی
- ۳) تعارض قاعده نفی عسر و حرج با ادله احکام اولیه
- ۴) تعارض استصحاب با اصل برائت

۲۵- اگر دلیلی موجب توسعه یا تضییق موضوع یا حکم دلیل دیگر به صورت تعبدی شود این حالت را می گویند.

- ۱) حکومت
- ۲) تخصیص
- ۳) تخصّص
- ۴) ورود

۲۶- ترجیح دلیل اجتهادی بر دو اصل «تخییر عقلی» و «برائت شرعی» به ترتیب از چه بابی است؟

- ۱) حکومت / حکومت
۲) ورود / ورود
۳) تخصیص / حکومت
۴) ورود / حکومت

۲۷- ماده ۹۵۶ ق.م مقرر می دارد: «اهلیت برای دار بودن حقوق، با زنده متولد شدن انسان، شروع و با مرگ او تمام می شود». اما با توجه به مواد ۱۰۱۸ و ۱۰۱۹ ق.م و نیز ماده ۱۵۷ ق.ا.ح باید موت فرضی را که توسط حکم دادگاه اعلام می شود در حکم موت حقیقی محسوب و موجب پایان اهلیت دانست. این وضعیت، مصداق کدام گزینه است؟

- ۱) ورود
۲) تخصیص
۳) تخصیص
۴) حکومت

۲۸- در کدام مورد، خروج موضوعی است نه حکمی؟

- ۱) حکومت و تخصیص
۲) تخصیص و ورود
۳) فقط تخصیص
۴) فقط ورود

۲۹- کدامیک از شرایط تحقق تعارض ادله نیست؟

- ۱) تعدد ادله متعارض
۲) دارا بودن شرایط حجیت
۳) قطعی بودن یکی از ادله متعارض
۴) وجود تنافی در مدلول دو دلیل

۳۰- در تعارض دو دلیل ، چه زمان به قاعده عقلی «الدلیلان اذا تعارضا تساقطا» مراجعه می کنیم ؟

- ۱) در تعارض واقعی دو دلیل
۲) در تعارض ظاهری دو دلیل
۳) در تعارض واقعی دو دلیل ، آنجا که حالت تعادل (تکافؤ) بین ادله متعارض باشد در تمام موارد
۴) در تعارض واقعی دو دلیل ، آنجا که حالت تعادل (تکافؤ) بین ادله متعارض باشد در تعارض های قانونی و فقهی بجز تعارض روایات

۳۱- کدامیک از موارد زیر از جمله مرجحات باب تراحم است؟

- ۱) مقدم شدن تکلیف فوری و مضیق بر واجب موسع
۲) مقدم شدن تکلیف اهم بر مهم
۳) مقدم شدن حکم فاقد بدل و نیز مقدم شدن تکلیفی که از نظر زمانی مقدم است.
۴) همه موارد

۳۲- اگر دو شاهد عادل، شهادت دهند که فرشی که در تصرف علی است از آن احمد است و تصرف علی در آن غیرقانونی و نامشروع است؛ در این صورت:

- ۱) اماره ید بر شهادت مقدم است.
۲) شهادت بر اماره ید مقدم است.
۳) شهادت و اماره ید هر دو تساقط می کنند و با مراجعه به قواعد کلی و نهایتاً اصول عملیه باید قضیه را حل نمود.
۴) شهادت و اماره ید هر دو تساقط می کنند و با استناد به اصل استصحاب همچنان علی را متصرف فرش می دانیم.

۳۳- ماده ۱۵۷ ق.م می گوید: ((هرگاه دو زمین در ۲ طرف نهر ، محاذی هم واقع شوند و حق تقدّم یکی بر دیگری محرز نباشد و هر ۲ در ۱ زمان بخواهند آب ببرند و آب کافی برای هر ۲ نباشد باید برای تقدّم وتأخر در بردن آب ، به نسبت حصه قرعه زده ...)) ماده ۱۵۸ همین قانون می گوید: ((هر گاه تاریخ احیاء اراضی اطراف رودخانه مختلف باشد زمینی که احیاء آن مقدم بوده است در آب نیز مقدم می شود بر زمین متأخر، اگر چه پائین تر از آن باشد)) . رابطه این ۲ ماده با یکدیگر ، ... است

- ۱) ورود
۲) حکومت
۳) تخصیص
۴) تخصیص

۳۴- ماده ۱۰۴۵ ق.م می گوید: «نکاح با اقارب نسبی ذیل ممنوع است...» و ماده ۱۰۴۶ همین قانون بیان می دارد: «قربان رضاعی از حیث حرمت نکاح، در حکم قرابت نسبی است...». در خصوص رابطه مواد فوق الذکر با هم کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) ماده ۱۰۴۶، وارد بر ماده ۱۰۴۵ ق.م است.
۲) ماده ۱۰۴۶، مخصّص ماده ۱۰۴۵ ق.م است.
۳) ماده ۱۰۴۶، حاکم بر ماده ۱۰۴۵ ق.م است.
۴) ماده ۱۰۴۶، مقیّد ماده ۱۰۴۵ ق.م است.

۳۵- تقدم ماده ۱۲۸۱ ق. م بر ماده ۱۲۷۵ از کدام باب است ؟

«ماده ۱۲۸۱ ق. م : قید دین در دفتر تجار ، به منزله اقرار کتبی است.»

«ماده ۱۲۷۵ ق. م : هرکس اقرار به حقی برای غیر کند ، ملزم به اقرار خود خواهد بود.»

(۱) حکومت (۲) ورود (۳) تخصّص (۴) تخصیص

۳۶- مطابق اصل ۷۷ ق. ا : «عهد نامه ها ، مقاله نامه ها ، قراردادهای و موافقت نامه های بین المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد» . بر اساس نظریه نظریه تفسیری شورای نگهبان ، « ... قراردادهایی که برای انجام معامله با شرکت های خارجی دارای شخصیت حقوقی منعقد می شود ، خود به خود مشمول اصل ۷۷ ق. ا . نبوده یعنی قرار داد بین المللی محسوب نمی شود ... و نیاز به تصویب مجلس ندارد ... » .

بنابراین ، این گونه قراردادهای از کدام باب ، از اصل ۷۷ ق. ا . خارج هستند؟

(۱) تخصّص (۲) ورود (۳) حکومت (۴) تخصیص

۳۷- در تعارض قاعده قرعه با اصل عملی استصحاب ، کدام یک مقدم است؟

(۱) قاعده قرعه بر اصل استصحاب، حکومت دارد.

(۲) اصل استصحاب بر قاعده قرعه ، حکومت دارد.

(۳) قاعده قرعه بر استصحاب ، ورود دارد.

(۴) اصل استصحاب بر قاعده قرعه ، ورود دار.

۳۸- در تعارض اماره قانونی و اماره قضایی، کدام یک مقدم است؟

(۱) اماره قضایی

(۲) اماره قانونی

(۳) هر دو اماره قانونی و قضایی از اعتبار ساقط می شوند.

(۴) برحسب مورد، گاهی اماره قانونی و گاهی اماره قضایی مقدم می شود.

فصل دوم: منطوق و مفهوم

۳۹- کدام یک از گزینه های زیر نشانگر دلالت التزامی است؟

(۱) حد سرقت در مرتبه دوم قطع پای چپ است، دلالت پای چپ بر انگشتان تا برآمدگی

(۲) مورد معامله باید معین باشد. دلالت مورد معامله بر مبيع و ثمن.

(۳) مساقات معامله ای است که بین صاحب درخت مثمر و امثال آن با عامل در مقابل حصه معین از ثمره واقع می شود. دلالت واژه مساقات

بر معامله مطرح در ماده

(۴) مرتهن به راهن اذن در فروش مال مرهونه می دهد، دلالت اذن در فروش مال بر فک رهن

۴۰- کدام گزینه بیانگر دلالت اقتضاء است؟

(۱) «دروغگویی در محضر دادگاه جرم است.» دلالت این جمله بر اینکه دروغ نگویند.

(۲) دلالتی که مورد نظر گوینده نیست.

(۳) طبق ماده ۵۷۰ ق.م. : « جعاله بر عمل نامشروع و یا بر عمل غیرعقلایی باطل است» از این ماده می فهمیم شرط و دلیل بطلان، نامشروع

بودن یا غیرعقلایی بودن عمل است.

(۴) هیئت مدیره طرح را رد کرد. دلالت این جمله بر اینکه اعضای هیئت مدیره طرح را رد کردند.

۴۱- کدام گزینه مفهوم ندارد؟ (نفی شرط بر نفی جزا دلالت ندارد)

(۱) « اگر بایع تدلیس نموده باشد، مشتری حق فسخ معامله را دارد.»

(۲) « ... عملیات و اقداماتی که فقط مقدمه جرم بوده و ارتباط مستقیم با وقوع جرم نداشته باشد، شروع به جرم نیست.»

(۳) « حق گذشت به وراثت قانونی متضرر از جرم منتقل و در صورت گذشت همگی وراثت، تعقیب، رسیدگی و اجرای مجازات موقوف می

گردد.»

(۴) « اگر زن عسر و حرج داشت می تواند تقاضای طلاق دهد.»

۴۲- کدام گزینه مفهوم وصف دارد؟ (نفی قید بر نفی حکم دلالت دارد)

- ۱) « برای تأسیس و ثبت شرکت های سهامی خاص فقط تسلیم اظهارنامه به ضمیمه مدارک زیر به مرجع ثبت شرکت ها کافی است...»
- ۲) « امین نمی تواند غیر از جهت حفاظت، تصرفی در ودیعه کند.»
- ۳) « اقرار باید منجز باشد.»
- ۴) « هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شود جرم است.»

۴۳- کدام مورد قید حکم نیست؟

- ۱) « هر گاه یک نفر سبب تلف مالی را ایجاد کند و دیگری مباشر تلف شدن آن مال بشود، مباشر مسؤول است مگر این که سبب اقوی از مباشر باشد.»
- ۲) « جعله تعهدی است جایز و مادام که عمل به اتمام نرسیده است هر یک از طرفین می توانند رجوع کنند.»
- ۳) « امتناع از تأدیه وجه برات باید در ظرف ده روز از تاریخ وعده ... معلوم گردد.»
- ۴) « ربیبه که در دامن شما بزرگ شده بر شما حرام است.»

۴۴- کدام گزینه بیانگر قیاس اولویت است؟

- ۱) « تمام اموری که وکیل قبل از رسیدن خبر عزل به او در حدود وکالت خود بنماید نسبت به موکل نافذ است.» دلالتش بر اینکه بعد از رسیدن خبر عزل نافذ نیست.
- ۲) تاجر ورشکسته از تصرف در اموال ممنوع است، دلالتش بر این که تاجر غیرورشکسته از تصرف ممنوع نیست.
- ۳) مداخله در بیع دیگری که تراضی کرده اند یا نزدیک تراضی هستند جایز نیست. سرایت همین حکم به مداخله در اجاره دیگری که نزدیک تراضی هستند.
- ۴) « اگر در بین ورثه متوفای کافری، مسلم باشد، وارث کافر ارث نمی برد اگرچه در درجه مقدم بر مسلم باشد.» دلالتش بر اینکه اگر کافر در درجه مقدم نباشد، ارث نمی برد.

۴۵- تدریس عربی تا دوره متوسطه است، اگر غایت در مغیا داخل نباشد:

- ۱) حکم مفهوم را دارد.
- ۲) تدریس در متوسطه هم لازم است.
- ۳) مبهم است.
- ۴) تدریس در متوسطه لازم نیست.

۴۶- مقصود از اصل «عدم تداخل اسباب»، کدام مورد است؟

- ۱) هرگاه دو سبب، منشأ اثر شرعی یا حقوقی باشند، هر سبب به طور مستقل، آن اثر را پدید می آورد.
- ۲) هرگاه دو سبب، دو نتیجه جداگانه را در پی داشته باشند، آن دو نتیجه با یکدیگر تداخل نمی کنند.
- ۳) هم دو عامل حقوقی اثرگذار و هم نتیجه آن دو، با یکدیگر تداخل نمی کنند.
- ۴) قاعده ای صرفاً فلسفی است و به اجماع دانشمندان اصولی، در فقه و حقوق، مطلقاً کاربرد ندارد.

۴۷- طبق ماده ۸۷۵ ق.م. «شرط وراثت، زنده بودن در حین فوت مورث است...». دلالت این ماده بر اینکه

«اگر وارث در حین فوت مورث زنده نباشد، ارث نمی برد»، ناشی از کدام است؟

- ۱) مفهوم مخالف شرط
- ۲) مفهوم موافق
- ۳) منطوق صریح
- ۴) مفهوم وصف

۴۸- در کدام مورد، با انتفای یکی از شروط، حکم در جزا منتفی نمی شود؟

- ۱) اگر در طرف مصالحه و یا در مورد صلح اشتباهی واقع شده باشد، صلح باطل نیست.
- ۲) در صورت تعدد وارث و عدم توافق بین آنها، مال ودیعه به حاکم رد می شود.
- ۳) هرگاه کسی دیگری را بترساند و موجب فرار او گردد و آن شخصی، در حال فرار، خود را از جای بلندی پرت کند و بمیرد ترساننده ضامن است.
- ۴) هرگاه کسی اتفاقاً و بدون قصد به شخصی برخورد کند و موجب آسیب او شود، خطای محض است.

۴۹- طبق ماده ۲۷۵ ق.م « متعهد له را نمی توان مجبور نمود که چیز دیگری قبول نماید اگرچه آن شیء قیمتاً

معادل یا بیشتر از موضوع تعهد باشد.» دلالت ماده بر این که متعهد له را نمی توان مجبور به قبول چیز دیگری

کرد، اگر شیء قیمتاً کمتر از موضوع تعهد باشد، ناشی از کدام است؟

- ۱) مفهوم مخالف حصر
- ۲) قیاس ساده
- ۳) مفهوم موافق
- ۴) دلالت مطابقی

۵۰- دلالت کلام بر آنچه لازمه آن است اما گوینده آن را اراده نکرده است بوده و از اقسام می باشد.

- ۱) دلالت تنبیه/ دلالت سیاقی که ملازمه بین عبارت و مدلول آن به نحو غیر باین
- ۲) دلالت اشاره/ دلالت سیاقی که ملازمه بین عبارت و مدلول آن به نحو غیر باین
- ۳) دلالت اقتضاء/ دلالت سیاقی که ملازمه بین عبارت و مدلول آن به نحو باین به معنی اخص
- ۴) دلالت اقتضاء/ دلالت سیاقی که ملازمه بین عبارت و مدلول آن به نحو غیر باین

۵۱- ماده ۱۰۴۸ ق.م می گوید: «جمع بین دو خواهر ممنوع است اگرچه به عقد منقطع باشد». اینکه استنباط کنیم «جمع بیش از دو خواهر ممنوع است» مصداق کدام گزینه است؟

- ۱) مفهوم مخالف وصف
- ۲) مفهوم موافق
- ۳) مفهوم مخالف شرط
- ۴) منطوق غیر صریح

۵۲- ماده ۴۲ قانون کار مقرر می دارد: «حداقل مزد منحصراً باید به صورت نقدی پرداخت شود...». اینکه استنباط کنیم «کارفرما نمی تواند حداقل مزد را به صورت غیر نقدی پرداخت کند» مصداق کدام گزینه است؟

- ۱) مفهوم استثنا
- ۲) مفهوم شرط
- ۳) مفهوم حصر
- ۴) مفهوم موافق

۵۳- کدام مورد دارای مفهوم مخالف است ؟

- ۱) ضامنی که به قصد تبرع ضمانت کرده باشد ، حق رجوع به مضمون عنه را ندارد.
- ۲) هر گاه کسی مال دیگری را تلف کند باید مثل قیمت آن را بدهد.
- ۳) هر گاه بالغ ، نابالغ را بکشد ، قصاص می شود.
- ۴) تصرف به عنوان مالکیت ، دلیل مالکیت است.

۵۴- کدامیک از عبارات زیر فقط منطوق دارند و مفهوم ندارند؟

- ۱) هیچ کس نمی تواند بیش از یک اقامتگاه داشته باشد (ماده ۱۰۰۳ ق.م).
- ۲) عقد محقق می شود به قصد انشاء به شرط مقرون بودن به چیزی که دلالت بر قصد کند (ماده ۱۹۱ ق.م).
- ۳) در روابط زوجین، ریاست خانواده از خصایص شوهر است (ماده ۱۱۰۵ ق.م).
- ۴) ۱ و ۳

۵۵- کدامیک از عبارات زیر، مفهوم شرط دارد؟

- ۱) «اگر وکیل استعفا دهد وکالت مرتفع می شود» (بند ۲ ماده ۶۷۸ ق.م).
- ۲) «اگر موصی ثانیاً وصیتی بر خلاف وصیت اول نماید وصیت دوم صحیح است» (ماده ۸۳۹ ق.م).
- ۳) «اگر مبیع حیوان باشد مشتری تا سه روز از حین عقد اختیار فسخ معامله را دارد» (ماده ۳۹۸ ق.م).
- ۴) «اگر شرط شده باشد که مرتهن حق فروش عین مرهونه را ندارد باطل است» (ماده ۷۷۸ ق.م).

۵۶- کدام مورد مفهوم دارد؟

- ۱) « صیغه طلاق و در حضور لا اقل دو نفر مرد عادل که طلاق را بشنوند واقع گردد» (ماده ۱۱۳۴ ق.م).
- ۲) « هیچ کس نمی تواند طرق و شوارع عامه و کوچه هایی را که آخر آن ها مسدود نیست تملک نماید» (ماده ۲۴ ق.م).
- ۳) « غیر از پدر و جد پدری کسی حق ندارد برای طفل وصی معین کند.»
- ۴) همه موارد

۵۷- کدامیک از عبارات زیر مفهوم دارند؟

- ۱) هر کسی می تواند شغلی را که بدان مایل است انتخاب کند.
- ۲) تشکیل اجتماعات و راهپیمایی ها، بدون حمل سلاح به شرط آنکه محل به مبانی اسلام نباشد آزاد است. (اصل ۲۷ ق.ا).
- ۳) هرگونه شکنجه برای گرفتن اقرار و یا کسب اطلاع، ممنوع است. (اصل ۳۸ ق.ا).
- ۴) موصی می تواند یک نفر را برای نظارت در عملیات وصی نماید. (ماده ۸۵۷ ق.م).

۰۶ - ۳۴ ۳۲ ۳۴ (۰۷۱)
۱۴ ۴۰ ۳۰ ۳۲ (۰۷۱)

شیراز / پارامونت / ابتدای
خیابان قصردشت / کوچه ۱

www.fazel.ac.ir

fazelshiraz

فاضل توربو

جمع بندی و حل تست وکالت ۱۴۰۲

پاسخنامه

- ۱- گزینه ۴ صحیح است. در صورت وجود مرجح، به دلیل ترجیح به آن عمل می شود و نمی توان حکم به تساقط داد.
- ۲- گزینه ۳ صحیح است. زیرا بین دو دلیل امکان جمع نیست و سایر گزینه ها مصداق تعارض ظاهری یا غیرمستقر هستند که امکان جمع ادله وجود دارد.
- ۳- گزینه ۴ صحیح است. گزینه ۱ سند رسمی و در گزینه ۳ مرجح سندی یا صدور دارد. گزینه ۲ قرارداد فاقد اکره دارای مرجح جهت صدور است.
- ۴- گزینه ۳ صحیح است. تقدم دلیل قوی تر بر ضعیف تر ورود است. گزینه ۱ و ۴ حکومت است زیرا ترجیح ادله ثانویه بر اولیه است. گزینه ۲ نیز تبصره نقش مقید دارد. گزینه ۲ تخصیص است.
- ۵- گزینه ۳ صحیح است. زیرا در مقام امتثال و اجرا نمی تواند نفقه هر دو را بپردازد. گزینه ۱ و ۳ هر دو حکومت هستند زیرا هتک حرمت جرم نیست اما به عنوان جرم فرض شده و ربا بین زن و شوهر واقعا ربا است اما فرض شده که ربا نیست. گزینه ۴ نیز تخصص است زیرا طلاق واقعا عقد نیست و خودبخود و واقعا خارج است.
- ۶- گزینه ۳ صحیح است. منظور از قاعده «الجمع مهما أمکن أولى من الطرح» جمع عرفی و به تعبیر دیگر جمع مقبول است یعنی جمعی که مورد پسند عرف یا مستند به شواهد و قرائن کافی باشد. اما اگر چنین نباشد جمع ادله، جمع تبرعی بوده که معتبر نیست.
- ۷- گزینه ۱ «صحیح است». تقدم احکام ثانویه بر اولیه از باب حکومت است زیرا قلمرو احکام اولیه را افزایش یا کاهش می دهد و اکره جزء احکام ثانویه است. حکومت: تصرف یکی از دو دلیل (دلیل حاکم) در موضوع یا محمول دلیل دیگر (دلیل محکوم) به صورت توسعه یا تضییق.
- ۸- گزینه ۳ صحیح است. در باب تزامم دو یا چند حکم، مرجحاتی وجود دارند که موجب ترجیح یک حکم بر حکم دیگر می شوند و یکی از این مرجحات، مقدم شدن تکلیف اهم بر مهم است که خود، مصادیقی دارد. این مورد، همان اهمیت حکم است که در گزینه ۳ آمده است. برای شناخت مرجحات باب تزامم به صفحات ۳۴۰ تا ۳۴۲ کتاب اصول فقه مؤسسه فاضل نمایید.
- ۹- گزینه ۴ «صحیح است». تعارض یعنی تنافی و ناسازگاری مدلول و معنای دو یا چند دلیل، به گونه تناقض یا تضاد، مانند تعارض امارات و اصول عملیه. تعارض دو نوع است: الف) تعارض مستقر یا واقعی در صورتی است که بین مدلول و معنای دو دلیل چنان تنافی و ناسازگاری وجود داشته باشد که نتوان این تنافی را برطرف کرد. ب) تعارض ظاهری یا غیرمستقر در مواردی است که در نگاه اولیه تعارض دارند اما می توان بین آن ها سازگاری برقرار نمود با قواعدی مانند تخصیص، تقیید، حکومت و ورود. از شرایط تعارض عبارت اند از: ۱. تعدد ادله متعارض. ۲. دارا بودن شرایط حجیت. ۳. قطعی نبودن هیچ یک از دو دلیل چون اگر یک دلیل قطعی باشد دلیل دیگر نمی تواند با آن در تعارض باشد. تعارض عام و خاص و مطلق و مقید و حکومت و ورود همگی جزء تعارض ظاهری یا غیرمستقر هستند.
- ۱۰- گزینه ۲ صحیح است. تعارض به برخورد و تنافی و ناسازگاری بین مدلول دو یا چند دلیل (و به تعبیر برخی ناسازگاری در ناحیه دلالت دو یا چند دلیل) در مرحله جعل و انشاء و قانونگذاری و تشریح (وضع و انشاء) گفته می شود اما تزامم به برخورد احکام در مرحله اجرا و امتثال به دلیل ناتوانی مکلف از اجرای توأمان احکام گفته می شود. گزینه ۳ به این دلیل نادرست است که در حالت تعارض مستقر دو دلیل اگر یکی از دلایل به سبب مرجحی بر دیگری ترجیح داشت آن دلیل را باید بر دیگری ترجیح داد و در حالت فقدان ترجیح که آن را تعادل یا تکافو ادله متعارض می گویند اگر تعارض بین روایات بود به قاعده ثانویه شرعی که بیانگر تخییر است مراجعه می کنیم و اگر سایر تعارض ها بود به قاعده اولیه عقلی که به طور مطلق قاعده هم گفته می شود و بیانگر تساقط ادله متعارض است مراجعه می کنیم و در تزامم هم ابتدا به مرجحات باب تزامم مراجعه می کنیم و در صورت فقدان مرجحات، به راهکار تخییر که یک حکم واقعی عقلی است مراجعه می کنیم. مرجحات باب تزامم فقط تقدم اهم بر مهم نبوده و موارد دیگری نیز است فلذا گزینه ۱ نادرست است. همچنین دلیل دیگر بر نادرستی گزینه ۱، بیان ویژگی ناصحیح تعارض (یعنی مجمل بودن دلالت دلیل) است. گزینه ۴ هم ناصحیح است چون تنها معیار شناسایی حکم اهم از مهم، عقل نیست و دستورات شارع و قانونگذار نیز است.
- ۱۱- گزینه ۱ صحیح است. تعارض ادله بین دو دلیل قطعی یا یک دلیل قطعی و یک دلیل غیرقطعی (اعم از دلیل ظنی و اماره یا اصول عملیه) واقع نخواهد شد. در واقع یکی از شرایط تعارض، عدم قطعیت هر دو دلیل می باشد. در حالات بیان شده در گزینه های ۲، ۳ و ۴ تعارض غیر مستقر یا بدوی یا ابتدایی یا ظاهری وجود دارد.
- ۱۲- گزینه ۴ صحیح است. در حالت تعارض غیر مستقر یا بدوی یا ابتدایی یا ظاهری ادله، راهکار حل تعارض، مراجعه به قاعده جمع عرفی (جمع مقبول) می باشد. قاعده جمع عرفی (الجمع مهما أمکن أولى من الطرح) یعنی جمعی که مورد پسند عرف یا مستند به شواهد و قرائن کافی باشد و به تعبیری بر پایه شاهد و قرینه لفظی صورت می گیرد بر خلاف جمع تبرعی ادله که جمع دلخواهی است که شاهی از لفظ بر آن گواهی نمی دهد و معتبر نمی باشد.
- ۱۳- گزینه ۴ صحیح است. در این جا تعاریفی از مرجح جهتی و مرجح مضمونی از کتاب اصول فقه کاربردی (ج ۳) نوشته استادان قافی و شریعتی نقل می کنیم:
- مرجح جهتی: مرجحاتی که ترجیح دهنده جهت صدور روایت است. منظور از «جهت صدور» تشخیص این امر است که آیا روایت برای بیان حکم واقعی از سوی امام (ع) صادر شده یا به سبب مصالح و جهات مهم تری که مد نظر امام معصوم (ع) بوده، روایت بیان کننده حکمی غیر از حکم واقعی است. برای مثال، امام (ع) به جهت رعایت تقیه و برای حفظ جان خود یا حفظ جان شیعیان و راویان، حکمی خلاف واقع بیان فرموده است. به عقیده شیخ انصاری، «مخالفت عامه» یک مرجح جهتی است؛ زیرا هنگامی که یک روایت مخالف عامه باشد، این احتمال در ذهن تقویت می شود که در صدور روایت مزبور هیچ گونه تقیه در کار نبوده و روایت در صدد بیان حکم واقعی است.

مرجح مضمونی: مرجحاتی که ناظر به مطابقت مضمون روایت با واقع و نزدیک تر بودن به حکم واقعی است، مرجح مضمونی نامیده می شود. مانند ترجیح به «موافقت کتاب»؛ زیرا اگر روایتی موافق کتاب و روایت دیگری مخالف کتاب باشد، موافقت با کتاب این احتمال را در ذهن تقویت می کند که روایت مورد نظر با واقع منطبق تر و به آن نزدیک تر است.

نام دیگر مرجح مضمونی، مرجح دلالی است. در فرض سوال ۷۷، قرارداد اول که شائبه اکراهی بودن آن در میان است به قیاس با تعریف مرجح جهتی، دارای مرجح جهت صدوری است اما قرارداد دوم که فاقد چنین شائبه ای است اما دلالت آن بر موضوع تعهد مبهم است به قیاس با تعریف مرجح مضمونی، دارای مرجح دلالی است.

۱۴- گزینه ۳ صحیح است. چنین فردی در واقع با دو تکلیف روبرو شده که با هم تعارض ندارند یعنی در مرحله تشریح و قانونگذاری، مشکلی ندارند، اما در مقام امتثال و اجرا امکان عمل به هر دو را ندارد که مصداق تزام است و در باب تزام، اگر یکی اهم باشد به همان عمل می شود یعنی طبق مرجحات باب تزام عمل می شود مانند کسی که توان پرداخت نفقه پدر و زوجه را ندارد، نفقه زوجه اهم است و اگر هر دو مساوی باشند مانند نفقه پدر و مادر و توان پرداخت هر دو را ندارد، تخییر عقلی واقعی جاری می شود.

۱۵- گزینه ۱ صحیح است. هرگاه دو دلیل با هم متعارض باشند، ابتدا به این نکته توجه می شود؛ اگر یکی وجه ترجیحی داشته باشد بر دیگری مقدم می شود و به آنها متراجحین یا متفاضلین گفته می شود؛ اما اگر هیچ وجه ترجیحی نباشد طبق عقل و قانون، هر دو تساقط می کنند و به آنها متعادلین یا متکافئین گفته می شود.

۱۶- گزینه ۲ صحیح است. هرگاه دو حکم با هم تعارض دارند، ابتدا باید به این مسئله توجه شود که اگر یکی از دو حکم بر دیگری ترجیح داشته باشد، باید به همان عمل نمود یعنی طبق «مرجحات باب تعارض» مرجح یعنی «وجه ترجیح» که این وجه ترجیحها اگر در روایاتی که به آنها اخبار علاجیه گفته می شود، بیان شده باشند، به آنها مرجحات منصوصه می گویند. (اخبار علاجیه، مجموعه روایاتی است که درباره رفع تعارض هستند). مرجحات منصوصه عبارتند از: ۱. صفات راوی یعنی ترجیح روایتی که راوی آن عادل تر، فقیه تر، صادق تر و با تقواتر است، (ترجیح عدل، فقه، اصدق، اورع) ۲. شهرت یعنی ترجیح روایتی که شهرت عملی دارد و توسط مشهور فقها به عنوان مستند حکم به کار رفته است. ۳. موافقت کتاب، یعنی ترجیح روایتی که با مضمون آیات قرآن موافق است بر روایتی که مضمون آن خلاف مضامین قرآن است. ۴. مخالفت با عامه نیز به عنوان یکی از مرجحات بیان شده یعنی حکم روایت مخالف دیدگاه اهل سنت باشد بر روایتی که موافق اهل سنت است، ترجیح دارد. چون در مخالفت عامه تقیه نیست و بیانگر حقیقت است و منظور از عامه آن دسته از اهل سنت است که در اجتهاد به قیاس و رأی عمل می کنند. برخی از فقهای معاصر تنها همین دو وجه ترجیح یعنی موافقت قرآن و مخالفت با عامه را قبول دارند. ۵. ترجیح به أحدثیت یعنی دو روایت متعارض که از نظر زمان صدور با هم فرق دارند، روایتی که جدیدتر است و تاریخ آن مؤخر است، مقدم است.

۱۷- گزینه ۲ صحیح است. ر.ک به صفحه ۱۸۴ کتاب اصول فقه کاربردی ج ۳، نوشته سعید قافی و حسین شریعتی و مبحث اصل برائت از کتاب اصول فقه فاضل نوشته حوریا سجادی و سیدمحمدباقر حسینی. اگر خلاف حکم یا موضوع ثابت شده به وسیله امارات یا اصول عملیه، در آینده ثابت شد (اعم از اینکه به طور یقینی یا ظنی با ظن معتبر، خلاف مفاد اماره یا اصل عملی ثابت شود) آنچه براساس اماره یا اصل عملی انجام شده کفایت نمی کند (عدم اجزا) مگر در مورد احکامی که با حجت شرعی دیگر، خلافتش کشف شود که در این صورت آنچه انجام شده کفایت می کند (اجزا).

۱۸- گزینه ۱ صحیح است.

۱۹- گزینه ۴ صحیح است. در واجب تخییری و باب تزام هر کدام انجام شود درست است و واقعی اما در اصل تخییر و تخییر دو جز واحد مشخص نیست کدام یک درست است.

۲۰- گزینه ۴ صحیح است. اگر وقوع دو حادثه مسلم باشد ولی زمان وقوع یکی از دو حادثه، مجهول و دیگری معلوم باشد در جانب حادثه مجهول تاریخ، اصل تأخر حادث (استصحاب عدم حدوث حادث) را می توان اجرا کرد و نتیجه آن این است که حادثه مجهول تاریخ تا زمان حدوث واقعه معلوم تاریخ، اتفاق نیفتاده است و مطابق نظر مشهور فقها می توان موخر بودن حادثه مجهول تاریخ از حادثه معلوم تاریخ را نتیجه گرفت.

۲۱- گزینه ۳ صحیح است. زیرا ماده ۲۰۷، دامنه موضوع ماده ۲۰۳ را به صورت تعددی و تنزیلی و ادعایی (نه حقیقی و وجدانی و تکوینی) محدود می کند. لذا ماده ۲۰۷ بر ماده ۲۰۳ حاکم بوده و حکومت از نوع تضییق موضوع به نحو تعددی تحقق یافته است.

۲۲- گزینه ۳ صحیح است. زیرا ماده ۱۳۲ ق. م که بیان کننده قاعده لاضرر است حکم جواز تصرف مالک در ماده ۳۰ ق. م (که بیان کننده قاعده تسلیط است) را محدود می کند که این حالت را حکومت می نامیم. این قسم از حکومت، شبیه تخصیص است و تفاوتش با تخصیص در آن است که در تخصیص، برخورد غیر مستقیم بین حکم عام و حکم خاص وجود دارد ولی در این قسم از حکومت، برخورد غیر مستقیم بین حکم دلیل حاکم (ماده ۱۳۲) و حکم دلیل محکوم (ماده ۳۰) وجود دارد و با فکر و تأمل، این برخورد قابل تشخیص است نه به آشکاری مانند تخصیص.

۲۳- گزینه ۴ صحیح است. در تعارض قاعده لاضرر با قاعده تسلیط، قاعده لاضرر حاکم و مقدم شده و تقدمش از باب حکومت است اما در تعارض قاعده قرعه با استصحاب، اصل استصحاب ورود دارد و وارد بر قاعده قرعه است، اما برخی تخصیص می دانند. در تعارض استصحاب با اماره ها، اماره ها بر استصحاب ورود دارند و در تعارض استصحاب سببی با استصحاب مسببی، استصحاب سببی بر استصحاب مسببی، ورود دارد.

۲۴- گزینه ۳ صحیح است. در گزینه های ۱ و ۲ و ۴ ورود رخ داده است به این صورت که اماره صحت بر اصل عملی استصحاب، ادله اجتهادی قوی تر هستند و بر ادله فقهاتی ورود دارند و اصل عملی استصحاب بر اصل برائت ورود دارند. اما قاعده نفی عسر و حرج و

- به طور کلی ادله مربوط به عناوین ثانوی بر ادله احکام اولیه حکومت دارند. برای شناخت بیشتر ورود و حکومت ر.ک به صفحات ۳۵۰ تا ۳۵۵ کتاب اصول فقه موسسه فاضل.
- ۲۵- گزینه ۱ صحیح است .
- ۲۶- گزینه ۲ صحیح است. البته برخی معتقدند: دلیل اجتهادی اعم از دلیل قطعی و دلیل ظنی بر اصول عملیه عقلیه، ورود دارند. دلیل اجتهادی اعم از دلیل قطعی و دلیل ظنی بر اصول عملیه شرعیه، حکومت دارند. همچنین استصحاب بر اصول عملیه شرعیه حکومت دارد و استصحاب بر اصول عملیه عقلیه ورود دارد.
- البته اگر در آزمون به صورت مطلق سوال آمد می گوئیم دلیل اجتهادی بر اصول عملیه ورود دارد. و استصحاب بر اصول عملیه ورود دارد.
- ۲۷- گزینه ۴ صحیح است. حکومت عبارت است از: «تصرف یکی از دو دلیل (دلیل حاکم) در موضوع یا محمول دلیل دیگر (دلیل محکوم) به صورت توسعه یا تضییق». حکومت به ۴ حالت است: یا به نحو توسعه موضوع دلیل محکوم توسط دلیل حاکم یا به نحو تضییق موضوع دلیل محکوم توسط دلیل حاکم یا به نحو توسعه محمول (حکم) دلیل محکوم توسط دلیل حاکم و یا به نحو تضییق محمول (حکم) دلیل محکوم توسط دلیل حاکم است. فرض مسأله در رابطه با قسم اول از ۴ حالت فوق است.
- ۲۸- گزینه ۲ صحیح است.
- ۲۹- گزینه ۳ صحیح است. شرایط تحقق تعارض ادله عبارت است از: تعدد ادله متعارض، دارا بودن شرایط حجیت، قطعی نبودن هیچ یک از دو دلیل و وجود تنافی در مدلول دو دلیل. در مورد شرط سوم توضیحی لازم است: دو دلیل متعارض نمی توانند هر دو قطعی باشند زیرا قطع پیدا کردن به دو امر متنافی، محال است. همچنین اگر یکی از دو دلیل، قطعی و یقینی باشد نباید از تعارض سخن گفت و دلیل قطعی با دلیل غیر قطعی (کاذب) نمی تواند تعارض کند.
- ۳۰- گزینه ۴ صحیح است. در حالت تعارض واقعی ادله ، در حالت تراجیح ، دلیلی که مرجح دارد ترجیح می یابد و در حالت تعادل (تکافؤ) ، قاعده اولیه عقلی آن است که هر دو دلیل از اعتبار ساقط می شوند (الدلیلان اذا تعارضا تساقطا) و قاعده ثانویه شرعی آن است که به اصل تخییر مراجعه کنیم . قاعده اولیه عقلی در تمام تعارض ها بجز تعارض روایات اعمال می شود و قاعده ثانویه شرعی در تعارض روایات اعمال می شود .
- ۳۱- گزینه ۴ صحیح است. ر.ک به صفحات ۱۴۳ تا ۱۴۷ جلد سوم از کتاب اصول فقه کاربردی نوشته استادان حسین قافی و دکتر سعید شریعتی فرانی و نیز ر.ک به صفحات ۳۵۶ تا ۳۵۸ کتاب اصول فقه موسسه آموزش عالی فاضل.
- ۳۲- گزینه ۲ صحیح است. در تعارض اماره ید با شهادت در زمینه مالکیت فعلی، شهادت مقدم است و در تعارض اماره ید بر مالکیت فعلی با شهادت بر مالکیت سابق، اماره ید مقدم است.
- ۳۳- گزینه ۱ صحیح است. زیرا ماده ۱۵۸ ق.م. ، موضوع ماده ۱۵۷ ق.م. (محرز نبودن حق تقدم یکی بر دیگری) را حقیقتاً از بین می برد و چون این از بین بردن موضوع بر اساس یک دستور قانونی بوده ، آن را ورود می نامیم .ماده ۱۵۸ دلیل وارد و ماده ۱۵۷ دلیل مورد است . در مثالهای قانونی، ورود وقتی رخ می دهد که موضوع یک ماده ، باید زودتر و جلوتر از موضوع ماده دیگرنگریسته شود . حقوقدان در بررسی وقایع خارجی ابتدا می بایست ماده ۱۵۸ ق.م بنگرد و اگر موضوع ماده ۱۵۸ محقق نبودآنگاه بررسی کند که موضوع ماده ۱۵۷ ق.م رخ داده است یا نه .
- ۳۴- گزینه ۳ صحیح است. زیرا ماده ۱۰۴۶ ق.م به صورت تعدبی و تزیلی و ادعایی (نه حقیقتی و وجدانی)، قلمرو موضوع ماده ۱۰۴۵ (اقارب نسبی) را توسعه داده است. در حکومت، دلیل حاکم، موضوع یا محمول (حکم) دلیل محکوم را توسعه یا تضییق می نماید. دلیل حاکم، ناظر و شارح و مفسر موضوع یا محمول (حکم) دلیل محکوم است. در حالی که در ورود، با آمدن یک دلیل، اساساً نوبت به طرح موضوع دلیل دیگر نمی رسد و دلیل وارد، موضوع دلیل مورد را به صورت واقعی و حقیقی البته با عنایت به تعدد شرعی و قانونی (دستور شرعی و قانونی) از بین می برد. در تخصیص، موضوع یک دلیل (موضوع مخصّص) از جمله موضوعات دلیل دیگر (از موضوعات عام مخصّص) است ولی حکم دو دلیل با هم متفاوت است. در تقیید هم که تعارض بین مطلق و مقید رخ داده، دلیل مطلق حمل بر مقید شده و باید از دلیل مطلق انصراف جسته و به دلیل مقید عمل می کنیم.
- ۳۵- گزینه ۱ صحیح است. زیرا ماده ۱۲۸۱ ق. م. ، موضوع ماده ۱۲۷۵ ق. م. (اقرار) را به صورت تعدبی توسعه داده است . یعنی در ماده ۱۲۸۱ ق. م. ، آنچه را که واقعا اقرار نبوده ، به حکم قانونی، اقرار قلمداد نموده است .
- ۳۶- گزینه ۱ صحیح است. زیرا مطابق نظریه تفسیری شورای نگهبان ، یک موضوع (قراردادهایی که برای انجام معامله با شرکت های خارجی دارای شخصیت حقوقی منعقد می شود) از موضوع اصل ۷۷ ق. ا (قرارداد بین المللی) واقعا و از ابتدا و خود به خود خارج هستند این حالت و نسبت بین دو دلیل را تخصص می نامند .
- ۳۷- گزینه ۴ صحیح است. زیرا موضوع قاعده قرعه ، شبهات موضوعی است در جایی که هیچ اصل و دلیلی قابل جریان نباشد و وقتی اصل استصحاب قابل جریان باشد ، موضوع قاعده قرعه (فقدان راه حل شرعی و قانونی و عقلی) محقق نمی شود و اصل استصحاب ، جلوی تحقق موضوع قاعده قرعه را می گیرد. لذا استصحاب (دلیل وارد) بر قرعه (دلیل مورد) ورود دارد. طبق یک دیدگاه ادله استصحاب خاص و ادله قرعه عام است و از باب تخصیص مقدم است.
- ۳۸- گزینه ۱ صحیح است. به اتفاق نظر حقوقدانان، در این باره اماره قضایی بر اماره قانونی مقدم است و قاضی باید طبق اماره قضایی حکم کند. مثلاً شخصی در دادگاه ادعا می کند کیفی که در دست طرف مقابل است از آن او است و طرف مقابل، آن را برداشته است اما شهادی بر این مطلب ندارد. متصرف هم با استناد به اماره تصرف، خود را مالک کیف معرفی کند. حال اگر قاضی از هر دو نفر جداگانه درباره محتویات داخل کیف سوال کند و مدعی تمام جزئیات را دقیق و صحیح پاسخ دهد؛ اما متصرف (منکر) هیچ اطلاعی از جزئیات آن نداشته باشد و پاسخ اشتباه بدهد و شواهد دیگری هم وجود داشته باشد که این کیف ارتباطی با متصرف ندارد قاضی با توجه به این اوضاع و احوال، که اماره قضایی محسوب می شود یقین می کند که کیف، مال مدعی است نه متصرف. در این صورت، هر چند

اماره قانونی ید به نفع متصرف وجود دارد قاضی بر علیه او و به نفع مدعی حکم صادر می کند و اماره قضایی را بر اماره قانونی مقدم می دارد.

۳۹- **گزینه ۴ صحیح است.** گزینه ۱ مجاز به علاقه کل و جزء و دلالت تضمینی است. گزینه ۲ و ۳ دلالت لفظ بر کل معنا و مطابقی است. گزینه ۴ از اذن در فروش به فک رهن پی میبریم که خارج معنا است.

۴۰- **گزینه ۴ صحیح است.** گزینه ۱ دلالت تنبیه و ایما است زیرا گوینده سخنش را غیر مستقیم می گوید. گزینه ۲ تعریف دلالت اشاره است زیرا دلالت اقتضا و تنبیه و ایما مورد نظر گوینده هستند. گزینه ۳ از قیدی در جمله به شرط یا علت حکم پی می بریم که دلالت تنبیه و ایما است و گزینه ۴ جمله ناقص است و دلالت دارد که واژه «اعضا» در تقدیر است و دلالت جمله بر در تقدیر بودن یک چیز ناشی از دلالت اقتضا است.

۴۱- **گزینه ۴ صحیح است.** زیرا گزینه ۱ مفهوم شرط دارد و اگر بایع تدلیس نکرده باشد، مشتری حق خیار تدلیس ندارد. گزینه ۲ مفهوم مخالف وصف دارد و عملیاتی که فقط مقدمه جرم نبوده یا ارتباط مستقیم با وقوع جرم داشته باشد، شروع به جرم است. گزینه ۳ نیز مفهوم مخالف شرط دارد: در صورت گذشت نکردن همه وراثت تعقیب موقوف نمی گردد. گزینه ۴ مفهوم شرط ندارد زیرا شرط علت انحصاری نیست و اگر عسر و حرج نداشت باز هم میتواند تقاضای طلاق دهد.

۴۲- **گزینه ۴ صحیح است.** گزینه ۱ مفهوم مخالف حصر دارد به دلیل واژه «فقط» گزینه ۲ «امین» لقب است و مفهوم ندارد. گزینه ۴ نیز «اقرار» لقب است و فاقد مفهوم اما گزینه ۴ مفهوم مخالف وصف دارد زیرا رفتاری که برای آن مجازات تعیین نشده، جرم نیست.

۴۳- **گزینه ۴ صحیح است.** زیرا گزینه ۱ مفهوم استثنا است به دلیل واژه «مگر» که نشان می دهد مفهوم دارد و چیزی که مفهوم دارد، قید حکم است. گزینه ۲ مفهوم غایت است به دلیل واژه «مادام که» مفهوم دارد. گزینه ۳ مفهوم مخالف عدد است چون عدد موجود در ماده مهم و ملاک است و ما را محدود می کنند. گزینه ۴ وصف است اما مفهوم ندارد و در اصطلاح قید موضوع است چون «که در دامن شما بزرگ شده» وصف غالب است و ربیبه که در دامن شما بزرگ نشده باز هم حرام است و نمی توان گفت حرام نیست. (ربیبه: دختر زن از شوهر سابق)

۴۴- **گزینه ۴ صحیح است.** زیرا در گزینه ۱ مفهوم غایت است. گزینه ۲ مفهوم مخالف وصف است و گزینه ۳ مفهوم موافق از نوع قیاس ساده یا مساوات است و گزینه ۴ در درجه مقدم نباشد، به طریق اولی ارث نمی برد.

۴۵- **گزینه ۴ صحیح است.** زیرا درباره غایت یک مسئله مطرح است که آیا غایت در مغیا داخل است یا نه؟ مبهم است و اگر بگوییم غایت در مغیا داخل است یعنی تدریس در دوره متوسطه لازم است و اگر بگوییم غایت در مغیا داخل نیست، تدریس در متوسطه لازم نیست.

۴۶- **گزینه ۱ صحیح است.** هرگاه دو سبب، منشأ اثر شرعی یا حقوقی باشند، هر سبب به طور مستقل، آن اثر را پدید می آورد. هر چیزی سبب است و اثر آن، مسبب نام دارد، گاهی چند سبب دارای یک مسبب و اثر است، در این صورت، اصل بر عدم تداخل اسباب است و هر سبب، اثر جداگانه ای پدید می آورد، مانند کسی که مرتکب شرب خمر شده، سبب است برای هشتاد تازیانه و قذف نیز سبب است برای هشتاد تازیانه، در این باره اسباب تداخل نمی کنند و هر یک موجب هشتاد تازیانه جداگانه هستند، مگر آنکه به تصریح شرع یا قانون تداخل کنند.

۴۷- **گزینه «۱» صحیح است.** مفهوم مخالف، معنای غیرمستقیم جمله است که از نظر سلب و ایجاب، مخالف متن ماده است، یکی از اقسام مفهوم مخالف، مفهوم مخالف شرط است که ادات شرط یا لفظ شرط در جمله بیاید. عبارت شرطیه، اصولاً مفهوم دارد مگر در صورتی که شرط، نقش موضوع حکم را دارد یا شرط علت انحصاری حکم نباشد. در ماده مطرح شده نیز واژه «شرط وراثت» اشاره صریح به شرطی بودن عبارت دارد و شرط در این ماده، مفهوم شرط دارد.

۴۸- **گزینه ۱ صحیح است.** در فرض جمع چند شرط برای منطوق، دو حالت قابل تصور است: گاهی دو یا چند شرط در عرض هم ذکر شده به گونه ای که هر کدام از آن ها وجود داشته باشد حکم مورد نظر در جواب شرط ثابت خواهد بود. دقیقاً فرض منظور در سوال که در گزینه ۱ متجلی شده همین حالت را بیانگر است. در این حالت وقتی حکم در جزا منتفی می شود که همه شرایط مذکور در عبارت شرطی منتفی شود. و گاهی دو یا چند شرط در عبارت آمده و هر کدام به تنهایی موجب تحقق حکم نمی شود؛ بلکه اجتماع شروط منطوق در تحقق حکم و جزا دخالت و نقش دارد. در این حالت برخلاف حالت قبل، انتفای هر یک از شرایط، موجب انتفای حکم خواهد بود.

۴۹- **گزینه «۳» صحیح است.** مفهوم موافق معنای غیرمستقیم جمله است که از نظر سلب و ایجاب، موافق متن ماده است. وقتی شیء داده شده از متعهد به متعهدله از جنس دیگر اما قیمتاً معادل یا بیشتر از موضوع تعهد باشد، نمی توان متعهدله را مجبور به قبول کرد، به طریق اولی اگر کمتر باشد هم نمی توان او را مجبور به قبول نمود. سرایت حکم موجود در ماده به موضوع دیگر که علت حکم در آن به طور قوی تر وجود دارد، قیاس اولویت نام دارد که مصداق مفهوم موافق است. دلالت مطابقی، دلالت لفظ بر کل معنا و جزء منطوق صریح است. قیاس ساده سرایت حکم به موضوع دیگر است که علت حکم را به طور مساوی دارد. مفهوم مخالف دلالت جمله بر معنای غیرمستقیم است که از نظر سلب و ایجاب، مخالف متن ماده باشد که دارای اقسام مختلف شرط، حصر، استثنا، غایت، عدد، وصف و لقب هستند.

۵۰- **گزینه ۲ صحیح است.** دلالت اقتضاء و دلالت تنبیه یا ایما و دلالت اشاره از اقسام دلالت سیاقی بوده و ملازمه بین عبارت و مدلول آن به نحو غیر بیّن است اما در دلالت مفهومی، ملازمه بین عبارت و مفهوم آن، به نحو بیّن به معنی اخص است.

۵۱- **گزینه ۲ صحیح است.** از آنجا که حکم منطوق (یعنی ماده ۱۰۴۸ ق.م) و حکم مفهوم استنباط شده، هر دو یکی است (ممنوع است) لذا مفهوم استنباط شده، مفهوم موافق است. این مفهوم موافق را مفهوم موافق اولویت یا قیاس اولویت یا قیاس اولی نیز می نامند. در

حالی که مفهوم مخالف، مفهومی است حکم آن، اثباتاً یا نفیاً، مخالف با حکم منطوق است. منطوق غیر صریح همان لازم معنا و دلالت لفظ بر چیزی خارج از معنا که البته همراه و لازم معنا است می باشد.

۵۲- گزینه ۳ صحیح است. از آنجا که مفهوم استنباط شده، حکمی مخالف با منطوق ماده ۴۲ قانون کار است. لذا مفهوم استنباط شده، مفهوم مخالف است و چون ادات حصر (منحصراً) در این ماده وجود دارد لذا مفهوم استنباط شده را مفهوم حصر می نامیم. گزینه های ۱، ۲ و ۳ مفهوم مخالف هستند اما جواب گزینه ۳ است.

۵۳- گزینه ۴ صحیح است. زیرا دارای مفهوم مخالف وصف می باشد. قابل ذکر است که طبق مثال کتاب مبانی استنباط حقوق اسلامی از مرحوم دکتر محمدی گزینه ۱ صحیح است، اما بر اساس موازین مقبول در حقوق مدنی و اصول فقه، گزینه ۴ صحیح می باشد.

۵۴- گزینه ۱ صحیح است.

گزینه ۲ با لحاظ ادات شرط (به شرط) و سایر شرایط مفهوم شرط، حاکی از مفهوم شرط و گزینه ۳ با لحاظ اطلاعات فقهی و حقوقی، حاکی از مفهوم حصر است. البته هر سه گزینه منطوق دارند اما گزینه ۱ فقط منطوق دارد.

۵۵- گزینه ۳ صحیح است. شرط در جمله شرطی درگزینه ۱، سبب انحصاری تحقق جزا نیست و لذا مفهوم شرط ندارد. شرط در جمله شرطی در گزینه ۲، قضیه ای است که منتفی شدن آن، باعث انتفای موضوع حکم می شود و به تعبیری مفهوم آن، سالبه به انتفاء موضوع است و چنین جمله شرطیه ای مفهوم شرط ندارد. شرط در جمله شرطی در گزینه ۴ هم، چنین وضعیتی دارد. اما شرط در جمله شرطی در گزینه ۳، شرایط مفهوم شرط داشتن را دارد.

۵۶- گزینه ۴ صحیح است. وصف «عادل» در گزینه ۱ و وصف «که آخر آنها مسدود نیست» در گزینه ۲ «غیر از پدر و جد پدری» در گزینه ۳، علت انحصاری حکم هستند. چنین وصف هایی که حکم، دایره مدار و منوط به آن است را قید می گویند و این وصف مفهوم دارد بر خلاف وصف هایی که قید موضوع هستند (یعنی یا علت حکم نیستند یا تنها علت حکم نیستند) که مفهوم ندارند.

۵۷- گزینه ۲ صحیح است. در گزینه ۱، «که بدان مایل است» وصف است اما مفهوم ندارد. وصف در گزینه ۳ (برای گرفتن اقرار و یا کسب اطلاع)، وصف غالبی (وصف وارد مورد غالب) است و مفهوم ندارد. عدد در گزینه ۴ (عدد یک) مفهوم ندارد. زیرا حتی اگر عدد یک را هم تغییر دهیم باز هم حکم ماده (جواز تعیین ناظر بر وصی) همچنان وجود دارد. گزینه ۲ مفهوم دارد چون با حمل سلاح یا مخل به مبانی اسلام آزاد نیست.

